

7. 828

1900

OSZK

Szent-Gotthárd

DOBER PAJDÁS
KALENDÁRIUM

po sztátom szlovenszkom' jeziki.
na 1900. návadno leto.

Z doszta lejpim, dobrim i hasznovitím estenyóm.

II. letni tecsáj.

Cejna 30 kr.

Szent-Gotthárd,
Vö dáni od Wellisch Béla.

Tábla za stempelne.

I. Skála.

a) za vekszelne do 6 mejszecov, b) pri trzstveni kontraktusaj, c) pri dúzsní piszmaž do 3 mejszecov.

Vu návadni pejnežaj			kor.	fill.	Vu návadni pejnežaj			kor.	fill.
	do	150 korov	—	10	Od 2700 do 3000 korov		2	—	
Od	150	300	—	20	" 3000	" 6000	4	—	
"	300	600	—	40	" 6000	" 9000	6	—	
"	600	900	—	60	" 9000	" 12000	8	—	
"	900	1200	—	80	" 12000	" 15000	10	—	
"	1200	1500	1	—	" 15000	" 18000	12	—	
"	1500	1800	1	20	" 18000	" 21000	14	—	
"	1800	2100	1	40	" 21000	" 24000	16	—	
"	2100	2400	1	60	" 24000	" 27000	18	—	
"	2400	2700	1	80	" 27000	" 30000	20	—	

II. Skála.

Za one dokumentuse, steri niti pod I., niti pod III. skálo ne szlisijo.

Vu návadni pejnežaj			kor.	fill.	Vu návadni pejnežaj			kor.	fill.
	do	40 korov	—	14	Od 3200 do 4000 korov		12	50	
Od	40	80	—	26	" 4000	" 4800	15	—	
"	80	120	—	38	" 4800	" 6400	20	—	
"	120	200	—	64	" 6400	" 8000	25	—	
"	200	400	1	26	" 8000	" 9600	30	—	
"	400	600	1	88	" 9600	" 11200	35	—	
"	600	800	2	50	" 11200	" 12800	40	—	
"	800	1600	5	—	" 12800	" 14400	45	—	
"	1600	2400	7	50	" 14400	" 16000	50	—	
"	2400	3200	10	—	" 16000	" 17600	55	—	

III. Skála.

a) za kúpilne i drúže kontraktuse, b) pri dopúšesávanyaj, c) pri szlúzsbeni kontraktusaj, d) pri kvitingaj orszáczkoga spílányá, e) pri obiesávanyaj, f) pri dúzsní piszmaž na dugše vrejme, g) pri drústveni kontraktusaj.

Vu návadni pejnežaj			kor.	fill.	Vu návadni pejnežaj			kor.	fill.
	do	20 korov	—	14	Od 1600 do 2000 korov		12	50	
Od	20	40	—	26	" 2000	" 2400	15	—	
"	40	60	—	38	" 2400	" 3200	20	—	
"	60	100	—	64	" 3200	" 4000	25	—	
"	100	200	1	26	" 4000	" 4800	30	—	
"	200	300	1	88	" 4800	" 5600	35	—	
"	300	400	2	50	" 5600	" 6400	40	—	
"	400	800	5	—	" 6400	" 7200	45	—	
"	800	1200	7	50	" 7200	" 8000	50	—	
"	1200	1600	10	—	" 8000	" 8800	55	—	

DOBER PAJDÁS
KALENDÁRIUM

po sztárom szlovenszkom jeziki.

na **1900.** návadno leto.

Z doszta lejpim, dobrim i hasznovitim estenyóm.

II. letni-tecsáj.

SZENT-GOTTHÁRD.
VÖ DÁNI OD WELLISCH BÉLA.

CEJNA 30 KR.

Chygy.
729. pg

77828 / 1900
M. N. MUZEUM KÖNYVTÁRA
I. Nyomt. Növédéknapló
1900. évi 216. sz.

Vladajócsa králeszka hizsa.

Ferencz József I. (Károly), Ausztriánszki Caszar, Apost. Kráo Vogrszki, rojeni 1830. leta aug. 18-ga; na trónus szo sztópili 1848. leta dec. 2-ga; za Vogrszkoga Krála szo koronüvani 1867. leta jun. 8-ga. Ozsenili szo sze 1854. leta ápr. 24-ga.

Erzsébet (Amália, Eugénia) bajorszkov král. hercegovicov, kí szo rojeni 1837. leta dec. 24-ga ino szo za Vogrszko Kralico koronüvani 1867. leta jun. 8-a. Vumrli szo 1898. leta szept. 10-ga.

Deca Ny. Velicsánsztv.

Gizella (Ludovika, Mária), rojeni 1856. jul. 12-ga, omozseni z Leopoldom, bajorszkim král. hercegom.

Rudolf (Ferencz, Károly, József), rojeni 1858. aug. 21-ga, vumrli 1889. jan. 30-ga. Nyihova Dovica: Stefánia král. heregovica z Belgiума. Nyidva hesi: Erzsébet, rojena 1883. szept. 2.

Mária Valéria (Mathilda, Amália), rojeni 1868. ápr. 22-ga, omozseni z Ferenc Szalvator král. hercegom. Nyidva deca: Franciska, rojena 1892. jan. 27-ga; Ferenc Károly, rojeni 1893. febr. 17-ga; Hubert, rojeni 1894. ápr. 30-ga; Hedvig, rojena 1896. máj. 10-ga.

Brátja Ny. Vel. Krála.

Miksa (Ferdinánd), rojeni 1832., vumrli 1867. Nyihova Dovica: Charlotta (Auguszta) král. hercegovica z Belgiума.

Károly Lajos, roj. 1883., vumrli 1896. Nyihova Dovica: Mária Terézia král. heregovica z Portugála. Deca: Ferencz Ferdinánd, rojeni 1863. dec. 18-ga; Ottó (Ferenc, József), rojeni 1865. ápr. 21-ga, nyihova zsená: Mária Jozefa, hercegovica z Szachszkoga; Ferdinánd (Károly Lajos), rojeni 1868. dec. 27-ga; Margaretha Zsófia, rojena 1870. máj. 13-ga; Mária Anunciáta, rojena 1876. jul. 31-ga; Erzsébet, rojena 1878. jul. 7-ga.

Lajos Victor, rojeni 1842. máj. 15.

József král. herceg ino nyihova familija.

József (Károly Lajos), rojeni 1833. márcz. 2-ga; ozsenyeni szo z Klotild (Mária, Adél, Amália), Szachszo-Koburg-Gothae hercegovicov. Nyidva deca: Mária-Borothea, rojena 1867. jun. 14-ga, omozsená z Fülöpom, Orleánszkim hercegom; Margita rojena 1876. jul. 6-ga; József, rojeni 1872. aug. 9-ga, ózsenyeni z Augusztoz, král. hercegovicov; Erzsébet, rojena 1833. márc. 27-ga; Klotilda, rojena 1884. máj. 10-ga.

Návodno 1900. leto.

má 365 dní, sze z pondelkom zacсне i z pondelkom dokoncsa.

Zacsétek 1900. leta.

Obscsinszko leto sze zacсне jan. 1-ga.

Cerkveno leto na I. adv. nedelo, dec. 2.

Lejtni csaszi.

Szprotoletje sze zacсне márcz. 20-ga.

Leto sze zacсне jun. 21-ga.

Jeszén sze zacсне szept. 23-ga.

Zima sze zacсне dec. 21-ga.

Presztopni szvétki.

Fasenska nedela je febr. 25-ga.

Pepeonica je febr. 28-ga.

Vüzemszka nedela je apr. 15-ga.

Krizsni dnévi szo máj. 21, 22. i 23-ga.

Vnébosztopenyé je máj. 24-ga.

Riszálszka nedela je jun. 3-ga.

Tejlovo je jun. 14-ga.

Prva adventszka nedela dec. 2-ga.

Csetvéri Kvatri.

I. Kvatri szo márc. 7., 9. i 10-ga.

II. Kvatri szo jun. 6., 8. i 9-ga.

III. Kvatri szo szept. 19., 21. i 22-ga.

IV. Kvatri szo dec. 19., 21. i 22-ga.

Vladajócsa planeta.

Merkur, stero zvezjdo — ár je ona med vszejmi planetami najblizse pri szunci — za toga volo szamo na rejci i malo vrejmena vidimo, preci pred szuncsenim izhodom ino taki po szuncsenom záhodi. Merkur je okóli 8 milli6nov míl dalecs od szunca, nasa zemla pa 20 milli6nov míl; Merkura leto je 88 dnévov dúgo, nase zemlé pa 365 dnévov.

Znaménye meszecsnoqa premínyávanya.

☉ Mlád. ☾ Prvi krajnik.

☿ Pun. ☽ Zádnyí krajnik.

Znaménye zodiacusa.

Szprotolesnya: ♈ oven, ♉ bik, ♊ dvojoseti. Lejtna: ♋ rak, ♌ orozslán, ♍ devojka. Jeszénszka: ♎ vága, ♏ skorpion, ♐ sztrelec. Zimszka: ♑ bak, ♒ polejvka, ♓ ribe.

Potemnenya szunca i meszeca.

V 1900-tom leti bode dvóje szuncsno — ino edno meszecsno potemnenye, z med sterimi bomo mí eti szamo to prvo szuncsno potemnenye lehko vidili.

I. Popuno szuncseno potemnenye bode máj. 28-ga, po poldnévi od 4^{1/2} v6re do 6. v6re. Vidécese de pri nasz v Európi, v szrednyoj i szevernoj Ameriki, na Atlanticiskoga Oceána szeverni i Szevernoga Ledenoga Mórja tála, z záhodnoj Ázsii ino szejpernoj Afriki.

II. Krajno meszecsno potemnenye bode jun. 13-ga, od 4^{1/2} v6re do 5. v6re pred poldnévom; vidlivo de v záhodni krajínaj.

III. Prsztanszko szuncseno potemnenye nov. 22-ga od 5^{1/2} v6re do 11^{1/2} v6re pred poldnévom; szamo de v júzsni krajínaj vidlivo.

Január

má 31 dní.

Szredzimec

ali Szvecsén.

Dnévi	Kath. i prot. imenik	☾	Preminyávanye meszeca i vrejmaena	Szunca		Meszeca	
				izhod	záhod	izhod	záhod
1 Pondelek	Obr. Goszp. Nóvo leto		2 v. 52 m. po p.	7 34	4 2	pr. pold.	po pold.
2 Tork	Makárius apát		Oblácsno	7 33	4 3	7 58	5 29
3 Szreda	Genovéva div.		megleno	7 33	4 4	8 33	6 49
4 Csetrtek	Titus püspék		vrejme	7 33	4 5	9 5	8 8
5 Pétek	Telesfor pápa †		z dezsgyom	7 33	4 6	9 33	9 27
6 Szobota	Szvéti trijé králi		i sznejgom.	7 33	4 7	9 58	10 43

1. Kath. ino prot. ev. Gda bi Jezus 12 lejt bio sztar. Luk. II. 41—52.

7 Nedela	G. 1. Krispin püsp.		Sznejg.	7 33	4 8	10 24	11 59
8 Pondelek	Erhard püsp.		☾ 6 v 40 m. pr. p.	7 33	4 9	10 51	pr. pold.
9 Tork	Julián mantr.		Oblácsno	7 32	4 11	11 22	1 12
10 Szreda	Agathon pápa.		vrejme	7 31	4 12	11 57	2 24
11 Csetrtek	Higin pápa		z vetrom	7 30	4 14	po pold.	3 32
12 Pétek	Ernest püsp. †		ino	7 30	4 15	1 26	4 34
13 Szobota	Veronika div.		z sznejgom.	7 30	4 16	2 21	5 28

2. Kath. ino prot. ev. Szvádba je vcsinyena v galileánszkaj Kaáni. Ján. II. 1—11.

14 Nedela	G. 2. Imé Jezusa		Oblácsno.	7 30	4 17	3 20	6 14
15 Pondelek	Paveo prvi püscs.		☾ 8 v 8 m. po p.	7 29	4 19	4 24	6 53
16 Tork	Marcel pápa		Mrzlo	7 28	4 20	5 27	7 24
17 Szreda	Anton apát		ino	7 27	4 21	6 30	7 51
18 Csetrtek	Szt. szv. Petra		csiszto	7 26	4 22	7 33	8 14
19 Pétek	Kanut kráo †		vrejme.	7 26	4 23	8 35	8 36
20 Szobota	Fábián i Sebescsán		Szunce v znam.	7 26	4 25	9 37	8 56

3. Kath. ino prot. ev. Gda bi Jezus doli prisao z brejga. Mát. VIII. 1—13.

21 Nedela	G. 3. Ágnes divica		polejvke sztópi.	7 24	4 27	10 38	9 16
22 Pondelek	Vince mantr.		Csiszto,	7 23	4 29	11 41	9 38
23 Tork	Zarocsenyé B. D. M.		vedrno.	7 22	4 30	pr. pold.	10 3
24 Szreda	Timotheus püsp.		☾ 0 v. 53 m. pr. p.	7 21	4 31	0 46	10 31
25 Csetrtek	Povrnénye szv. Pav.		Mrzlo	7 20	4 33	1 52	11 6
26 Pétek	Polikárp püsp. †		ino	7 19	4 35	2 57	11 49
27 Szobota	Zlátövüsz. szv. Ján.		veterno.	7 18	4 36	3 59	po pold.

4. Kath. ino prot. ev. Notriidóesi Jezus vu ladjico. Mát. VIII. 23—27.

28 Nedela	G. 4. Julianus püsp.		Veterno	7 17	4 38	4 55	1 46
29 Pondelek	Szal. szv. Ferenc		vrejme	7 16	4 40	5 45	3 0
30 Tork	Martina div.		z sznejgom.	7 14	4 41	6 26	4 19
31 Szreda	Nolasz. szv. Peter		☾ 2 v. 23 m. pr. p.	7 13	4 42	7 1	5 41

Február

má 28 dní.

Pozimec

ali Szűsec.

Dnévi	Kath. i prot. imenik	C	Preminyávanye meszeca i vrejmena	Szunca		Meszeca	
				izhod	záhod	izhod	záhod
1	Csetrtek		Mrzlo,	7 12	4 44	7 32	7 2
2	Pétek		zimszko	7 10	4 45	8 0	8 25
3	Szobota		vrejme.	7 9	4 47	8 27	9 42

5. Kath. ino prot. ev. Od dobro szemen szejajócsega. Mát. XIII. 24—30.

4	Nedela	G. 5. András Kor.		Jáko	7 8	4 49	8 54	10 59
5	Ponedelek	Agatha div.		mrzlo.	7 6	4 50	9 25	pr. pold.
6	Tork	Dorothea div.		☉ 5 v. 23 m. po p.	7 5	4 52	9 59	0 13
7	Szreda	Romuald apát		Mrzlo	7 3	4 53	10 39	1 23
8	Csetrtek	János od Máté		zimszko	7 2	4 54	11 24	2 27
9	Pétek	Apollónia div. †		vrejme	7 0	4 56	po pold.	3 24
10	Szobota	Skolastika div.		z snejgom.	6 59	4 57	1 14	4 12

6. Kath. ino prot. ev. Priszpodobno je králesztvo Bozse. Mát. XX. 1—16.

11	Nedela	G. 6. Sept. Dezid.		Mraz,	6 57	4 59	2 16	4 53
12	Ponedelek	Eulália div.		veter	6 55	5 1	3 18	6 26
13	Tork	Benignus mantr.		z vihérom.	6 54	5 2	4 21	5 54
14	Szreda	Valentin szpov.		☉ 2 v. 51 m. po p.	6 52	5 4	5 24	6 19
15	Csetrtek	Faustin i Jovita		Szejg	6 50	5 6	6 26	6 41
16	Pétek	Juliánna div. †		z vetrom.	6 49	5 7	7 27	7 2
17	Szobota	Julián mantr.		Csiszto.	6 47	5 9	8 29	7 23

7. Kath. ino prot. ev. Gda bi velki sereg bio vkúp. Luk. VIII. 4—13.

18	Nedela	G. 7. Sext. Simeon		Csiszto.	6 45	5 11	9 32	7 44
19	Ponedelek	Konrad szpov.		Szunce v znam.	6 44	5 12	10 34	8 8
20	Tork	Eleutorius püsp.		rib sztópi	6 42	5 14	11 38	8 34
21	Szreda	Eleonóra div.		Vedrho.	6 40	5 15	pr. pold.	9 5
22	Csetrtek	Sztolícia szv. Pet.		☉ 5 v. 44 m. po p.	6 39	5 16	0 41	9 44
23	Pétek	Romána div. †		Veter,	6 37	5 18	1 44	10 31
24	Szobota	Matyas apost.		vedrho vrejme.	6 35	5 20	2 41	11 28

8. Kath. ino prot. ev. K. szebí je vzéo Jezus ti 12. Luk. XVIII. 31—42.

25	Nedela	G. 8. Faseng. Vikt.		Mrzlo,	6 33	5 22	3 32	po pold.
26	Ponedelek	Sándor püsp.		oblácsno,	6 31	5 23	4 16	1 49
27	Tork	Farsang. Leander		nej pmrzlo	6 29	5 24	4 54	3 8
28	Szreda	Pepesnica. Románus †		vrejme.	6 28	5 25	5 28	4 30

Március

má 31 dní.

Predmladnyek
ali Máli-Tráven.

Dnévi	Kath. i prot. imenik	☾	Premínyavanye	Szunca		Meszeca	
			meszeca i vrejmena	izhod	záhod	izhod	záhod
1	Csetrtek	Antónia mantr.	☉ 0 v. 25 m. po p.	6 26	5 27	5 57	5 52
2	Pétek	Simplicius pápa †	Oblácsno	6 24	5 28	6 25	7 13
3	Szobota	Kunigunda div. †	vrejme.	6 22	5 30	6 23	8 34
9. Kath. ino prot. ev. Jezus je v püsztino nesení od húdoga. Mát. IV. 1—11.							
4	Nedela	G. 1. Invoc. Kazimir	Sznejj	6 20	5 32	7 23	9 52
5	Pondelek	Friderik szpov.	z dezsgyom.	6 19	5 33	7 58	11 7
6	Tork	Viktor mantr.	Veterno	6 16	5 35	8 36	pr. polt.
7	Szreda	Tomás Akv. } Kvatrí †	vrejme.	6 14	5 36	9 21	0 16
8	Csetrtek	Jánoš od B. } †	☉ 6 v. 35 m. pr. p.	6 12	5 37	10 13	1 17
9	Pétek	Franciska dov. } †	Csízsto,	6 10	5 39	11 9	2 9
10	Szobota	40 Mantern. } †	nesztálno.	6 8	5 41	po polt.	2 52
10. Kath. ev. Gđa bi k szebí vzeó Jezus Petra, Jak. i Ján. Mát. XVII. 1—19. Prot. ev. Od kánaánszke zsene. Mát. XV. 11—28.							
11	Nedela	G. 2. Rem. Konstant.	Oblácsno	6 6	5 42	1 12	3 28
12	Pondelek	Gregor pápa	veterno	6 4	5 43	2 14	3 58
13	Tork	Rozina div.	ino	6 2	5 44	3 16	4 23
14	Szreda	Matilda kral. †	toplejse	6 1	5 46	4 19	4 47
15	Csetrtek	Longin püsp.	vrejme.	5 59	5 48	5 20	5 8
16	Pétek	Heribert püsp. †	☉ 9 v. 12 m. pr. p.	5 56	5 49	6 21	5 29
17	Szobota	Gertrud div. †	Vedrho.	5 54	5 51	7 24	5 50
11. Kath. ino prot. ev. Gđa bi Jezus vragá vözgono. Luk. XI. 14—28.							
18	Nedela	G. 3. Oculi. Ciril.	Csízsto,	5 53	5 52	8 27	6 13
19	Pondelek	József zárocsn. B. D. M.	mirno	5 50	5 54	9 30	6 39
20	Tork	Joáchim ocsa B. D. M.	vrejme.	5 49	5 55	10 33	7 9
21	Szreda	Benedek apát †	Szun. v znaménye	5 46	5 57	11 35	7 45
22	Csetrtek	Oktávián mantr.	ovna sztópi.	5 44	5 58	pr. polt.	8 28
23	Pétek	Ottó püspek †	Oblácsno.	5 42	6 0	0 33	9 20
24	Szobota	Gábriel ark. †	☉ 6 v. 37 m. pr. p.	5 40	6 1	1 24	10 21
12. Kath. ino prot. ev. Jezus prejk gal. mórja ide. Ján. VI. 1—15.							
25	Nedela	G. 4. Laet. Ozn. B. D. M.	Hladno,	5 38	6 2	2 10	11 29
26	Pondelek	Felix püspek †	dezsgyevno,	5 35	6 4	2 48	po polt.
27	Tork	Rúpert püsp. †	vrejme	5 33	6 6	3 22	2 1
28	Szreda	Sixtus pápa †	z vetrom.	5 32	6 7	3 53	3 21
29	Csetrtek	Jónás mantr. †	Vedrho,	5 29	6 8	4 21	4 41
30	Pétek	Kvirin mantr. †	☉ 9 v. 31 m. po p.	5 28	6 9	4 50	6 2
31	Szobota	Balbina div. †	csízsto.	5 26	6 11	5 19	7 23

Aprílis

má 30 dní.

Szredmladnyek

ali Velki-Tráven.

Dnévi	Kath. i prot. imenik	☾	Premínyavanye meszeza i vrejmena	Szuncea		Meszeza	
				izhod	záhod	izhod	záhod
13. Kath. ino prot. ev. Zsidovje Jezusa kamenitvati sesėjo. Ján. VIII. 46—59.							
1	Nedela	G. 5. Jud. Hugó	☾	Vedrho,	5 23	6 12	5 52 8 41
2	Pondelek	Ferenc od Paule †	☾	csiszto,	5 22	6 13	6 30 9 56
3	Tork	Richárd püsp. †	☾	mirno,	5 20	6 15	7 13 11 2
4	Szreda	Izidor püsp. †	☾	toplo	5 17	6 17	8 4 12 0
5	Csetrtek	Vince Ferrari †	☾	vrejme.	5 15	6 18	9 0 pr. pold.
6	Pétek	Gvillielm szpov. †	☾	☾ 9 v. 55 m. po p.	5 14	6 19	10 1 0 48
7	Szobota	Albert szpov. †	☾	Veterno.	5 11	6 21	11 3 1 27
14. Kath. ino prot. ev. Od Jezusovoga v Jeruzsálem idenya. Mád. XX. 1—9.							
8	Nedela	G. 6. Cvetna Dionz.	☾	Oblácsno,	5 10	6 22	po pold. 1 59
9	Pondelek	Maria Kleofe †	☾	hladno	5 8	6 23	1 8 2 26
10	Tork	Makúrius patr. †	☾	vrejme	5 6	6 25	2 10 2 51
11	Szreda	Leo pápa. †	☾	veterno,	5 4	6 26	3 11 3 12
12	Csetrtek	Velki Csetrtek. Jul. †	☾	ino	5 2	6 27	4 13 3 33
13	Pétek	Velki pétek. Herm. †	☾	nesztálno	5 0	6 29	5 15 3 55
14	Szobota	Velka szobota. Tibur. †	☾	vrejme.	4 59	6 30	6 17 4 17
15. Kath. ino prot. ev. Od Jezusovoga gorisztanenya. Mark. XVI. 1—8.							
15	Nedela	Vüzem. ned. Lidv.	☾	☾ 2 v. 2 m. pr. p.	4 56	6 32	7 22 4 43
16	Pondelek	Vüzem. pond. Kal.	☾	Oblácsno	4 54	6 33	8 26 5 12
17	Tork	Anicetus pápa	☾	vrejme	4 52	6 35	9 28 5 47
18	Szreda	Galdin püsp.	☾	z ménsim	4 51	6 36	10 27 6 28
19	Csetrtek	Emma dovica	☾	vetrom.	4 49	6 38	11 20 7 17
20	Pétek	Viktor mantr. †	☾	Szuncea v. znam.	4 46	6 39	pr. pold. 8 15
21	Szobota	Anzelm püsp.	☾	bika sztópi.	4 45	6 40	0 7 9 20
16. Kath. ino prot. ev. Jezus szkóz zaklenyeni dvér pride. Ján. XX. 19—31.							
22	Nedela	G. 1. Quas. Szot. Káj.	☾	☾ 3 v. 34 m. pr. p.	4 43	6 42	0 47 10 31
23	Pondelek	Adalbert püsp.	☾	Oblácsno	4 41	6 43	1 21 11 44
24	Tork	Gyüri voják.	☾	vrejme	4 40	6 44	1 52 po pold.
25	Szreda	Marko evang.	☾	z vetrom	4 38	6 46	2 21 2 17
26	Csetrtek	Kletus pápa	☾	i ménsim	4 36	6 47	2 48 3 35
27	Pétek	Peregrin szpov. †	☾	dezsgyom.	4 35	6 48	3 16 4 54
28	Szobota	Vital i Valéria	☾	Veter.	4 33	6 50	3 47 6 13
17. Kath. ino prot. ev. Jasz szam dober pasztér. Ján. X. 12—16.							
29	Nedela	G. 2. Miser. Peter.	☾	☾ 6 v. 24 m. pr. p.	4 31	6 52	4 22 7 30
30	Pondelek	Katalejna szienysz.	☾	Lejpo.	4 30	6 53	5 3 8 41

Május

má 31 dní.

Pomladnyek

ali Riszálcsek.

Dnévi	Kath. i prot. imenik	C	Preminyávanye meszeca i vrejmena	Szuncea		Meszeca	
				izhod	záhod	izhod	záhod
1	Tork		Oblácsno	4 28	6 54	5 51	9 44
2	Szreda		z ménsim	4 26	6 56	6 46	10 38
3	Csetrtek		vetrom	4 24	6 57	7 46	11 22
4	Pétek		ino málim	4 23	6 58	8 50	11 58
5	Szobota		dezsgyom.	4 22	7 0	9 54	pr. pold.

18. Kath. ino prot. ev. Edno malo te me vidili. Ján. XVI. 16—23.

6	Nedela		G. 3. Jub. János	⊙ 2 v. 39 m. po p.	4 20	7 1	10 58	0 28
7	Pondelek		Sztaniszlaz püsp.	Toplejse,	4 19	7 2	po pold.	0 53
8	Tork		Szkázanye Mihála	ali nej	4 18	7 4	1 1	1 16
9	Szreda		Gregor püsp.	celó	4 16	7 6	2 2	1 38
10	Csetrtek		Izidor tezsák	sztálno	4 14	7 7	3 4	1 59
11	Pétek		Namertus püsp. †	vrejme.	4 12	7 8	4 7	2 21
12	Szobota		Pongrác mantr.	Oblácsno	4 11	7 9	5 10	2 45

19. Kath. ino prot. ev. Idem k onomi, ki me je poszlaao. Ján. XVI. 5—15.

13	Nedela		G. 4. Cant. Szervác	z dezsgyom.	4 10	7 10	6 15	3 13
14	Pondelek		Bonifác mantr.	⊙ 4 v. 37 m. po p.	4 9	7 11	7 19	3 46
15	Tork		Zsófia div.	Csiszto,	4 8	7 12	8 20	4 25
16	Szreda		Ivan nepomuc.	toplejse.	4 6	7 14	9 16	5 12
17	Csetrtek		Bruno püsp.	Lejpo,	4 5	7 15	10 5	6 9
18	Pétek		Venancius martr. †	sztálno	4 4	7 16	10 47	7 12
19	Szobota		Ivo prokátor.	vrejme.	4 3	7 17	11 24	8 22

20. Kath. ino prot. ev. Ka te vu mojem iméni proszili. Ján. XVI. 23—30.

20	Nedela		G. 5. Rog. Bernárd.	Szuncea v znam.	4 2	7 19	11 55	9 35
21	Pondelek		Valens püsp.	⊙ 9 v. 31 m. po p.	4 0	7 20	pr. pold.	10 49
22	Tork		Julia div.	dvojcseti sztópi	3 59	7 21	0 23	po pold.
23	Szreda		Deziderius p. } Krizsni dnévi. †	Oblácsno,	3 58	7 22	0 50	1 19
24	Csetrtek		Vnéboidenye G.	dezsgyevno	3 57	7 23	1 17	2 35
25	Pétek		Urbán pápa †	nesztálno	3 56	7 25	1 46	3 52
26	Szobota		Filip neruszki	vrejme.	3 55	7 26	2 18	5 8

21. Kath. ino prot. ev. Csi pride obveszeliteo. Ján. XV. 2—6.

1	Nedela		G. 6. Exaud. Ján.	Nesztálno.	3 54	7 27	2 55	6 21
2	Pondelek		Germánius püsp.	⊙ 3 v. 50 m. po p.	3 54	7 28	3 39	7 27
3	Tork		Maxim püsp.	Toplo,	3 53	7 29	4 31	8 26
4	Szreda		Ferdinánd kráo.	lejpo,	3 52	7 30	5 30	9 14
5	Csetrtek		Petronella div.	sztálno.	3 51	7 31	6 33	9 54

Aprílis

má 30 dní.

Szredmladnyek

ali Velki-Tráven.

Dnévi	Kath. i prot. imenik	☾	Premínyávanye meszeca i vrejmena	Szunca		Meszeca	
				izhod	záhod	izhod	záhod
13. Kath. ino prot. ev. Zsidovje Jezusa kamenüvati seséjo. Ján. VIII. 46—59.							
1	Nedela	G. 5. Jud. Hugó	☾	Vedno,	5 23 6 12	5 52 8 41	
2	Pondelek	Ferenc od Paule †	☾	csiszto,	5 22 6 13	6 30 9 56	
3	Tork	Richárd püsp. †	☾	mirno,	5 20 6 15	7 13 11 2	
4	Szreda	Izidor püsp. †	☾	toplo	5 17 6 17	8 4 12 0	
5	Csetrtek	Vince Ferrari †	☾	vrejme.	5 15 6 18	9 0	pr. pold
6	Pétek	Gvilielm szpov. †	☾	☉ 9 v. 55 m. po p.	5 14 6 19	10 1	0 48
7	Szobota	Albert szpov. †	☾	Veterno.	5 11 6 21	11 3	1 27
14. Kath. ino prot. ev. Od Jezusovoga v Jeruzsálem idenya. Mád. XX. 1—9.							
8	Nedela	G. 6. Cvetna Dionz.	☾	Oblácsno,	5 10 6 22	po pold.	1 59
9	Pondelek	Maria Kleofe †	☾	hladno	5 8 6 23	1 8	2 26
10	Tork	Makúrius patr. †	☾	vrejme	5 6 6 25	2 10	2 51
11	Szreda	Leo pápa. †	☾	veterno,	5 4 6 26	3 11	3 12
12	Csetrtek	Velki Csetrtek. Jul. †	☾	ino	5 2 6 27	4 13	3 33
13	Pétek	Velki pétek. Herm. †	☾	nesztálno	5 0 6 29	5 15	3 55
14	Szobota	Velka szobota. Tibur. †	☾	vrejme.	4 59 6 30	6 17	4 17
15. Kath. ino prot. ev. Od Jezusovoga gorisztanenya. Mark. XVI. 1—8.							
15	Nedela	Vüzem. ned. Lidv.	☾	☉ 2 v. 2 m. pr. p.	4 56 6 32	7 22	4 43
16	Pondelek	Vüzem. pond. Kal.	☾	Oblácsno	4 54 6 33	8 26	5 12
17	Tork	Anicetus pápa	☾	vrejme	4 52 6 35	9 28	5 47
18	Szreda	Galdin püsp.	☾	z ménsim	4 51 6 36	10 27	6 28
19	Csetrtek	Emma dovica	☾	vetrom.	4 49 6 38	11 20	7 17
20	Pétek	Viktor mantr. †	☾	Szunce v. znam.	4 46 6 39	pr. pold.	8 15
21	Szobota	Anzelm püsp.	☾	bika sztópi.	4 45 6 40	0 7	9 20
16. Kath. ino prot. ev. Jezus szkóz zaklenyeni dvér pride. Ján. XX. 19—31.							
22	Nedela	G. 1. Quas. Szot. Káj.	☾	☉ 3 v. 34 m. pr. p.	4 43 6 42	0 47	10 3
23	Pondelek	Adalbert püsp.	☾	Oblácsno	4 41 6 43	1 21	11 4
24	Tork	Gyüri voják.	☾	vrejme	4 40 6 44	1 52	po pold
25	Szreda	Marko evang.	☾	z vetrom	4 38 6 46	2 21	2 1
26	Csetrtek	Kletus pápa	☾	i ménsim	4 36 6 47	2 48	3 3
27	Pétek	Peregrin szpov. †	☾	dezsygom.	4 35 6 48	3 16	4
28	Szobota	Vital i Valéria	☾	Veter.	4 33 6 50	3 47	6
17. Kath. ino prot. ev. Jasz szam dober pasztér. Ján. X. 12—16.							
29	Nedela	G. 2. Miser. Peter.	☾	☉ 6 v 24 m. pr. p.	4 31 6 52	4 22	7
30	Pondelek	Katalejna szienz.	☾	Lejpo.	4 30 6 53	5 3	8

Május

má 31 dní.

Pomladnyek

ali Riszálcsek.

Dnévi	Kath. i prot. imenik	☾	Preminyávanye meszeca i vrejmena	Szunca		Meszeca	
				izhod	záhod	izhod	záhod
1	Tork		Oblácsno	4 28	6 54	5 51	9 44
2	Szreda		z ménsim	4 26	6 56	6 46	10 38
3	Csetrtek		vetrom	4 24	6 57	7 46	11 22
4	Pétek		ino málim	4 23	6 58	8 50	11 58
5	Szobota		dezgyom.	4 22	7 0	9 54	pr. pold.

18. Kath. ino prot. ev. Edno malo te me vidili. Ján. XVI. 16—23.

6	Nedela	G. 3. Jub. János	☾ 2 v. 39 m. po p	4 20	7 1	10 58	0 28
7	Pondelek	Sztaniszlasz püsp.	Toplejse,	4 19	7 2	po pold.	0 53
8	Tork	Szkázanye Mihála	ali nej	4 18	7 4	1 1	1 16
9	Szreda	Gregor püsp.	celó	4 16	7 6	2 2	1 38
10	Csetrtek	Izidor tezsák	sztálno	4 14	7 7	3 4	1 59
11	Pétek	Namertus püsp. †	vrejme.	4 12	7 8	4 7	2 21
12	Szobota	Pongrác mantr.	Oblácsno	4 11	7 9	5 10	2 45

19. Kath. ino prot. ev. Idem k onomi, kí me je poszlaao. Ján. XVI. 5—15.

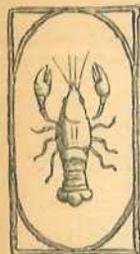
13	Nedela	G. 4. Cant. Szervác	☾ z dezgyom.	4 10	7 10	6 15	3 13
14	Pondelek	Bonifác mantr.	☾ 4 v. 37 m. po p	4 9	7 11	7 19	3 46
15	Tork	Zsófia div.	Csiszto,	4 8	7 12	8 20	4 25
16	Szreda	Ivan nepomuc.	toplejse.	4 6	7 14	9 16	5 12
17	Csetrtek	Bruno püsp.	Lejpo,	4 5	7 15	10 5	6 9
18	Pétek	Venancius martr. †	sztálno	4 4	7 16	10 47	7 12
19	Szobota	Ivo prokátor.	vrejme.	4 3	7 17	11 24	8 22

20. Kath. ino prot. ev. Ka te vu mojem iméni prozili. Ján. XVI. 23—30.

20	Nedela	G. 5. Rog. Bernárd.	☾ Szunce v znam.	4 2	7 19	11 55	9 35
21	Pondelek	Valens püsp.	☾ 9 v. 31 m. po p.	4 0	7 20	pr. pold.	10 49
22	Tork	Julia div.	dvojeseti sztópi	3 59	7 21	0 23	po pold.
23	Szreda	Deziderius p. †	Oblácsno,	3 58	7 22	0 50	1 19
24	Csetrtek	Vnéboidenye G.	dezgyevno	3 57	7 23	1 17	2 35
25	Pétek	Urbán pápa †	nesztálno	3 56	7 25	1 46	3 52
26	Szobota	Filip neruszki	vrejme.	3 55	7 26	2 18	5 8

21. Kath. ino prot. ev. Csi pride obveszeliteo. Ján. XV. 2—6.

27	Nedela	G. 6. Exaud. Ján.	☾ Nesztálno.	3 54	7 27	2 55	6 21
28	Pondelek	Germánus püsp.	☾ 3 v. 50 m. po p.	3 54	7 28	3 39	7 27
29	Tork	Maximus püsp.	Toplo,	3 53	7 29	4 31	8 26
30	Szreda	Ferdinánd kráo.	lejpo,	3 52	7 30	5 30	9 14
31	Csetrtek	Petronella div.	sztálno.	3 51	7 31	6 33	9 54

Junius

má 30 dní.

Predletnyek

ali Iváncsek.

Dnévi	Kath. i prot. imenik	☉	Preminyávanyo meszeca i vrejmena	Szunca		Meszeca	
				izhod	záhod	izhod	záhod
1	Pétek	Simeon szpov. †	Lejpo	3 50	7 32	7 38	10 27
2	Szobota	Erazmus apát †	vrejme.	3 50	7 33	8 43	10 55

22. Kath. ino prot. ev. Sto líbi mené, poszlühne rejs mojo. Ján. XIV. 23—30.

3	Nedela	Risz. ned. Klotild.	Oblácsno,	3 50	7 34	9 47	11 19
4	Ponedelek	Risz. pond. Kvirin.	nesztálno.	3 49	7 35	10 49	11 41
5	Tork	Bonifácius püsp.	☉ 7 v. 59 m. pr. p.	3 49	7 35	11 50	pr. pold.
6	Szreda	Norbert püsp.	Oblácsno	3 49	7 36	po pold.	0 3
7	Csetrték	Robert ap.	vrejme	3 48	7 36	1 54	0 24
8	Pétek	Medárd püsp.	z precí	3 48	7 37	2 56	0 47
9	Szobota	Pelágia div.	dezsgyom.	3 48	7 38	4 1	1 13

23. Kath. ev. Meni je dána vsza oblászt. — Prot. ev. Od Nikodemusa.

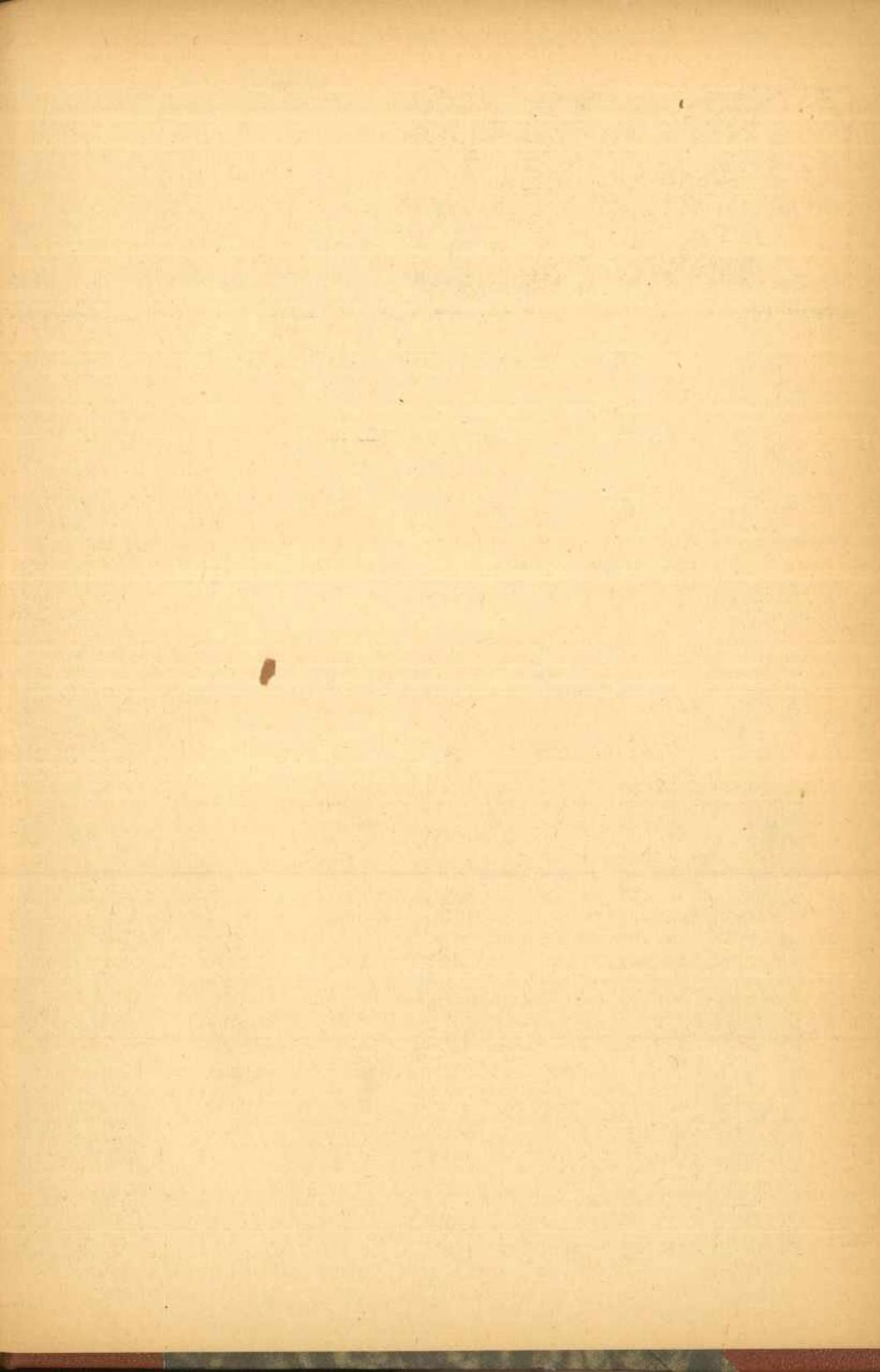
10	Nedela	G. 1. Szv. Trojsz. Marg.	Oblácsno,	3 48	7 39	5 5	1 44
11	Ponedelek	Barabás apost.	nesztálno	3 47	7 40	6 8	2 20
12	Tork	Bazilides mantr.	vrejme.	3 47	7 40	7 7	3 5
13	Szreda	Anton pad. szpov. †	☉ 4 v. 39 m. pr. p.	3 47	7 41	8 0	3 59
14	Csetrték	Tejlovo Bazil.	Csízsto,	3 47	7 41	8 46	5 1
15	Pétek	Vid i Tivárisje †	toplo	3 47	7 42	9 25	6 10
16	Szobota	Berthold szpov.	vrejme.	3 47	7 42	9 58	7 23

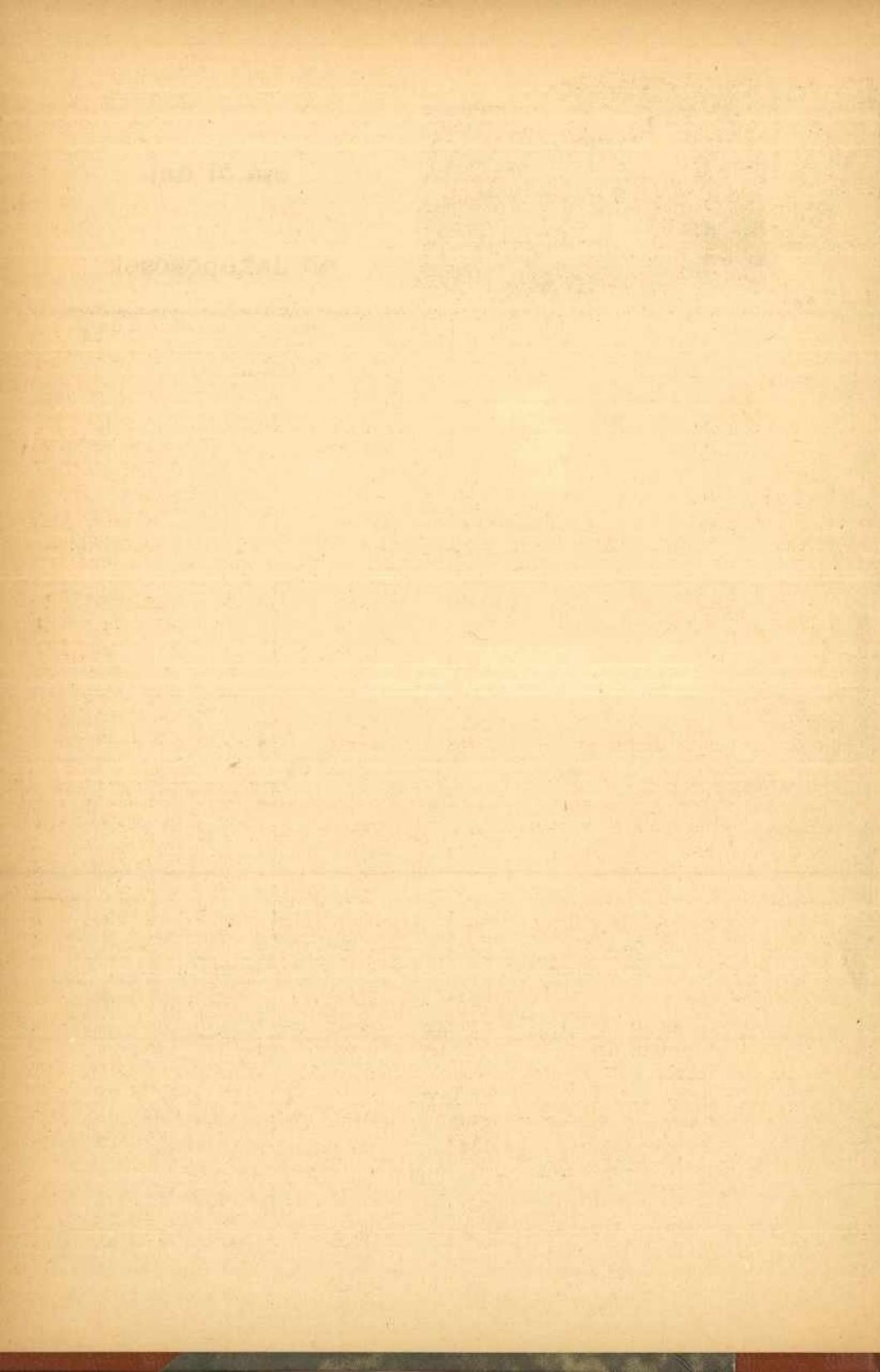
24. Kath. ev. Od velkoga goscsenyá. — Prot. ev. Od bogátea.

17	Nedela	G. 2. Adolf püsp.	Premenlivo,	3 47	7 43	10 28	8 38
18	Ponedelek	Marko i Marcellin	nej csízsto	3 46	7 43	10 55	9 53
19	Tork	Gervázi i Protázi	vrejme.	3 46	7 44	11 21	11 9
20	Szreda	Szilvorius pápa	☉ 1 v. 58 m. pr. p.	3 47	7 44	11 49	po pold.
21	Csetrték	Alojzi gonzaga	Szun. v znaménye	3 47	7 44	pr pold.	1 39
22	Pétek	Paulin püsp. †	raka sztópi.	3 47	7 44	0 19	2 53
23	Szobota	Szidonia div.	Csízsto,	3 47	7 44	0 53	4 5

25. Kath. ev. Od zablodjene ovce. — Prot. ev. Od velkoga goscsená.

24	Nedela	G. 3. Ivan kszt.	Lejpo,	3 48	7 44	1 33	5 13
25	Ponedelek	Prosper püsp.	toplo	3 48	7 44	2 21	6 14
26	Tork	Pelagius mantr.	vrejme	3 49	7 44	3 16	7 7
27	Szreda	Ladiszlav kráo	☉ 2 v. 28 m. pr. p.	3 49	7 44	4 17	7 50
28	Csetrték	Ireneus püsp. †	Toplo,	3 50	7 44	5 21	8 26
29	Pétek	Peter ino Paveo ap.	premenlivo	3 50	7 44	6 27	8 56
30	Szobota	Szpómenek szv. Pavla	vrejme.	3 51	7 44	7 32	9 21

Julius

má 31 dní.

Szredletnyek

ali Jakopescsek.

Dnévi	Kath. i prot. imenik	C	Preminyávanye meszeca i vrejmena	Szunca		Meszeca		
				izhod	záhod	izhod	záhod	
26 Kath. ev. Od vnozseno rib. — Prot. ev. Od zgüblene ovce.								
1	Nedela	G. 4. Romoaldus		Toplo,	3 51	7 43	8 35	9 45
2	Pondelek	Obiszkávanye B. D. M.		premenlivo	3 52	7 43	9 40	10 6
3	Tork	Helioder püsp.		z ménsim	3 52	7 43	10 39	10 28
4	Szreda	Ulrik püsp.		vrejme.	3 53	7 42	11 40	10 50
5	Csetrtek	Marínus mantr.		C 1 v. 14 m. pr. p.	3 54	7 42	po pold.	11 15
6	Pétek	Romulus püsp. †		Csiszto,	3 54	7 41	1 45	11 42
7	Szobota	Vilibald püsp.		sztálno.	3 55	7 41	2 49	pr. pold.
27. Kath. ev. Csi nedte pravicsnejsi. — Prot. ev. Bodite milosztivni.								
8	Nedela	G. 5. Ozsébeta		Vrócese	3 56	7 41	3 52	0 16
9	Pondelek	Kunegunda div.		vrejme	3 56	7 40	4 53	0 56
10	Tork	Rufina mantr.		z ménsimi	3 57	7 39	5 49	1 45
11	Szreda	Pius pápa		vetri.	3 58	7 39	6 39	2 44
12	Csetrtek	Gvalbert apát		C 2 v. 22 m. po p.	3 59	7 38	7 22	3 51
13	Pétek	Margita div. †		Vrócese	4 1	7 38	7 58	5 5
14	Szobota	Bonaventur püsp.		vrejme.	4 2	7 37	8 03	6 21
28. Kath. ev. Jezus nahráni 4000 lüdi. — Prot. ev. Od obilne ribicsje.								
15	Nedela	G. 6. Razlocs. apost.		Vrócese,	4 3	7 37	8 59	7 39
16	Pondelek	Szpóm. B. D. M. Skapul.		malo	4 4	7 36	9 27	8 56
17	Tork	Alexius szpov.		oblácsno,	4 5	7 35	9 54	10 13
18	Szreda	Fridrik pápa		premenlivo.	4 6	7 33	10 23	11 29
19	Csetrtek	Arzenius szpov.		C 6 v. 32 m. pr. p.	4 7	7 32	10 46	po pold.
20	Pétek	Eliás prorok †		Oblácsno,	4 8	7 31	11 34	1 56
21	Szobota	Dániel prorok		nesztálno,	4 9	7 30	pr. pold.	3 4
29. Kath. ev. Od hamicsni prorokov. — Prot. ev. Csi pravicsnejsi nedte.								
22	Nedela	G. 7. Mária Magd.		z dezgyom.	4 10	7 29	0 18	4 5
23	Pondelek	Apolináris püsp.		Szun. v znaménye	4 11	7 28	1 9	5 2
24	Tork	Krisztina div.		oroszlána sztópi.	4 12	7 27	2 7	5 48
25	Szreda	Jakab apostol		Oblácsno,	4 14	7 26	3 10	6 25
26	Csetrtek	Anna mati B. D. M.		C 2 v. 43 m. po p.	4 15	7 25	4 13	6 57
27	Pétek	Pantaleón mantr. †		Veterno,	4 16	7 24	5 18	7 25
28	Szobota	Akácius mantr.		csiszto.	4 17	7 22	6 22	7 49
30. Kath. Od nepravicsnoga spána. — Prot. ev. Jezus nasztí 4000 lüdi.								
29	Nedela	G. 8. Mártha div.		Vrócese,	4 19	7 21	7 25	8 11
30	Pondelek	Abdon i Szenen		lejpo,	4 20	7 20	8 26	8 33
31	Tork	Ignác Lojola szpov.		vrejme.	4 21	7 19	9 29	8 54

Augusztus

má 31 dní.

Poletnyek

ali Mésnyek.

Dnévi	Kath. i prot. imenik	☾	Preminyávanye meszeca i vrejmena	Szunca		Meszeca	
				izhód	záhód	izhód	záhód
1 Szreda	Peter ap. v vózi	☾	Veterno,	4 22	7 17	10 30	9 18
2 Csetrtek	Porc. szv. Ferenc	☾	vihérno.	4 24	7 15	11 31	9 44
3 Pétek	Nájd. szv. Stevana †	☾	☉ 5 v. 46 m. pop.	4 25	7 14	po pold.	10 14
4 Szobota	Dominikus szpov.	☾	Dezsgy.	4 26	7 13	1 36	10 50

31. Kath. ev. Jezus objócese Jeruzsálem. — Prot. ev. Od krivi prorokov.

5 Nedela	G. 9. Oszwaldius	☾	Oblácsno,	4 28	7 11	2 37	11 34
6 Pondelek	Preobr. J. K.	☾	nesztálno	4 29	7 9	3 35	pr. pold.
7 Tork	Donátus püsp.	☾	vrejme,	4 30	7 8	4 27	0 28
8 Szreda	Ciriják mantr.	☾	z ménsim	4 31	7 6	5 13	1 30
9 Csetrtek	Románus mantr.	☾	dezsgyom.	4 33	7 4	5 53	2 40
10 Pétek	Lovrenc mantr. †	☾	☉ 10 v. 30 m. pop.	4 34	7 3	6 28	3 56
11 Szobota	Zsuzsanna mantr.	☾	Csiszto.	4 35	7 1	6 59	5 15

32. Kath. ev. Od farizeusa i publikánusa. — Prot. ev. Od nevernoga spána.

12 Nedela	G. 10. Klára div.	☾	Vrócese,	4 36	6 59	7 27	6 35
13 Pondelek	Radegunda kral.	☾	lejpo	4 38	6 58	7 56	7 54
14 Tork	Euzebius szpov. †	☾	vrejme,	4 39	6 56	8 26	9 13
15 Szreda	Vnéhovz. B. D. M.	☾	z tíhim	4 40	6 54	8 58	10 30
16 Csetrtek	Rókus szpov.	☾	vetrom.	4 42	6 53	9 36	11 45
17 Pétek	Liberátus apát †	☾	☉ 0 v. 47 m. po p.	4 43	6 51	10 18	po pold.
18 Szobota	Jeléna caszarica	☾	Megleno	4 44	6 49	11 7	2 1

33. Kath. ev. Od glühonejmoga. — Prot. ev. Jezus objócese Jezuzsálem.

19 Nedela	G. 11. Lajos Toul.	☾	Oblácsno,	4 46	6 48	pr. pold.	2 57
20 Pondelek	Stevan /kráo voqr.	☾	vihérno,	4 47	6 46	0 2	3 46
21 Tork	Bernát apost.	☾	dezsgyevno	4 48	6 44	1 2	4 26
22 Szreda	Timotheus mantr.	☾	vrejme.	4 49	6 43	2 5	4 59
23 Cstrtek	Klaudius mantr.	☾	Szunce v znam.	4 51	6 40	3 9	5 28
24 Pétek	Bertalan apost. †	☾	devojke sztópi.	4 52	6 38	4 13	5 53
25 Szobota	Lajos kráo	☾	☉ 4 v. 53 m. pr. p.	4 54	6 37	5 15	6 16

34. Kath. ev. Blazsene szo ocsi. — Prot. ev. Od farizeusa i publikánusa.

26 Nedela	G. 12. Roza div.	☾	Vrócese	4 55	6 35	6 18	6 38
27 Pondelek	Rufus püspék	☾	vrejme.	4 56	6 33	7 19	7 0
28 Tork	Ágoston püsp.	☾	Toplo,	4 58	6 30	8 20	7 23
29 Szreda	Ivana krszt. gl. sz.	☾	sztálno.	4 59	6 29	9 21	7 48
30 Csetrtek	Felix pápa	☾	Preminklivo	5 1	6 27	10 23	8 17
31 Pétek	Rebeka dov. †	☾	vrejme.	5 2	6 25	11 24	8 50

Szeptember

má 30 dní.

Predjeszének
ali Mihálcsek.

Dnévi	Kath. i prot. imenik	☾	Preminyávanye meszeca i vrejmena	Szunca		Meszeca	
				izhod	záhod	izhod	záhod
1 Szobota	Egidius apát	☾	Preminlivo.	5	3 6 23	po pold.	9 29
35. Kath. ev. Od 10 gobavecov. — Prot. ev. Jezus glühonejmoga zvrácsi.							
2 Nedela	G. 13. Ang. nedela.	☾	☾ 8 v. 56 m. pr. p.	5	5 6 21	1 22	10 17
3 Pondelek	Simeon Stylita	☾	Csiszto,	5	6 6 19	2 16	11 14
4 Tork	Rozália div.	☾	toplo,	5	7 6 17	3 3	pr. pold.
5 Szreda	Justinián püsp.	☾	malo	5	9 6 15	3 45	0 18
6 Csetrtek	Zakariás prorok	☾	megleno,	5	10 6 14	4 22	1 30
7 Pétek	Regina div.	☾	mírno	5	11 6 11	4 55	2 46
8 Szobota	Narodjený B. D. M.	☾	vrejme.	5	13 6 9	5 25	4 5
36. Kath. ev. Nisce nemre dvema G. szlúzsiti. — Prot. ev. Blázsene szo ocsi.							
9 Nedela	G. 14. Dén B. D. M.	☾	☾ 6 v. 06 m. pr. p.	5	14 6 7	5 55	5 28
10 Pondelek	Miklós Tol. szpov.	☾	Preminlivo,	5	15 6 4	6 25	6 46
11 Tork	Protus Hyácint	☾	malo	5	17 6 3	6 57	8 7
12 Szreda	Tobiás sztarec	☾	oblácsno.	5	18 6 1	7 34	9 26
13 Csetrtek	Mauricius püsp.	☾	Csiszto,	5	19 5 59	8 15	10 41
14 Pétek	Zvisenye szv. Krizsa †	☾	veterno...	5	21 5 57	9 4	11 50
15 Szobota	Nikodemus mantr.	☾	☾ 9 v. 57 m. po p.	5	22 5 55	9 58	po pold.
37 Kath. ev. Od znaimszkoga mladénca. — Prot. ev. Od 10 gabavecov.							
16 Nedela	G. 15. Ludmilla	☾	Oblácsno,	5	23 5 53	10 55	1 43
17 Pondelek	Lambertus püsp.	☾	veterno	5	25 5 51	11 59	2 26
18 Tork	Zsófia mantr.	☾	hladno	5	26 5 48	po pold.	3 1
19 Szreda	Januárus p. } Kvatri †	☾	vrejme.	5	27 5 47	1 3	3 32
20 Csetrtek	Eustákius m. } †	☾	Nesztálno,	5	29 5 45	2 6	3 58
21 Pétek	Mátaj ap. i ev. } †	☾	dezsgyevno	5	30 5 42	3 8	4 21
22 Szobota	Florencius sz. } †	☾	vrejme.	5	31 5 41	4 10	4 43
38. Kath. ev. Jezus v vodenom betégi bodócsoga zvrácsi. — Prot. ev. Nisce dvá Goszp. nemre szlúzsiti.							
23 Nedela	G. 16. Tekla div.	☾	☾ 8 v. 57 m. po p.	5	33 5 38	5 11	5 5
24 Pondelek	Odküp. rob. B. D. M.	☾	Szun. v znam. váge sztópl.	5	35 5 36	6 12	5 28
25 Tork	Kleofás mantr.	☾	Preminlivo,	5	36 5 35	7 13	5 52
26 Szreda	Jusztina div.	☾	nesztálno.	5	37 5 32	8 14	6 20
27 Csetrtek	Kozma i Dámián	☾	Oblácsno,	5	39 5 30	9 16	6 52
28 Pétek	Venceszláv kráó †	☾	vihérno	5	40 5 28	10 16	7 29
29 Szobota	Miháo arkang.	☾	vrejme.	5	41 5 26	11 14	8 13
39. Kath. ev. Od nájrvejsi zapóvidi. — Prot. ev. Od znaimszkoga mladénca.							
30 Nedela	G. 17. Hieronim	☾	Preminlivo.	5	43 5 24	po pold.	9 5

Október

má 31 dní.

Szredjeszénec

ali Vszeszvescsek.

Dnévi	Kath. i prot. imenik	C	Premínyávanye meszeca i vrejmena	Szunca		Meszeca	
				izhod	záhod	izhod	záhod
1	Pondelek		10 v. 11 m. pop.	5 44	5 22	0 55	10 5
2	Tork		Csiszto,	5 45	5 20	1 38	11 11
3	Szreda		toplo,	5 47	5 18	2 17	pr. pold.
4	Csetrték		mirno,	5 48	5 16	2 50	0 22
5	Pétek		sztálno	5 49	5 14	3 21	1 38
6	Szobota		vrejme.	5 50	5 12	3 50	2 55

40. Kath. ev. Jezus plantavoga zvrácsi. — Prot. ev. Jezus v vodenom betégi bodócséga zvrácsi.

7	Nedela	G. 18. Rozsnov. ned.	Veterno.	5 52	5 10	4 20	4 15
8	Pondelek	Brigitta dov.	2 v. 18 m. po p.	5 54	5 8	4 51	5 36
9	Tork	Dionzius mantr.	Mogleno,	5 55	5 6	5 27	6 56
10	Szreda	Ferenc Borg. szpov.	mirno	5 57	5 4	6 7	8 16
11	Csetrték	Nikázius mantr.	vrejme.	5 58	5 2	6 55	9 31
12	Pétek	Maximilián püsp.	Sztálno	6 0	5 0	7 48	10 37
13	Szobota	Kálmán mantr.	vrejme.	6 1	4 59	8 48	11 35

41. Kath. ev. Od králeszkoga goscsenyá. — Prot. ev. Od nájprednyeje zapóvidi.

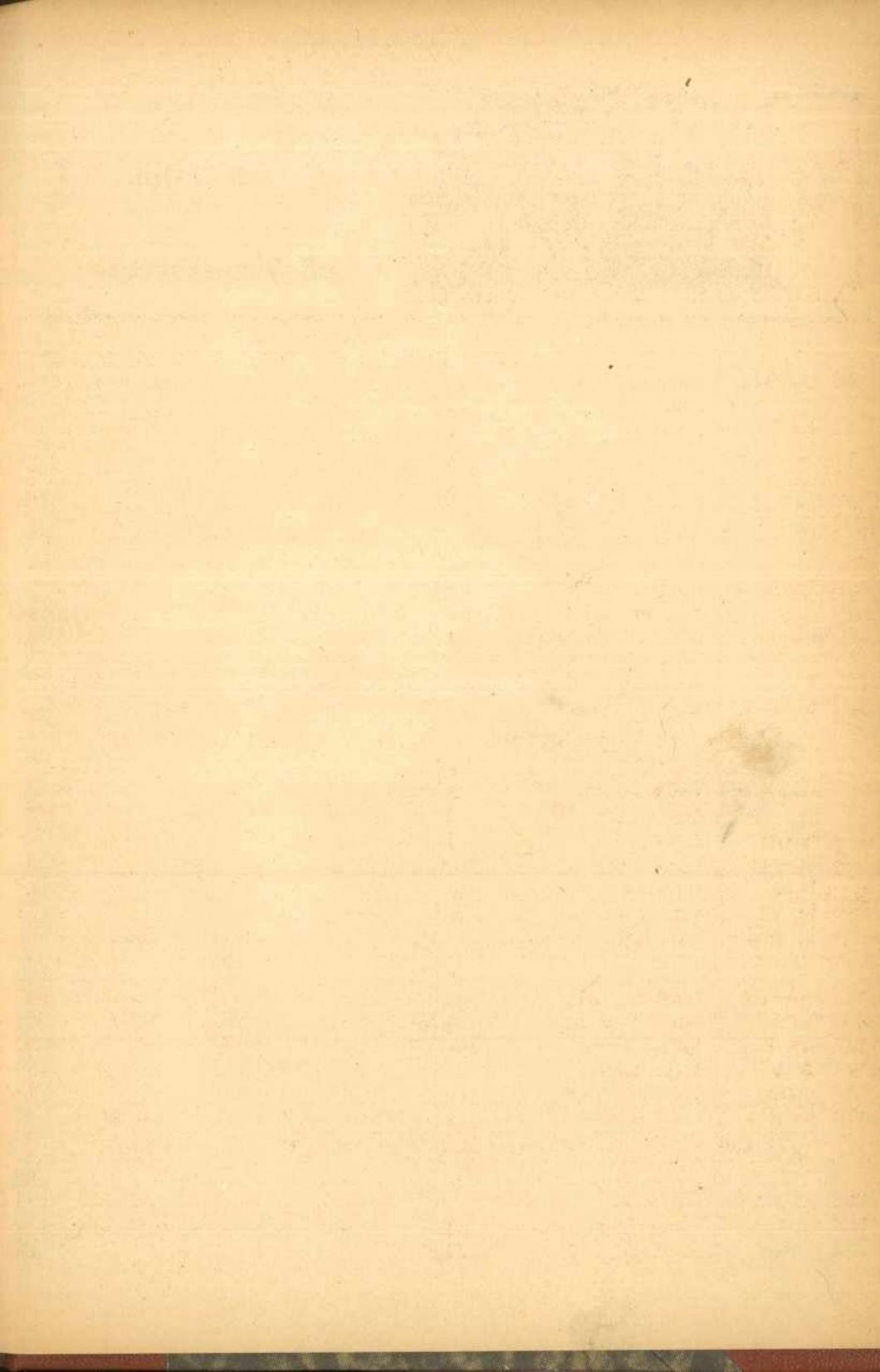
14	Nedela	G. 19. Vel. Goszp. n.	Csiszto.	6 2	4 57	9 51	po pold.
15	Pondelek	Treza divica	10 v. 51 m. pr. p.	6 4	4 54	10 55	1 1
16	Tork	Gallus apát	Oblácsno,	6 5	4 53	11 58	1 33
17	Szreda	Hedvig dov.	veterno,	6 7	4 51	pr. pold.	2 1
18	Csetrték	Lukács ap. i. ev.	nesztálno	6 8	4 49	1 1	2 26
19	Pétek	Ferdinánd püsp. †	vrejme	6 9	4 47	2 3	2 48
20	Szobota	Vendel pasztér	z dezsgyom.	6 11	4 45	3 4	3 11

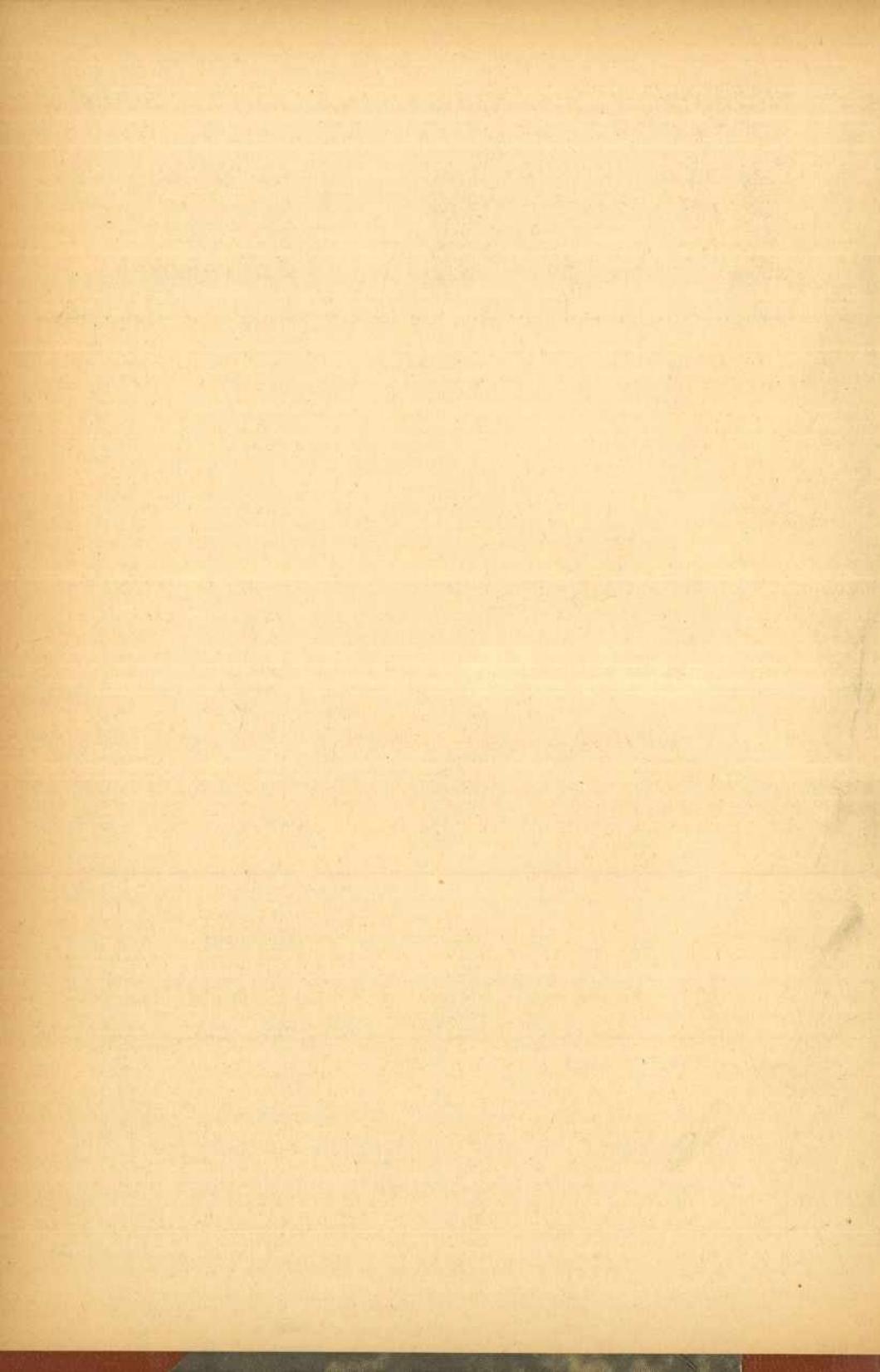
42. Kath. ev. Od králeszkoga betézsnoqa szina. — Prot. ev. Jezus plantavca zvrácsi.

21	Nedela	G. 20. Orsa div.	Szunca v znam.	6 13	4 44	4 5	3 33
22	Pondelek	Kordula mantr.	skorpióna szópi.	6 15	4 41	5 6	3 57
23	Tork	János Kap. szpov.	2 v. 28 m. po p.	6 16	4 40	6 7	4 24
24	Szreda	Rafael arkang.	Oblácsno,	6 17	4 38	7 8	4 54
25	Csetrték	Daria mantr.	nesztálno	6 18	4 37	8 9	5 30
26	Pétek	Domiter mantr. †	vrejme.	6 20	4 35	9 8	6 12
27	Szobota	Szabina mantr.	Dezsgyevno.	6 22	4 33	10 3	7 1

43. Kath. ev. Od racsúna králeszkoga. — Prot. ev. Od králeszkoga goscsenyá.

27	Nedela	G. 21. Simon i Juda	Veterno,	6 23	4 31	10 53	7 58
29	Pondelek	Narcissus püsp.	oblácsno	6 25	4 30	11 37	9 1
30	Tork	Marcellus mantr.	vrejme.	6 27	4 28	po pold.	10 9
31	Szreda	Lucilla div. †	9 v. 19 m. pr. p.	6 28	4 26	0 48	11 20

November

má 30 dní.

Pojeszéec ali Andrejscsek.

Dnévi	Kath. i prot. imenik	☾	Premínývanye meszeca i vrejmena	Szunca		Meszeca		
				izhod	záhod	izhod	záhod	
1	Csetrtek	Vszí szvétei	A	Oblácsno	6 29	4 25	1 19	pr. pold.
2	Pétek	Szpómenek v. mrtvi †	☾	nesztálno	6 31	4 24	1 48	0 33
3	Szobota	Venefrida div.	☾	vrejme.	6 32	4 22	2 17	1 49

44. Kath. ev. Dajte caszari, caszarovo. — Prot. ev. Od král. betézn. szína.

4	Nedela	G. 22. Károly Bor.	☾	Hladno,	6 34	4 20	2 46	3 6
5	Pondelek	Imre herceg.	☾	veterno,	6 35	4 19	3 19	4 25
6	Tork	Lénárd apát	☾	preminlivo.	6 37	4 18	3 56	5 45
7	Szreda	Engelbert püsp.	☾	☉ 0 v. 1 m. pr. p.	6 38	4 17	4 41	7 3
8	Csetrtek	Godofrid püsp.	☾	Mrzlo	6 39	4 15	5 32	8 15
9	Pétek	Theodor mantr. †	☾	csiszto	6 41	4 14	6 31	9 19
10	Szobota	András Avellin	☾	vrejme.	6 43	4 13	7 35	10 13

45. Kath. ev. Od dobroga szemena. — Prot. ev. Od cseri poglavnika.

11	Nedela	G. 23. Martin püsp.	☾	Oblácsno,	6 44	4 12	8 41	10 57
12	Pondelek	Martin pápa.	☾	csisztejse	6 46	4 10	9 46	11 32
13	Tork	Brizilius püsp.	☾	vrejme.	6 47	4 9	10 51	po pold.
14	Szreda	Szerapion mantr.	☾	☉ 3 v. 38 m. pr. p	6 49	4 8	11 53	0 29
15	Cstrtek	Leopold herceg	☾	Hladno,	6 50	4 7	pr. pold.	0 52
16	Pétek	Edmundus püsp.	☾	mrzlo.	6 52	4 5	0 55	1 15
17	Szobota	Grégor Thaum.	☾	jeszénszko.	6 53	4 4	1 56	1 37

46. Kath. ev. Od mustárszoga szemena. — Prot. ev. Od szlednye szódbé.

18	Nedela	G. 24. Eugenius	☾	Veterno,	6 54	4 3	2 57	2 0
19	Pondelek	Ozsébeta kral.	☾	oblácsno	6 56	4 2	3 58	2 26
20	Tork	Edmund kráo	☾	vrejme.	6 58	4 1	4 59	2 56
21	Szreda	Aldívanye B. D. M.	☾	Megléno.	6 59	4 0	6 1	3 50
22	Csetrtek	Cecilia div.	☾	☉ 8 v. 17 m. pr. p.	7 0	3 59	7 1	4 30
23	Pétek	Kelemen pápa †	☾	Szunce v znam.	7 2	3 58	7 57	4 58
24	Szobota	Krizogonus mantr.	☾	sztrelea sztópi.	7 4	3 58	8 50	5 53

47. Kath. Od sztrasnoszti szódnýega dnéva. — Prot. ev. Od zgányanya vragá.

25	Nedela	G. 25. Katalena	☾	Csiszto,	7 5	3 57	9 36	6 54
26	Pondelek	Konrádus püsp.	☾	malo	7 6	3 57	10 16	8 1
27	Tork	Virgilius püsp.	☾	megléno,	7 8	3 56	10 51	9 11
28	Szreda	Rufus mantr.	☾	mirno.	7 9	3 55	11 22	10 23
29	Csetrtek	Szaturninus mantr.	☾	☉ 6 v. 35 m. pop.	7 11	3 55	11 51	11 36
30	Pétek	András apostol †	☾	Dezsgyevno.	7 12	3 54	po pold.	pr. pold.

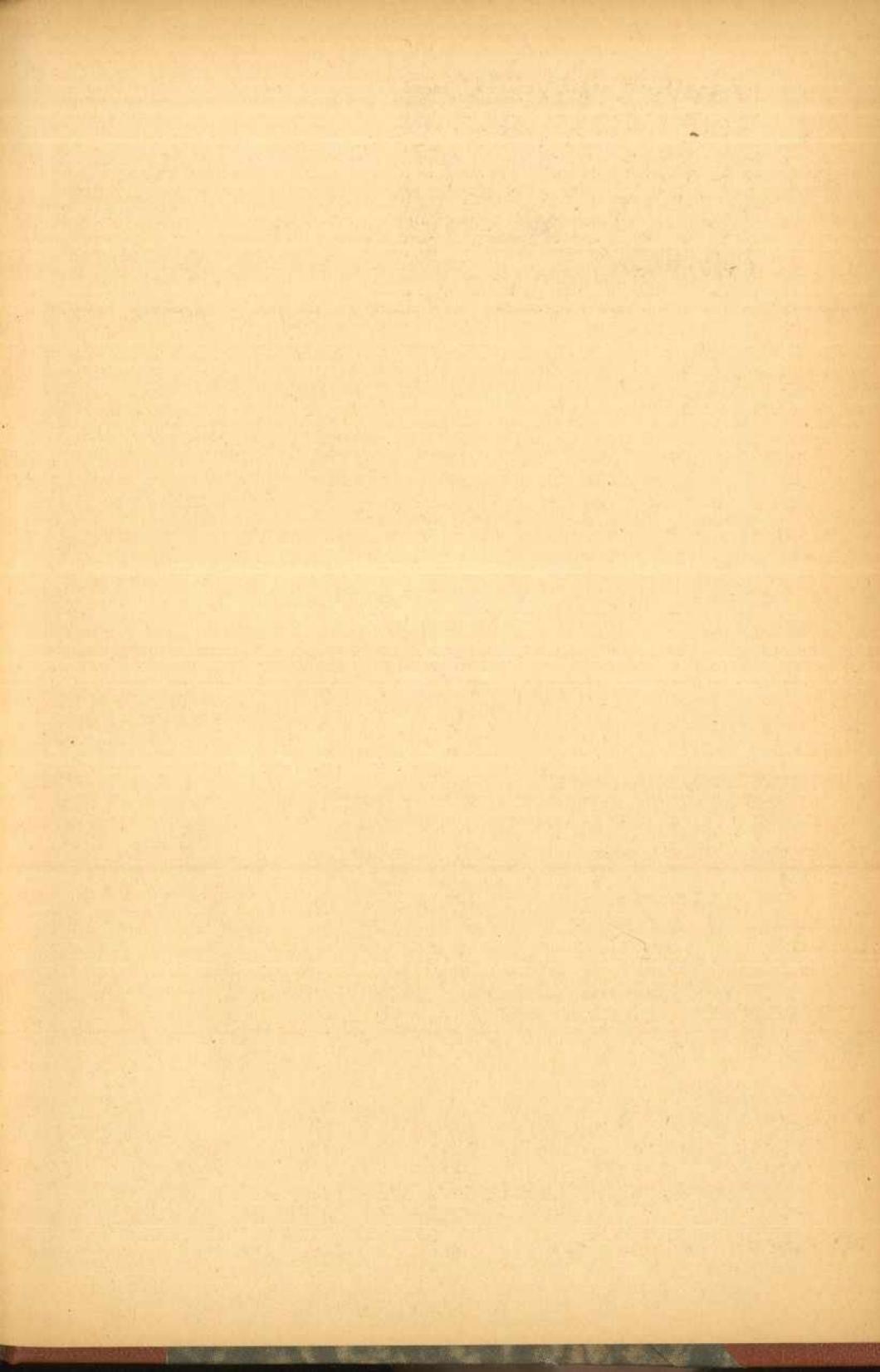

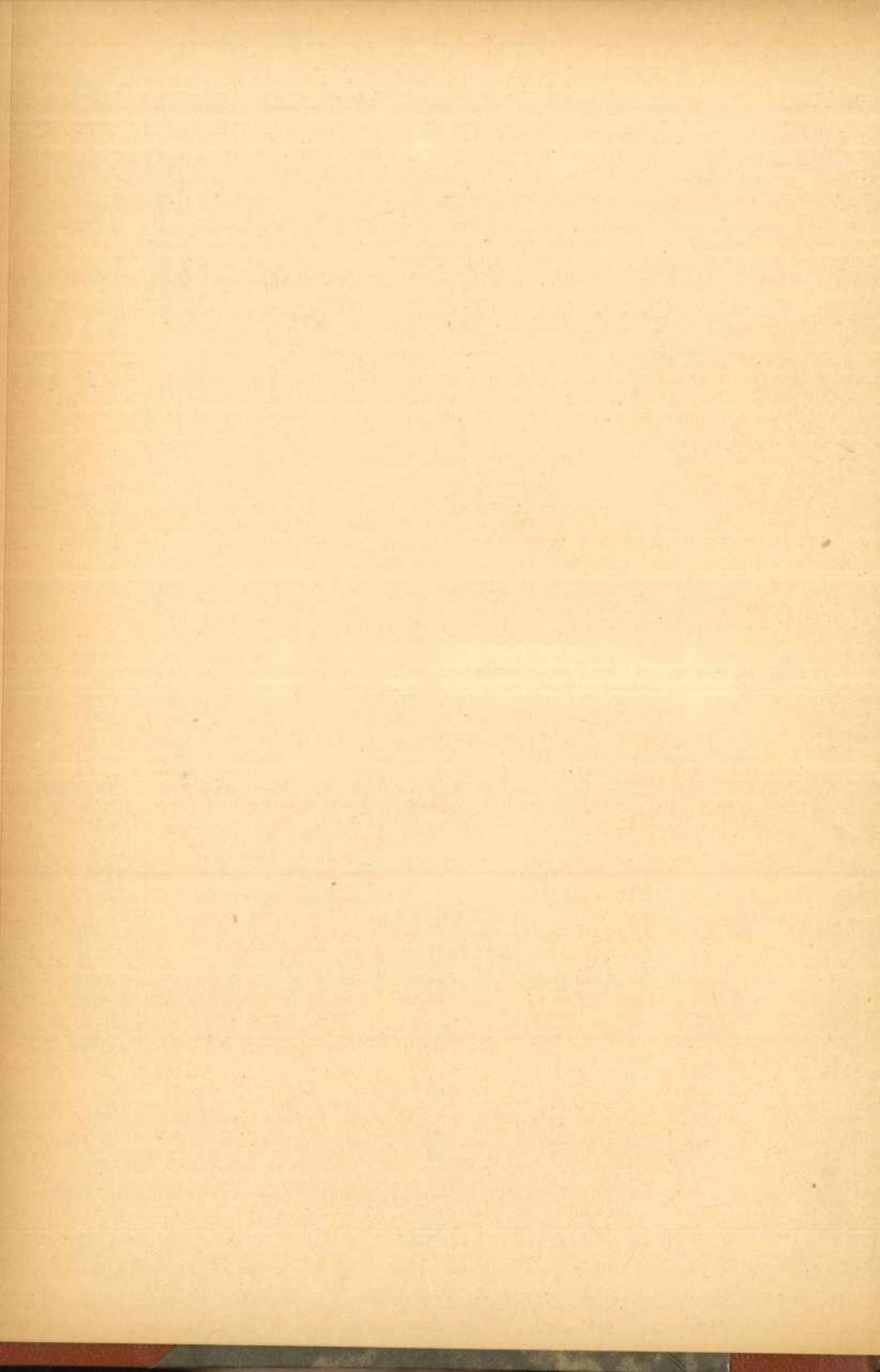
December

má 31 dní.

Predzimec ali Proszíneec.

Dnévi	Kath. i prot. imenik	☾	Premínývavnye meszeca i vrejmena	Szunca		Meszeca	
				izhod	záhod	izhod	záhod
1 Szobota	Eligius püsp.	☾	Oblácsno.	7 13	3 53	0 46	0 49
48. Kath. ev. Znaménya bodo na nébi. — Prot. ev. Od Jezusovoga idenya v Jeruzsálem.							
2 Nedela	G. 1. Advent. Bib.	☾	Dezsgy,	7 14	3 54	1 16	2 4
3 Pondelek	Ferenc Xaveri szp.	☾	sznejg.	7 15	3 53	1 50	3 20
4 Tork	Barbára div.	☾	Mrzlo	7 16	3 52	2 30	4 37
5 Szreda	Szabbas apát †	☾	vrejme.	7 17	3 52	3 16	5 51
6 Csetrtek	Miklós püsp.	☾	☉ 11 v. 39 m. pr. p.	7 18	3 52	4 12	6 59
7 Pétek	Ambrus püsp.	☾	Oblácsno,	7 19	3 51	5 14	7 58
8 Szobota	Poprijétje B. D. M.	☾	mrzlo.	7 20	3 51	6 20	8 48
49. Kath. ev. Gda je Ivan v. vózi bio — Prot. ev. Znaménya bodo na nébi							
9 Nedela	G. 2. Jütka div.	☾	Veterno,	7 21	3 51	7 28	9 28
10 Pondelek	Melkiádes mantr.	☾	nesztálno,	7 22	3 52	8 34	10 2
11 Tork	Damazus pápa.	☾	mrzlo	7 23	3 52	9 39	10 30
12 Szreda	Szinezius mantr. †	☾	vrejme.	7 24	3 52	10 42	10 55
13 Cstrtek	Lucia dívica.	☾	☾ 11 v. 49 m. po p	7 25	3 52	11 44	11 18
14 Pétek	Viátor püsp. †	☾	Oblácsno,	7 26	3 52	pr. pol.	11 40
15 Szobota	Ireneus mantr. †	☾	sznejg.	7 27	3 52	0 45	po pol.
50. Kath. ev. Od szvedocsánsztva Ivana. — Prot. ev. Gda bi Ivan v vózi bio.							
16 Nedela	G. 3. Albina div.	☾	Veterno.	7 28	3 52	1 46	0 28
17 Pondelek	Lázár püsp.	☾	Sznejg,	7 29	3 52	2 47	0 56
18 Tork	Csákanye B. D. M.	☾	z dezsgyom.	7 29	3 52	3 48	1 27
19 Szreda	Nemezius mantr. †	☾	Mrzlo	7 30	3 53	4 49	2 5
20 Csetrtek	Liberátus mantr. †	☾	vrejme	7 31	3 53	5 48	2 51
21 Pétek	Tomás apostol. †	☾	Szun. v znam. bakasztópi.	7 31	3 53	6 43	3 43
22 Szobota	Flaviánus mantr. †	☾	☉ 1 v. 2 m. pr. p.	7 32	3 54	7 32	4 44
51. Kath. ev. V Tiberius caszara 15. letnom ravnanyi. — Prot. ev. Od szvedocs. Ivana.							
23 Nedela	G. 4. Viktoria div.	☾	Jáko	7 32	3 55	8 16	5 50
24 Pondelek	Ádám i Éva. †	☾	mrzlo,	7 32	3 55	8 54	7 00
25 Tork	Narodjený J. K.	☾	mirno	7 33	3 56	9 26	8 12
26 Szreda	Stevan prvi mantr.	☾	vrejme.	7 33	3 57	9 55	9 22
27 Csetrtek	János apost. i ev.	☾	Sznejg	7 33	3 58	10 23	10 38
28 Pétek	Dróbná decsica. †	☾	z vihérom.	7 34	3 58	10 51	11 52
29 Szobota	Tomás püspek.	☾	☉ 2 v. 48 m. pr. p.	7 34	3 59	11 19	pr. pol.
52. Kath. ino prot. ev. József ino Maria szta sze estídvala. Luk. II. 33—40.							
30 Nedela	G. Dávid kráo.	☾	Veterno	7 34	4 0	11 50	1 6
31 Pondelek	Szilveszter pápa	☾	vrejme.	7 34	4 1	po pol.	2 20

Te sztólejtni prorok.

Edno leto je zse v vecsnoszt preminolo,
Kak szam tü odsztavo tó lejpo krajíno,
Gda szte vküpszprávléni bílí okól méne,
Pazivsi na ona, kákse bode vrejme.
Ki me je tak bógao, dobro je obhodo,
Ali steri me nej: króto sze je znoro.
Záto vrlo moje ti lüdsztvo szlovenszko
Poszlühni me i zdaj, za volo obcsinszko;
Ár szo vnóga ona, ki szo vszejn vam szkrivna,
Pred znanosztjov mojov, kak odprejta kniga.
Dokécs szte vi mirno delali na póli,
Miszlécsi da dobro ide vsze tam gori:
Vu planetaj szam jasz te zse vsze prevido,
Blagoszlov i vszáke-féle szükesíno. }
Veszélila szo me ta dóbra znaménya
Ino zsalosztíla lagoja videnya;
Vasoj radoszti szam sze naprej radiúvao,
Ino vszo nevoló zse naprej zsalúvao.
Ali vüpaó szam sze, i vüpam sze v Bógi, 620
Ár kí sze v Nyem vüpa, nigdár sze ne znori;
Csi nasz zse kastiga z ednov rokóv szvojov,
Li na hitroma nasz blagoszlávta z drügov;
Ka i kak On ravna, dobro je vsze ono,
Cslovik za razmeti nemre delo nyegvo.
Zdaj me pa poszlühinte, ka szam vu planetaj
Vözbrodávao, tam gor na nebeszki zvezjdaj;
Kak sze je v prvejsi lejtaj vsze szpunilo,
Tak sze i zdaj szpuni, verite mi eto!

Zima.

Kak sze nam z Szredzimcom ²⁰ nóvo leto zacsne,
Osztrejse de vrejme, i mrzlo vetróvje;
Ka nam v sztárom leti da Predzimec mejszec,
Escese de vecs sznegá, gda pride Szredzimecz.
Ali osztro vrejme popüszti li hitro,
Lejpo vrejme zimszko, de nasz veszelilo;
Ino ár Pozimec dén nam zse poduzsa,
Járki do z vodóv, i ceszté pune blata.
Nego poszüsi sze po maloma zemla,
Ár sznejg pomensáva escese szüha vejka;
Bejlo póle nam po etom gráta csarno,
I zgübi natúra szvoje odevalo.
Dober vért sze v etom mirnom zimszkom caszi,
Szkrbí, naj sze z rédiom nüca vsze pri hrámi;
Naj sze spara krma, kakti i vsza szlama,
Ár je dúgo vrejme tá do Szredlejtnyeka.
Grable i rászuhe, vszákeféle stile,
K rédi szi vért zdaj zse napraviti more;
I csi vrejme pride, gda ne de vecs cajta,
Kak je dobro te, csi je v rendi motika.

Szprotoletje.

Gda nam notri pride zse Predmladnyek mejszec,
Vsze vecs nede dugo, ka de zime konec;
Tráva sze pomali bode zelenila,
Szenica po drevji veszéló szpejvala.
Vrábli do sze z gümla tüdi vkraj jemáli,
Ár nájdo zse sztrosek po cejlom határi;
Ali da szo vrábli, kelko stécs ji mámo,
Za gószance szami denok szlabi jáko:
Záto i vért more z szvojmi dományimi,
Nyim vu etom deli na lehkóto bidti.
Szamo tak sze lehko trósta szád na jészen *z. 16. 2. 1911!*
Csi tó sztívar ne nihá na dale za szemén *1. 1911.*
Vu Szredmladnyek mejszci drügo delo bode,
Tam vünej na póli, za márho i vérté;
Ár sztrmeno csi de rávno v lejpom rászti
Mo za szprotolesnya tüd' mogli oráti.
I gda pride lejpi mejszec k nám Pomladnyek,
Vérti szkrbnomi de mokro eselo, hrbet.
Ali dobro je tak, Bóg nasz je tak sztvóro,
Z trüdom szi vszi szladki pocsinek szlüzsimó.

Leto.

Csi mo z szprotolesnyim doszta meli dela,
Escese vecs mo meli te, da pride zsetva;
I gda zse Predletnyek mejszec topeo bode,

Povóli de krme i dobro szprávlanye.
 Gor te zse na delo, ne zamúdmó vrejme,
 Ár za dobrim túdi i lagoje pride;
 Csi nasz eto rávnic ne bi gor drzsalo,
 Itak je kvár krmi, csi je vrejme vlazsno.
 Gda nasz pa Szredletnyek z zsetvov bode szilo,
 Z etim delom sze tud' pascsiti moremo;
 Ino v blagoszlovnom csaszí leje zsetve,
 Naj sze ne müdi vért, naj ponúca dnéve.
 Ár ga po tom páli vozsnya gor zadržsí,
 Prasiti, orati meo de pá na szkrbi;
 Ino na hajdino tud' naj ne pozábi,
 Naj sze v krilo zemlé v dobrom cajti szprávi.
 Gda bi pa Poletnyek mejszec zse k nám príseo,
 Rejпно v zemló djáti je pá nyegva miszeo;
 I gda vrejme príde veszéle mlatídve,
 Tak nam lejtni csasz na ednók tá odide.

Jeszén.

Lejpo toplo jeszén, escse i prevrócsó
 Meli mo v zacsétek, za krumpiesov brátvo;
 Cejli Predjeszénec mejszec de vedrni,
 Szamo máli dezsgyek homo vcsászi meli.
 Tak i kukorico lehko fájn szprávimó,
 Gda bi zse prvlé oprav'li drúgo delo;
 Za szejanye escse malo je prerano,
 Rájsi szí oránye prvlé opravímó.
 Ki tak rávnic doszta nema za szejati,
 Zakaj bi sze pascsó z onim zse zacsnóti?
 Ár je nájvecs vrejdna Ferenca szejátev,
 Kak nam Szredjeszénec mejszec vópokázse
 Meo de vért te vrejme dúgo ino lejpo,
 Dokecs szemen szprávi i brátvo obilno;
 Ali repa de zse keszno gor jemála,
 Nihájmo jo rászti, ár de jeszén dúga.
 Pojeszénec mejszec de szúhi i lejpi,
 Ali te Predzimec mejszec z tejm mokrejsi;
 Szkrben vért szí delo te zse tak oprávi,
 Naj, gda zima príde, vsze má notri v hrámi.

Szejanya.

Kak sze vért szkrbi za vsze vünesnye delo,
 Tak dobra vertinya na szkrbi má kühnyo;
 Za szkúho pa nájvecs vó z ográdca vzeme,
 V lejpom rédi záto ga zse meti more.
 Okápati, pleti, szejati, szaditi,
 Vsze má szvoje vrejme, neszmi sze müditi;
 Zelenyé, saláto vszígdar k rédi meti,
 Gda zse kaj trbej, szí taki naprejevzėti:

Tó naj bode prva szkrb vszáke vertinye,
Ár letína dobra tó naprej pomore;
Vérsztva dohótek sze tak naprejpomága,
Ino de nam krána vszigidár vözebrána.

Szád.

Dohro leto bode za szád, verte meni,
Csi je vszáko drejvo meo vért vszigidár v rendi;
Ki je szvoje drevje pucao ino gájo,
Tüdi vesászi ono csi szí je okápo:
Pune do v jeszén te v ogradi jablani,
Grúske ino szlíve, csresnye i gosztani;
Drejvo tüdi zselej gnoj pri szebi meti,
Kak drúge rasztlíne, csi scsémo kaj meti,
Szádte záto drevje! kak nájvecs pri hrámi,
Vsze povszédi gde je meszto vu ográdcí,
Ár zahválnejsega niscse nemre meti,
Kak je szadoveno — drevje — vu imetki!

Vetrovje, dezgyovje, vodíne.

Veter bode i dezsgy tüdi v etom leti,
Ali nej tak doszta, kak bi mogli meti;
Tü i tam vihér kaj kvára tüd' naprávi,
Ali z tejn de véksi haszek na határi.
Ár vihér i veter zrák zcsisztí, osznajzsi,
Naj, ka je vu sztki, vsze sze naj pomladi;
Etí nam obláke tüdi vkúpszprávjí,
Naj na szüho dobrotíven dezsgy dobímo.
Tak sze te po etom znóva vsze okrejpi,
Csi mo rávno z vodóv kaj nevóle meli:
Vékse baje záto ne de po határi,
Kak kre vodín velki, dale po országi.

Betégi.

Hej! beteg csloveka nigdár ne povrzse,
Csi ga zse nihá kaj, nazáj sze povrne;
V deli vasom záto bojte mertüeslívi,
Nájhole pa v vszákom jeli ino pili.
Ki szí szvoj zsalódec prevecs vönapuni,
Beteg ga vloví, ár tejló szí oszkruni;
Ki pa, da je vrócsi ino svica v tejlí,
Kaj mrzloga pijé, plüzi sztoji k szmrti.
Pazítí tak záto moremo na zdrávje,
Ár je nej na haszek, ka nam dobro szpáldne.
Csi bi pa nedovéjcs koga beteg vlóvo,
Rájsi naj szí vráosztvo kúpi, kak pa skrinyo.

Szlova od vrloga mojega szlovenszkoga lüdsztva.

Zdaj, gda szam na krátei vsze ono povedao,
Ka szam naprejvido, gda szam zvezjde merkao:
Szlovó vzemem záto od vász prijátelje,
Ki zse vszi nadale szkrblívi osztante!
Delavnoszt, szkrblívoszt ino mertücslivoszt,
Tak, kak ne pozápte na Bogá-bojáznoszt:
Csi te tak zsíveli, vu vszem te veszéli,
Ino zadobíte ednók lón vu nébi!
Z Bógom tak osztani, mo lüdsztvo szlovenszko!
Bóg vam blagoszloví eto nóvo leto!

Te szrecse-krajczar.

P r í p o v e s z t .

Ednók je bio, csi je bio, bio je eden szíromaski cslovik. Ete szíromaski cslovik je telko decé meo, ka nyim je niti raesúna nej znao. Kelko stécs krát sze je vküpesteti prijao nyé, vszígár sze je zmejsao, ár kak je je csteti zacсно: eden, dvá, trí, stíri, vküper szo sze zmejsali kak pícesanci ino sze je pá znóva lehko prijao raesúnati.

Hej, moj Bóg, doszta sze je zsalosztio, glavó szí tro te szíromaski cslovik, ár je escse i szíromaskejsi bio kak cerkvena mís i niti szühoga krüha je nej meo vszeli domá v skrínyi. Tak szí je míszlo ednók vu szebí, ka on zse koncíbar dvanájszet szvoje decé odposle v szlüzšbo, ove drüge pa te zse níkak gorzdrsí. Bolelo ga je szrecé, gda je na tó míszlo, ali ka bi vesino? Vej pa nemre glédati, ka bi nyemi pred okóm mérali od gláda. Eden dén je te v rendo posztavo to deco na dvoriscsi, i v obedvej rendi je rávnic dvanájszét-dvanájszet decé príšlo.

— No, moji dráží színi, — právi nyim — do széga máo, kak szam znao, szam vasz gori hráno, dale vasz pa nemrem vecs. Dvanájszet vasz tú osztáne z menov, dvanájszet vasz pa na szlüzšbo more íditi.

Nego steri dvanájszet jí naj íde? Ár je te szíromaski cslovik ednáko rad meo vszo szvojo deco. Míszlí szí edno malo, meo je v pruszlekovoj zsepki eden krajczar, etoga vözveme ino právi:

— Lübléni moji színi, ete krajczar gorilücsim, i csi de nyemi z napiszkom sztrán lezsála odzgoraj, te do na právom krají sztojécsi síli na szlüzšbo, csi de nyemi pa z korónov sztrán obrnyéna gori, te do na lejvom krají.

— Dobro je, lübléni nas ocsa! — krícsála szo deca, — na stero stécs sztrán szpádne, mí mo z dobrím szrcóm síli.

Gorilücsi szíromaski cslovik te krajczar i z napiszkom sztrán lezsi odzgoraj.

Hej, moj Bóg, szkuza je túdi i vöszpádnola z oká tomi szíromaskomi csloveki, ár med na právom krají sztojécsími je bio nyegov nájménsi szin Gyurica, steri je escse máli, szlab decsko bio med ovimi. Pravo je túdi:

— Oh, Gyurica moj, Gyurica moj, osztani ti domá, steri stécs de z dobrim szrcem só meszto tébe, málicski szi ti escse za szlűzsbo.

Ali Gyurica je etak pravo:

— Ne jócste sze, lűbléni moj ocsa, záto, ka szam te nájménsi, ne bojím sze jasz szlűzsbe. Pomágao de mi zse te dober Bég.

Szlovó vzeme tak ti dvanájszet decskov od ocsé i od domá odsztávleni dvanejszet szvoji bratov i med britkimi szkuzami odidejo po szvejti. Nego kak bi zse vő sli nad vráta, te szziromaski eslovik je i on eden szvoj krajcar tüdi tá dáo Gyurici: Pravo je:

— Szráni ga, moj szinek, ka pa esi de ti escse na szrecso té krajcar.

Gyurica je szráno krajcar i z tejm idejo dol po vulici. Kama szo sli, lűdsztvo sze je vőposztavilo pred vráta i nej je biló esloveka, ki ne bi objókao te popótnike, nej je biló esloveka, ki dobro ne bi zselo nyim. Gda szo z vészi vőprisli na határ, escse szo ednök nazájpglednoli ti decski, krens-esáke szo gorzdignoli i z teskim szrcem szo dale sli. Szamo te máli Gyurica je bio isztinszko veszéli. On je nabűdjávao, batrívao szvoje brate.

Sli szo, sli szo ti decski, prejk bregóv, dolin, prejk po logáj, poláj i od ránoga jűtra do kesznoka vecséra szo niti i nej posztanolí. Vu dné szo sli i vnocsi szo szi pocivali. Tak je minolo te sészt dnéov i sészt nócsi. V sésztój nocsi sze je Gyurici tak szenyalo, ka na drűgi dén k ednomi táksemi grádi prídejo, steri sze v nocsi i vu dné verti, ali esi szo notri v nyega prisli, ali nej, na ono sze je nej mogao vecs zmiszliti, gda sze je prebűdo.

V jűtro je povedao te té szen szvojim bratom i te szo dale potűvali. Sli szo, sli szo ino kak szo prejk ednoga velkoga logá prisli, z kraja nyegovoga szo zaglednoli v dalecsini níkaj velkoga csarnoga, stero sze je tak vrtelo, tak náglo vrtelo, ka szo sze nyim escse i ocsi bliszkali od glédanya.

— Tó tiszti vrtécsi grád more bidti! — szo kriesali ti decski. Pasesimo sze tá, poglednimo ga blízse.

Ti decski szo zdaj sze bole bejszali, kak sli i kak je szunce na szrejdi néba szvejtilo, tam szo sztáli pred vrtécsim grádom. Ocsi i vűszta szo nyim posztanola od esűdivanya.

— Hej, da bi dobro biló eszi notri pridti, — szi je zdehno Gyurica.

— Ka szi tó miszlis, — szo pravili ovi drűgi — ne posztáne on za naso volo.

Zatejm szo zacsnoli racsunati, ka kelko vrát i óken má té velki csaren grád. Vkűp szo i zraesunali okóli pétsztó óken ino edno pétdeszét vrát, ali vecs je moglo bidti. Po isztini je pa szedemsztó óken i szedemdeszétszedem vrát meo on grád. Ino ka bi szi miszlili, na kom sze je vrto te grád? Na kokosecoj nógi. Tak je, na kokosecoj nógi sze je vrto. Opazo je tó Gyurica i ka szi je zmiszlo, ka nej, vő je vzéo z pruszlekove zsepke szvoj krajcarek, zacilao je kokoseco nogó i kak bi ovi drűgi tó v pamet vzéli, zse je leto te krajcar.

Hej, zacšűjte esűdo, deca! Jáko je zacinkalo níkaj, gvűsno ne vejm ka ka, lehkó kokosecsa nóga, ali kaj drűgo, zadoszta je tó, ka sze je grád na ednök sztavo v szvojem vrtéli. Kelko vrát je meo te grád, vsze szo sze na ednök goródpřla i vu vszákxi vrátaj sze je dvanájszet szoldákov pokázalo. Tam szo sztáli oni z vőpotegnynimi nyihovimi száblami v rokáj ino szo csakali, ka ka de sze godilo zdaj. Doli szo glédali v dól, iszkali szo z ocsmi,

ka sto more tam bidti, sto je vesino tó velkó csüdo, ka je grád pósztao. Na ednök szo szamo v pamet vzéli ti dvanájszet decskov.

— Hej, deca! — krícsali szo z prvi vrát szoldácie — vj szte sztavili grád?

— Mi! — odgóvero je batrivno Gyurica.

Szoldácie szo vecs tüdi nej pravili, dol szo bejzsali po sztubaj, med szé szo vzéli te decske ino szo gor sli z nyimi v grád. Rávnics szo je pred krála gnali. Ár szo v tisztom grádi te csaren kráo prebivali.

Kráo szo rávnics tam sztáli na trnáci ino nad dúgo cejv szvoje pipe szo velki dim pücsali.

Nego na ednök szo szamo vövezéli z szvoje vüszť to na dúgoj cejvi pípo i szo dolskrícsali na decsko:

— Hodte szamo, hodte!

No, vej csi szo steli, ali nej, idti szo zse mogli, ár szo szoldácie tam sli za nyimi i szo je gnali pred szebov.

Tak szo prisli te gori na folas, pred krála. Naprej je só Gyurica, za nyim nyegovi bratovje. Dol szo vzéli szvoje krsesáke ino szo sze poklonili z postenim tálom.

— Bóg nyim daj dober dén, szvetli kráo!

— Bóg daj! szo odgovorili kráo. — No ka za póti máte eti sze?

Odgóvero je Gyurica:

— Szvetli nas kráo! zsitek i szmrt v nyihovo rokó polozsimo, mi szí szlúzsbo iscsemo i tak szmo prisli do eti máo.

— Dobro je, dobro, ali moj vrtécsi grád kak szte vüpali sztaviti? sze obrégnejo na nyé kráo i ozmice csemerno vküperpotégnejo.

— Szvetli nas kráo, szamo za tó sze nyim molim, — pravo je Gyurica — ka naj moje brate ne dájo bantüvati, ár szo oni nedúzsni. Jasz szam lü-cso z ednim krajcarom to kokosecso nógo, od tisztoza sze je sztavo grád.

— Kákxi sentani krajcar je tó? — szo pitali kráo.

— Moj ocsa szo mi ga dáli, gda szmo z dóma sli; tó je zádnyi nyihov krajcar bio, i toga szo tüdi meni dáli.

Tak lepó je pravo vsze tó Gyurica, ka je králi vöszpádnola pipa z vüszť, z oká pa vö prisla szkuza.

— Pa szte za isztino vszi ednoga ocsé deca vi? — pitajo kráo.

— Oh szveteo nas kráo, — je odgóvero Gyurica — mámo escse domá dvanájszet bratov!

— Dvanájszet! Te vasz je pa stiridvajszeti! No glejte jasz szam kráo, pa szamo edno csér mám, sziná pa ednoga nej! Hm, hm! — i szteplejo szvojo glavó te sztári kráo. ka sze nyim je trószila ta velka bejla nyihova bráda tüdi. — Na, ne bojte sze decski, ne bom vasz bantüvao i vasz gorvzemem v szlúzsbo. Nego tó vam naprej povejm, ka je pri meni jáko zsmetna ta szlúzsbo. Mám jasz eden ménes, v tisztom je jezerodvejsztó konyóv. Ete morete vi obsuvati. Vidite ejni na koleke potégnyeni doszta gláv, na ovom kráji dvora?

Decski szo tá poglednoli, kama szo kráo z pipaszárom kázali. Tak je, tam je biló goroprávleni eden sereg kolekv i na vszákoga je edna gláva bila goripotégnyena.

— Vidimo, proszimo lepó, — je prazo Gyurica.

— Na vidite, tej szo vszi szlůzsili pri meni ino záto szam nyim dáo glavé na koleke zoszmicati, ár szo nej znali tak paziti te drági ménes, ka nyim ne bi vkradnyeniva bilá eden ali dvá konya vszákó nócs. Záto vam jasz naprej povejm, ka ví tůdi tak obhodite, esi de vam szamo eden kony vkrádnyneni vó z ménesa. Ali esi je pa dobro obsuvate, za goszpodo vasz posztávím, na mojo králeszko rejcs vam povejm.

Gyurica je, esi szo sze bár nyegoví bratovje edno malo sztrrsznoli, na ednók pravo:

— Eden zsitek, edno szmrt mámo, szveteo nas kráo, prejk vzememo te ménes.

Kráo szo szi te z vszejmi dvanájsztimi decski v róke szégnoli, za tejm szo vino dáli prineszti ino szo áldomás pili. Biló je tam i jejsztvine povóli, dobro szo sze tůdi najeli decski, tak kak bobén.

— Hej, — zdihávali szo szi med jelom ti decski, — esi bi nasemi lůblénomi ocsi ino nasim drágim bratom mogli kaj dati z eti dobri falatov!

Po obejdi szo kráo te nazáj pelali te decske v stalo. Na, tó szi lehko premiszlite, ka je sztrarno velka stala mogla tó bidti. Kak nej, esi je jezero-dvejsztó konyov biló v nyoj. Od nyihovoga zlátoga koszminya sze je szamo tak szvejtila stala od znótra, kak esi bi vó bila zoszvetlena z jezernimi pa z jezernimi szvejcsami. Jaszli szo tůdi z csiszzoga zláta bilé vsze, i z csiszzoga zláta szo bili ti lanci tůdi, z sterimi szo k jaszlam bili zvezani. Decskom szo sze celó bliszketale ocsi od velke szvetloszti.

— Na, — szo pravili te kráo — eti je ti jezerodvejsztó konyóv. Na vszákoga pride sztó—sztó. Zdaj vesaszí zacsneti tůdi vaso szlůzsbo, escse dnez v noci vóni morete szpati na trávniki.

Decski szo vesaszí k deli prijali. Odkapcsili szo lance i te konye szo vó szpůsztili na dvor, po sztó. Zatejm szo vó sli z gráda; vó na trávník. Nájnaprej je só té nájsztarejse decsko z szvojimi sztómi, za nyim ovi drůgi, nájodzaja Gyurica. Nego rávnics kak je vó steo sztópiti nad vráta, v kóti za etimi je ednoga hitvánoga, grhaszzoga konya ovárao. Nazáj sze je obrno k nyemi i poglado ga je z rokóv.

— Ka pa ti domá osztánes? — Tak sze mi vidi, ka na tébe niscse ne ma szkrb.

— Tak je, tak, ti dober decsko, — pravo je te kony — na méne niscse nema szkrb.

Gyurica je z csůdivanyom glédao na toga konya.

— Ka? Pa ti gucsati znás? Káksi eden kony szi te ti?

— Táltos kony szam, máli moj prijáteo. Zahváli szi, ka szi me poglado, ár bom ti escse dosztakrát na haszek. Ovi drůgi hlápci do széga máo szo me vszigidár bili, kukli, ali tak szo szi vzéli haszek.

Ó, jasz te ne bom bio, — je pravo Gyurica — ár jasz znám, ka sztívar tůdi bolí bitje. Hodi z menov szziromaski máli kony, hodi na trávník ino tam va sze zse spílala vkůper.

Te kony sze je tůdi nej dáo dugo prosziti, nego je só z Gyuricov. On ga je pa lepó obino za sinyek ino tak szta sla vdiljek po vulici, za zlátimi konyi. Ali ka gucsím, deca, komaj szta vósztópila na vráta, pitáti ga zacсне te kony:

— Ti Gyurica, gde más te krajcar?

— Moj krajcar? Pa ti od nyega tůdi znás?

— Kak ne bi znao! Vej szam vido, gda szí lúceso z nyim to kokosecso nogó. Idi szamo tá, pa ga gorvzemi, ár bos ga escse gda lehko núcao.

Gyurica je tá bejszao k kokosecsoj nógi, pa rávnic tam pod zádnyim skramplom je bio te nyegov krajcar. Kak ga je vkrajvzéo, ne ednok sze je geno grád i zacsno sze je vrteti kak veter.

— Ka pa te, kak pridemo nazáj notri? — je pitao Gyurica.

— Od toga sze ne boj, vej ga zse sztávijo kráo, csi nazáj pridemo; csi pa nej, te ga ti sztávís z krajcarom.

Med tejm szta vdiljek sła po vulici. Sztrasno lúdsztva sze je szpravilo vó pred hizse i tak szo esúdivali ti jezeródvajsztó zláti konyóv, kak szo z glasznim cinkanyom, topkanyom vdiljek sli po várasi. Doszta ji je zsalosztno kricsalo za timi decski:

— Sziromácie decski, vi túdi nedte dugo zsvieli!

Dobro próti vecséri je biló, kak szo vó prisli na trávník. Konyi szo na ednok lovili za to lejpo, velko trávo, stera je do kólin szégala ino tak szo je dobro jeli, da zse eden tjeden ne bi nikaj dóbili. Ti decski szo szí dolszposzeli okóli edne vretine i tam odnet szo paszili na konye. Zatejm sze je mrácsnoti hapilo ino szo k coj glédali, ka bi szí ogen nalozsili na szrejdi trávníka. Z blizsányega logá szo szí veje nanoszili vküper, na velko szo je szklali i vúzsgali szo je. Gda je te ogen kak nájbole goro, iszkre szo vópo-kale, gorletele próti nébi, tak je pravo Gyurica szvojjim bratom:

— No zdaj, decski, hodmo okóli ménesa, poglednimo okóli edno malo.

Decski szo túdi i odisli, ali táltos kony je nazajcukno Gyurico.

— Ti szamo osztani tú!

— Ka scsés, drági moj kony?

— Tó, drági moj mládi vért, ka ti escse niti ne vejs, od koga mores csuvatí te zláte konye.

— Nej jasz.

— Znaj tak: od víl.

— Gde sze drzsijo one?

— Tú v blizsányem lógi.

— I gda pridejo eszi?

— Rávnic ob polnoci, máli moj vért.

— Na, naj szamo prídejo, vej je zse poberémo v réd.

— Szamo pomali, pomali. Vecs z pámetjov, kak z mocsjöv, — pravo je táltos kony.

— Ka bi pa te delali?

— Ka? Nájprvlé te tó pitam: máte pipe?

— Nemamo mí.

— No, csi nemamo, te bejsziva nazáj v grád. Máje kráo jezero ji túdi.

Proszí od nyi.

Gyurica je nej mogao zarazmeti, ka ka scsé te táltos kony z pipami.

— Gor szí szedi na méne, — ga opomina te kony.

— Tak! Vej me ne bos mogao nosziti!

— Szamo szí szedi!

Gori szí je szeo na nyega i kony sze je v ednom ocsnom-megnenyi tam posztavo pred grádom. Té sze je vrto, frísko kak veter, ali kony je nej márao za tó: prej k je szkocso ober ti nájprvejsi vrát, rávnic na szrejdo dvora.

Kráó szo tam szedeli na trnáci i zdaj túdi, püscsali szo díim nad szvoj dúgi pipaszár ino od velkoga esüdivanya szo nyim escse i vüsza odprejta osztanola, kak sze je Gyurica pred nyí posztavo.

— Ka je za nevóle, moj szin Gyurica, ka je za nevóle? — ga pitajo kráó. — Zakaj szí nazj prisao?

— Viszokósztén moj goszpód, po pipe szam prisao, esi nyim ne de zsao.

— Po pipe? Zakaj do vam pipe?

— Doszta je komárov, szumicsov na trávníki, — odgóvoro je po jálnom Gyurica — nemremo je vkraj sztirali naci, szamo z pipami. Proszim poznizno nyihovo Viszokószt, naj dájo meni i mojim bratom dvanájszet pip.

— Na, esi szamo tó nevolo máte, te vam lehko pomorem. — Z tejm szo sze nazájobrnoi kráó, i krícsali szo inasi.

— Ka zapovedávajo vizzokósztén moj kráó?

— Prineszi vó z pipatóriuma dvanájszet selmecki pip z dúgimi pipaszárami.

— Inas je odísao i za edno malo je nazájprisao z dvanájsztimi selmeckimi pipami na dúgi ceváj. Ta vszáka je dugso cejv mejla, kak je Gyurica bio velki.

— Na Gyurica, tú je ti dvanájszet pip, ali te mi dobro pazite na konye, ár ovacsi vidís etam ejne koleke?

— Vidim, vidim, szvetli moj kráó, nego tá ne pridejo nase glavé.

— Dobro je, dobro, — szo hmkali kráó i szteпали szo glavó na ete gvüsne recsi.

Med tejm je pa Gyurica gorszkocso na toga hitvánoga táltos konya, szalutejrao sze je králi po szoldacskom i z tejm hopp! szamo je vó zleto tak z dvora vu grádi.

Kráó szo z esüdivanyom glédali za nyim. Oni szo do széga máo niti na pamet nej vzéli toga hitvánoga konya, steri je tak leto, kak ftics, pa nema perót. Dugo szo szí premislávali, ka gde bi szí mogao szpraviti te máli decsko toga letécsoga konya. Ali kak bi za nyim steli szkricicati, Gyurico je zse nej biló vecs z tim konyom, vtinej je bio páli na trávníki.

Szunce je rávno dolodislo, pasztérszki ognyi szo pa, stere szo decski nalozsili, dalecs szvejtíli i tákso szvekloszt napravili na tom trávníki, kak esi bi szveteo dén bio. Szem-tá sze je nanizávao plamén, gor sze je zdigávao, vizziko kak türen, pokalo je perinye. V várasi szo tó miszlili lüdjé, ka tam vóni na trávníki káksi komediás raketlne püscsa. Decski szo tam hodili okóli ménesa, kak sze je Gyurica mod nyé posztavo.

— Na decski, — pravo je nyim — prineszao szam vam pipe.

— Zakaj pa? — szo sze csudivali ti ovi drúgi.

— Kadili mo dnesz vecsér, záto ka je doszta szumicov.

— Niti ednoga málicskoga komára nega eti, — szo pravili ti ovi.

— Vej zse bódo, esi ji nega. Eden, dvá, frisko je vzemte med zobé.

— I niti je nej csakao odgovora, on szám je potiszno vszákomi v vüsza to pipo.

— Ali vej pa v tej nega nancs dohána, — szo pravili ti decski.

— Tó ga más, pa ga nega, — sze je zaszepno Gyurica.

Ali te táltos kony sze je k Gyurici potégno, z glavóv sze k nyemi nagnó ino nyemi etak pravo:

— Niti nej trbej v nyé právoga dohána. Hodi z menov, naberiva bezovcovo lisztje, od toga dina szo bojijo vile.

Na eden dober fücsáj je bezovcovo grmóvje biló ino Gyurica je tá bejzsao z táltosom.

Za edno malo szta zse i nazáj prisla z preci doszta szühim bezovcovim lisztjom. Dobro szo szi naklali pipe vszi, pri ognvi szo je vúzsgali ino szo zacsneli pusiti. Doli szo szi szposzeli okóli ognya i pri tihom gucsi szo kadili. Ali nej szo mogli dugo kaditi, omámneni szo grátali szkoro vszi.

— Dente doli te pipe, — pravo je te kony, — jasz vam zse povejm, gda je páli morete vuzsgáti.

Ti decski szo doli djáli pipe i pripovedávali szo szi do polnócsi. Te je te táltos kony na glász zahrzao. Decski szo vszi na nogé szposzkákali.

— Gor szi vuzsgite pipe, decski, i vszáki naj bezsi k szvojemi ménesi: Kak szamo morete, tak mocsno kádte.

— Ali zakaj? zakaj? — szo pitali ti decski.

— Zátó ka pridejo te lagoje vile. Kak edná k vám pride, szamo nyoj v ocsi kádte.

Tak je, isztino je meo te táltos kony: prisle szo lagoje vile. Tam szo sze drzsale v blizsányem lógi, tam odnet szo hodile vó vszáko nócs na králov trávník. Pasztérje, steri szo do tejmáo bili, kakstécs szo sze vrsenili, nej szo mogli tak osztáti, ka ne bi zászpali, ár nyim je niksi csúden vetrics prisao na nyihovo lice i esi szo rávnics sztáli: sztojecski szo zászpali ino vile szo szi te po szvojoj vóli zabérale vó te nájlépse konye. Ete csúden vetrics je ti lagoji vil szapa bíla i nej je biló próti tomi drúgoga vrásztva, kak dim bezovcoga lisztja. Ali ovi drúgi szziromácje pasztérje szo tó nej znali. Csi bí v pamet vzéli, esi bi dobri bili na toga hitvánoga konye, zagvüsno bi nyim povedao tó on tüdi.

Hej, deca, kákse edno s-kanye, b-kanye je nasztanolo na trávníki, gda szo sze te lagoje vile pleszecki szmejacski, z velkim hikanyom na ednök szamo na trávníki posztavile. Dvanájszet ji je prislo, na vszáksi sztó konyóv edna. Vszáka vila, po ednoj, je deszét—dvajsztí konyov vküpzagrábila i tak je odbejzsala z nyimi nazáj proti lógi. Tak je, prvlé. Ali zdaj szo nyim pa i vúsztá i ocsi odprejte osztanole, kak szo vidle, ka vsze povszédi eden decsko sztoji, z odpretimi ocsmi, velki dim pücsajócsi vó z pip. Lehko szo pihale one te csúden, szen delajócsi vetrics, decski szo tüdi nej manyácje bili ino szo nazáj pihali na nyé dim bezovcoga lisztja.

Na, nasztanolo je na tó kihanye, pihanye, tikanye.

— Peiha! peiha -- sze je csúlo eti odnet tüdi, tam odnet tüdi.

Te táltos kony je pa li szploj bátrivao nyé:

— Pisite, pisite, decski, ne bojte sze!

Nego pihali szo i oni nej nyim je trbelo doszta gucsa. Te lagoje vile szo jóvkale—tróBILE od csemérov, z dúgimi, spicsasztimi szvojimi nohéti szo decskom lica vsze vküpposkrábale, ali ti decski szo tüdi nej pri méri bili, z nyihovimi palicami szo je tak po postenom táli kukli po nohtáj.

Na ednök je szamo glaszno fücskanye biló csúti na trávníki. Vile s-zo z velkim hikanom, csemérno javkajóese bejzsale za fücskanyom. Nyiho ve voditelee fücskanye je biló tó. No, tam je lezsála javkajóesa, sztonyájó csa pred Gyuricov, steri jo je tak mogao slignoti po glávi, ka sze je ona na

ednók dolprevrgla na zemló. Vile szo na hitroma gorpoadnole szvojo vezé-rojco i med velkim preklínyanyom, prtenyom szo preminole, kak csi bi je ta mati zemla pozsrta.

— No decski, — právi nyim te táltos — dobro szte sze oponásali, ali escse dvej nócsi te i mocsne probe meli. Vütro dvakrat telko vil pride eszi i te ne do zadoszta pipe. Nego zdaj szí zse doli lehko lézsete, szpíte pri méri, nikaj sze ne pripeti vecs tomi ménesi.

Decski szo szí dolszpolegli okóli ognya, nego prvlé szo dolpokleknoli i hválo dáli Bógi, ka nyim je pomágao, molili szo za domá odsztávenoga ocsó szvojeja, za brate nyihove, na pa escse i za táltos konya.

Zatejm szo szpáli do jútra. No, ka sze nyim je szenyalo: ka miszlite? Od tiszte mále hizsice, gde eden szíromaski cslovik prebiva z dvanájsztími szvojimi színi ino sze szkuzi za nyé v nocsí i vu dné. Rano v gojčno szo gorisztanoli, mujli szo sze, zatejm szo vküpzavrñoli te ménes ino domó szo ga gnali k vrtésemi grádi, naj vidíjo kráo, ka niti eden ne fali z ménesa. Kráo szo zse tam kadíli na trnáci i zdaleka szo pridti vidli ménes. Ednók szo ga pogledñoli szamo, ino szo zse znali, ka nikaj ne fali z nyega.

— Hm, — szo szí pogucsávali v szebi — tó szo sentani decski. Kaj táksega szam escse nej vido vecs, pa szam zse obsztarno. V velkom nyúvom csüdivanyí escse nyim je i pipa vöszpádnola z vüszti; ali zmiszlite szí szamo, kákse velko csüdo sze je zgódilo: te vrtécsi grád je na ednók szamo henyao, pa je Gyurica z szvojím szrecse- krajcarom niti nancs lücsó nej to kokosecso nogó. More bidti jo od csüdivanya henyao. More bidti. Nájnprej sze je Gyurica neszao na tom hitvánom táltos konyi. Haj, kak je plészao zdaj ete od dobre szvoje vóle! Kak je kopao zemló! Gda je te cejli ménes notri prisao v dvor, Gyurica je te pred trnác szkocso z szvojím konyom, szalu-tejrao sze je po szoldacskom i pravo:

— Viskószten moj kráo, zsitek i szmrt nyim v roké polozsim, nikaj ne fali z ménesa!

— Vido szam jazs zse tó dalecs eti odnet, moj szín Gyuri, — pravili szo kráo — ali ne prevüpaj sze. Vejñ vido, ka de dnesz v nocsí?

Escse v szvetlom dnévi, kak szo nakrmili ti jezerodvejsztó konyov, szo je znóva vögnali na trávník. Cejloga várasa lüdsztvo sze je vöszpravilo na ceszto, ali zdaj szo szí zse vszi od toga gucsali, ka táksega kaj je escse nej vido szvejt: niti eden kony ne fali z ménesa.

— Nikse sentano pokolenye morejo bidti tej decski, — szí je zagucsávalo eden pa drúgi cslovik.

Gyurica je na málom táltos konyi szedo zdaj tüdi, i nej je glédao niti na právo, niti na lejvo, szamo naprej, vszigdár za ménesom. Vcsászi i vcsászi szí je pogucsávalo z szvojím konyom:

— Hej, drági moj máli kony, da bi ete nócs tüdi tak szrecsni bili! — je pravo Gyurica.

— Pri tebi je szrecse-krajcar? — ga pita te kony.

— Pri meni — odgóvoro je Gyurica i szí za pruszlekovo zsepko prime. Tam je bio te krajcar.

— No, szamo dobro pazi na nyega, ár bos ga escse lehko nücao.

— Vej sze ne bojijo od nyega vile.

— Nej tí ga trbej za vil volo.

— Za koga pa te?

— Za královo volo.

— Tó ne razmim.

— Vej bos zse razmo po jütri v gojдно.

Med tejm szo vö prisli na trávník. Ti konyi szo sze jeszti prijali to lejpo velko trávo, decski szo pa drva, veje noszili vküp, ka bi ogen kürili.

— Nyihahaha! — je zhrzao te táltos kony — doszta drv nam trbej dnezsz, vecs kak vcsera. Vszáki szi naj zószed ogen zaküri, ino z bezovca.

— Doszta vil pride dnezsz? — je pítáo Gyurica.

— Tak miszlim, ka okóli sztó. Erzsza nyihova kralica sze jáko csemeri, csütim nyéni szláp.

Decski szo na tó szamo csiszti bezovec szekali vö z szvojimi szekirami, dvanájszet velki küpov szo napravili i kak sze je zakmicsilo, vcsaszí szo je i vúzsgali. Tákso velko szvetloszt je daló tej dvanájszt ognývov, ka je cejli váras vöpobegno. Tó szo szi miszlili, ka gori vilszki lóg. Okóli polnócsi szo szi ti decski golvúzsgali pipe i tak je csakao vszáki póleg szvojeja ognya te vile.

Na, vej szo prisle tüdi i one ob polnócsi. Zse szo ózdalecs pihale nyihov szen delajócsi szláp. Decski, szamo ka szo doli nej szpokapali z szvóji nóg, Gyurica sze je pa za táltosa mogao prijéti, ka naj doli ne bi szpadno.

— Szamo pazlivo, mládi moj vért, ne boj sze, — je bátrivao Gyurico te kony.

I prisle szo te vile z sztrasmim ikanyom-hikanyom, erdécsi nyihov gvant je szamo tak leto za nyimi gor v zráki. Plészale, vrtele, lücsale szo sze v zráki, doli-doli szo vdarile i z dúgimi nohtámi szvojimi tak pogladile vcsaszí te decske, ka nyim je escse krv vö prisla po tisztom. Ali na zemló sze nej mogle dolsztópiti, ár nyim je v ocsi prisao gde od ognya, gde od pipe díim i csi szo rokó glih gor djalé na steroga konya, vcsaszí szo je kloncnoli po nohtáj z szvojimi palicami. Visziko gori v zráki sze je pa száma Erzsza kralíca vozila v szvojem zlátom hintóvi. Dvanájszet zláti konyov je biló vprezseni v té hintóv, z etoga je vrsenila, bátrivala Erzsza kralica szvoje vile:

— Zgrabte ga! Zsente ga! Ne püsztí sze! — je csüti biló vszeli Erzse kralice moosen glász.

Ali zahmán je biló vsze nyéno batrivanye, zahmán vsza nyéna zapóvid. Sztó ji je biló i niti ednoga konya sze nej mogle odegnati.

Na drúgi dén v jütro szo ti decski vsze vküperposkrádbani domó sli v te vrtécsi grád, ali níkaj szo nej márali: niti eden kony je nej falio. Kráo szo tam szedeli zdaj tüdi na trnáci i szo zse ózdalecs kričsali:

— Vrli decski szte! Vidim zse, ka niti eden kony ne falí z ménesa.

Dobro szo podvoriti dáli decskom ino szo obečsali, ka csi trétjo nócs tüdi tak obcsuvajó ménes; z Gyurice kráo gráta, z nyegovoga ocsó pa bratov pa hercege.

Decski szo zatejm nakrmili konye i nazáj szo sli ob trétjim na trávník.

— Pri tebi je szrecse-krajcar? — pítáo je Gyurico te táltos kony.

— Pri meni, — je odgóvoro Gyurica.

— Na, dobro je, ár bos ga vütro v gojдно jáko nücao.

— Zakaj bí ga nücao?

— Vejs zse vido, szamo szkrb mej. Ne, eti más, jasz szam tüdi najsao eden krajcar dnezsz na ceszti. Száni ga. Níkák de te tó nócs tak lepó pro-szo tvoj szrecse-krajcar, ka ga ti zagvüšno i tá dás. Daj nyemi te tá tisz-

toga, steroga szam ti jasz dáó. Deni szi ga v lejvo zsepko. Ali ne pozábi, ka te szrecse-krajcar v právoj zsebkí más!

Gyurica szi je nej mogao premiszliti, ka sto de on kí de tak lepó proszo od nyega te szrecse-krajcar. Obpita záto toga táltos konya: sto de tisztí.

— Ta králeszka csér, — je pravo te táltos kony.

— Pa májó kráo csér?

— Nej nyim je csér, nego vnükica, telko je zse sztara szkoro, kak tí.

Med tejm sze je mrácsnoti zácsalo i ti decski szo veje pa drvi zacsnoli na küpe szkládati. Kelko je szamo biló bezovca na trávníki, vsze szo ga do zádnýega vküpnoszili na tó zádnýo nócs. Csi escse i dnesz mogli nazájzti-rati te vile, vecs ne do probale szrecse.

Rávnics szo vúzsgali zse te küpe, gda je táltos kony szamo na ednók mocsno zhrzao.

— Nyihaha! Idejo kráo!

Tak je, prav je meo te táltos kony: pripelali szo sze kráo z sesztimi konyami v szvojem hintóvi. Póleg nyí je szedejla nyúva vnükica, edna z zlá-tími vlaszmi deklina, stera je tak lejpa bila, ka je na szunce mocsí biló glé-dati, ali na nyó nej.

Decski szo v rendo sztópili i tak szo sze szalutejráli králi.

— Na decski, — szo nyim pravili — prisao szam jasz túdi, ka naj z szvojimi ocsmí vidim, ka delate, kak odzsenéte vkraj te vile.

Za tejm szo doli sztópili z hintóva, inasje sze nyim dvanájszet blazin szklali na zemló pred eden ogeny i kráo szo szi z szvojov vnükov vréd dol-szeli na te blazine. Za tejm szo szi pipo názsgali i tak szi pogucsivali z tími decski.

Gyurica je dobro znao pripovedávati i cejli vecsér je pripovedávao toj králeszkój cséri, ka naj ne bí sznena grátala.

Csí je edno prípoveszt vöpevedao, tak lepó je proszila Gyurico: Pravi mí escse edne, Gyurica, tak je lejpa bila tá!

Tak je odislo vrejme do polnoci. Te sze je pa za tejm edno tákse delo zgódiło, káksega szo ti decski escse niti i vszenyi nej vidili. Gda je notri v vársi dvanájszet bjla v tórni vóra, v tisztój szekundi, szo vjle napunile te trávník. Moglo jí je bidti okóli jezero, i szamo ka szo, sze tak szinyávale, tiszkaie na trávníki pa gori v zráki. Vrtele szo sze, plészale, ijkale-hijkale, kricsale szo vszeféle nerázumne recsi, ali stere szo sze gor v zráki szúkale, one szo i li na hitroma dolszpakapale na zemló. Omámlane szo grátale od bezovcoga dima, dol szo szpadnole na zemló tak, ka je vsze grmejla zemla pod nyimí. Ove drúge szo sze pa tak premetávale, kak pijáni lúdje. Tó szam vam pa escse niti nej povedao, ka szi je na denésnyi vecsér vszej dvanájszet decskov, dúge korbáce szpravilo zsebi. Hej, biló je te pókanye, sliganye, ka je vsze fűcskao od nyega trávník, pa lóg! Mála králeszka vnúka sze je k coj k dedeki potégnola, ali escse i tomi sztáromi králi je vöszpád-nola pipa z vúszti. Ali i blazine szo sze túdi vöszpocsujszkaie od nyi. Na ednók szo szamo na pamet vzéli, ka na trdoj zemli szedíjo.

— Sentani decski szo tó! — szo múvili v zsebi kráo — escse i mené szo presztrasili. Sztári szam grátao zse, ali tákse reberíje szam escse nej vecs vido.

Decski szo pa med tejm, kelko vil je szamo biló, vsze vküpszpolóvili i z korbácsami je vküperzvézali za roké. Tak szo neszli, vlekli te te omá-

mlene vile pred kráľa. Gyurica je szám to Erzso kralico pelao, stera sze je z szvojega hintóva doli prekubicnola ino sze je preci szkúkla.

— Viszkoszten moj kráo, zsitek i szmrť nyim v róke poloszim — zacsno je szvoj gues Gyurica — tú szo te vile vsze, ne do vecs ménes bantüvale. Tú je i száma kralica tüdi. Csi seséjo, zdaj do vsze eto robi nyihovi.

— Dobro je moj szin, Gyuri, zadovolen szam z tebov. Escse je zdaj, v toj noci, notri dám odegnati v moj grád ino je tam nihám v temnici. Vi pa v gojčno domó prizsenite ménes i ka szam vam obecsao, tó szpúnim. Z tejm szo naprejvzéli kráo edno málo zlálo füesko, v nyó szo pihnoli i za edno szekundo je sztó szoldákov sztaló pred nyimi v rendi.

— Odzsente ete vile v grád ino je zaprte notri. Ali csi sze szamo edna odszlobodi, glavé vam dám vzéti.

Szoldácje szo te odisle z timi vilami, kráo szo pa escse edno malo tam osztanoli med decski. Znali szo oni dobro, ka zakaj szo osztali tam. Na tó szo vónávcсили domá szvojo vnúko, ka naj vkraj szsprozi od Gyurice te szrecse-krajcar. Csi de on te pri nyi, te Gyurica naj szamo pride v grád. Ár je králi je zsao grátalo, ka je Gyurici pa nyegovim bratom tak doszta obecsao.

Mláda králeszka csér je tá sla k Gyurici ino je nyemi z tak szladkim, z tak lejjim glászom:

— Drági, lübléni Gyurica! Csújla szam, ka ti eden tak lejpi krajcar más, daj ga meni.

Escse je i pogládila Gyurico na obrázi.

Gyurica sze je niti z ednov recsjóv nej dáó vecs prosziti, notri je szégno v pruszlekovó zsepko i tá nyoj je dáó krajcar. Tak je, szamo ka nej te szrecse-krajcar.

— Oh, da szí dober, ó da szí lübléni, — právila je ta kralészka csi. — Vütro ti pa jasz dám nikaj lejjoga za senk, vido bos zse.

I tó je zaisztino vó z szrcá právila ta králeszka csi. Nej szí je misz-lila, ka bi nyoj Gyurica taki na prvo rejcs tá dáó te szrecse-krajcar i eta dobroszresnoszt nyoj je dobro szpádnola. Szumlejla je, ka nyéni dedek nikaj lagojega seséjo vsniti z Gyuricov i gori szí je djála, ka csi de nyoj szamo mögócse, nyemi pomore vütro. Zse vólücsi ona Gyurici te krajcar, csi vütro v gojčno pod grád pride i ne bi mogao brezi nyega notri pridi.

Z táksim szresnim glászom je vzéla szlovó od Gyurice:

— Lehko nócs, Gyurica! Bóg te naj blagoszlovi. Vütro va sze páli vidila.

Kráó, kak szo vidli, ka je pri nyihovoj vnúki te krajcar, szo notri v hintóv szeli ino szo sze domó pelali.

Kak szo zse odisli, táltos kony sze je k Gyurici posztavo i tó nyemi je pravo:

— Znás zdaj, zakaj nücajo kráo te krajcar.

— Vej ga nemajo oni, nega nyihova vnúkica.

— Pa ga denok oni májo. Tiszti krajcar je zse notri v královoj zsepki.

— I zakaj ga trbej nyim?

— Zakaj? Szamo záto, ka ti naj ne bi mogao sztaviti grád i ka naj ne pridete notri. Ár je králi zse zsao grátalo, ka szo vám obecsali králesztvo. Vcsera je erdésega krála szin bio pri nyi ino je králeszko csér za zseno proszo. I kráo szo nyemi obecsali nyó z králescsinov vréd.

— Ali nikaj ne de z toga! — je szkricsao Gyurica.

— Nej, csi je pri tebi te szrecse-krajcar. Pogledni ga szamo.

Te szrecse-krajcar je zaisztino tam bio v Gyuricinoj zsepki.

— Dobro je. V grad zse notripridemo. Ali te bos escese i z erdecsega krála szinóm meo nevalo.

— Idem pred nyega! — je pravo Gyurica i tak je zasligno z szvojim korbácsom, ka je cejli váras gorszpokákao od sztrahote.

V jutro szo sze ti decski te vküpszpravili, vküp szo zagnali te ménes ino szo ga z veszélím popejvanyom gnali próti vrtécsemi grádi. Kráo szo tam szedeli zdaj tüdi na trnáci, velki dim szo delali z dúge cevi szvoje pipe i jálno szo szí obracsali ocsi.

— Szamo hodte, hodte, — szo szí pogucsávali v szebi — sze zse ne pridete vecs notri.

Na tó szo szí niti nej miszlili, ka csi ti decski ne pridejo notri, te nyim ménes vöni osztáne i ka pa csi szí kaj zmisljijo ti decski ino szí ménes v szvojo domovino odzsenéjo.

Králeszka csi je pri ednom okni szedejla i tam csákala, gda ti decski domó pridejo. Póleg nyé sze je naszlonýávaeo vö toga erdecsega krála szin tüdi, ali ta králeszka csér ga je niti náncs nej poglédnola.

Ona szí je tüdi nikaj pogucsávala v szebi. Tó szí je právila: Szamo hodte, hodte, doli vam lücsim zse te szrecse-krajcar, ka notri pridete.

Ár znajte tó, ka je vecsér isztina prejk dála te krajcar, nego kak szo sztári zászpali, vö nyim ga je vzéla z zsepke.

Gyurica sze je zdaj tüdi na táltos konyi neszae, steri je v dobroj szvojoj vóli szploj popleszávaeo z nyim. Gda je te rávnic pod grad prisao, králeszka csi je doli püsztila te krajcar. Erdécsega krála szin je, komi szo te sztári kráo povedali, ka z káksim jálnim nácsinom sze scséjo odszloboditi od Gyurice i od nyegovi bratov, frisko popadno za králeszke cséri rokó, ali zse je keszno biló.

— Ka!?! — je szkákao v szvoji cseméraj ti szí nyemi nazáj lücsila te szrecse-krajcar!?! Eto delo te tó znamenüje, ka nescses moja zsena biditi!

— Miszli szí, ka znás, — je právila králeszka csi -- ali jasz ne dopüsztim, ka bi ejne szíromaske decske znorili.

— Jasz ji pa bújem vszej dvanájszet! — je tróbo te erdecsi králeszki szin.

— Zadoszta de ti eden tüdi! — ga je csemerila ta králeszka csi.

Krajcar je rávno pred Gyurico doliszpadno i Gyurica, bár je dobro znae, ka nyemi niksi haszek na vzeme, je dolszkocso z táltos konya i gorivzéo te krajcar.

— Tó je dobro znaménye! — je pravo te táltos kony.

— Tak miszlim jasz tüdi, — právi Gyurica i z krcsákom sze je gori pokloni kraleszkoj cséri, stera sze je tak lübléno oszmejávaeo doli na nyega, ka sze je erdecsi králeszki szin malo nej razpocso od csemérov.

Gyurica je na hitroma v zsepko djáo krajcar, za tejm je gori szkocso na táltos konya i vö je vzéo z zsebke te právi szrecse-krajcar. Dobro je zacilao to kokosecso nogó, za tejm pa csing-ling, jáko je zacinkao i na hitroma henýao te vrtécsi grad i kelko vrát je szamo meo, vsze szo sze goródpri. Sztáromi králi je z sztrahote vöszpádnola pipa zvüszta.

— Presmentani pojbjé! — tróbili szo kráo — tej szo itak szkóz prisli po mojoj pámeti. — Tá szo szegnoli v pruszlekovo zsebko, pa je nej biló tam vecs krajcara! Nej szo szi mogli zmiszliti, ka ka sze je zgódlilo, sto bi nyim vkradno te csúden krajcar.

— Vcsaszi mi zazovte sze mojo vnúko! — szo tróbili na inase. Pripelali szo nyim to králeszko esér.

— Ti szi mi vzéla vó z zsebke te szrecse-krajcar?

— Jasz, — právila je batrivno ta deklina.

— Dol ga je túdi lúcsila tomi decski, — tózso jo je erdécsi kralics.

— Nej ti trbej, ka bi me tózso, — právila je nazáj ta králeszka esér — brezi tébe bi túdi povejdala!

V toj szekunde sze je prineszao Gyurica pred trnác na táltos konyi. Ali ete je zse nej vecs bio te hitváni, nego velki, lejpi zlátoga koszminya kony. Po szoldacskom sze je szalutejrao Gyurica i pravo je:

— Viskozoszten moj kráo, zsítek i szmrt nyim vu róke polozsim, te tri dnéve szmo dolzaszlúzsili, z ménesa niti i eden kony né fali: esákamo zdaj zse te obecsani lón.

— Tak je, — szo pravili te sztári kráo, — ali da mi je malo szledi na pamet prislo, ka szam toga erdécsega krála színi túdi obecsao králevcsino, ino esese i vnúko mojo. Ka bom tak csinécsi zdaj?

— Jasz ne púsztim szvoj jus, — je kricsao te erdécsi králeszki szin.

— Jasz pa ne bom tvoja zsená, — právila je nyemi ta králeszka esi.

— Csida bos pa te, ti neszramna deklina, stera szi znorila szvojega dedeka? — pitali szo jo te sztári kráo,

— Koga stécs, ali nej erdécsega králeszkoga sziná.

— Oh, znám zse jasz, ka koga scsé ona, — je pravo med gues te erdécsi králeszki szin. — Na ejnom páverszkim decskom szo nyoj sztanole ocsi.

— Na nyem, ja esi bi rad znao!

— Gyurica je pa nej pravo nikaj med tejm, szamo je csakao, csakao.

— Vej mo zse vidli, ka steroga bodes med nama dvema! — je kricsao te erdécsi králeszki szin.

Z tejm je notribejzsaó, edno száblo je prineszao vó i jo je v róke potiszno Gyurici. Za tejm je szvojo zszáblo potégno vó, naprej szi je dáó prig-nati szvojega konya i gor je szkocso na nyega.

— Med nama dvema zdaj eden tú more osztáti! — sze je ruszto te erdécsi králeszki szin.

— Jasz túdi tó scsém, — je odgóvero Gyurica.

Z sztem sze je zacsnolo bitje med nyima.

Na szredino dvora sze je neszao Gyurica, rávno tak i te erdécsi králeszki szin túdi. Na ednók szta vdarila vkúper z szvojimi száblami, ka szamo tak letelo perinye vó z ocla. Gyurica je zdaj meo oprvim száblo v rokaj, mlájsi je bio od erdécsega králeszkoga sziná, ali záto je itak bisztro vkraj vdaró vszáki szekáj.

— Csákaj me szamo, — miszlo szi je v szebi te erdécsi králeszki szin — zdaj te pa szmeknem ino konec de ti te tvojemí zsítí.

I tak je vesino, kak szi je miszlo. Na ednók je szamo, kak je Gyurica mocsno zahmajno z száblóv próti nyemi, te erdécsi králeszki szin na nágloma vkraj szkocso z szvojím konyom i je próti nyegovím prszam szmekno.

Csi v toj szekundi táltos kony vkraj ne bi szkocso, Gyurica bi zagvüsno mrtev bio. Ali da je te táltos kony vkraj szkocso, szábla je nej zavádila, te erdéci králeszki szin sze je pa prevecs nagnovsi zsupsz! — dolprevrgo na zemló tak, ka je szamo tak zjekno.

Gyurica je k toga erdécsega králeszkoga sziná prszam podrzsao spic od szvoje száble i etak je pravo:

— V mojoj róki ti je tvoj zsitek, erdéci králeszki szin! Vmóro bi te lehko, ali ne vmorím te, csi rávno znám, ka sze tí ne bi szmilüvao mení. Sztani gori ino sze poberi nazáj v tvojo domovino.

Te erdéci králeszki szin je med glasznim jávkanyom sztano gori, z velkov zsmécsavov sze je szpravo gor na szvojega konya i niti eden pogléd nej imajócsi za krála, niti za králeszko csér, vó sze je póbrao z gráda. Nancs szo nyemi hira nej csüli vecs.

Gyurica je pa med tejm dolsztópo z szvojega táltos konya, lepó pamali je nyemi poglado sinyek, glavó, hrbet, za tejm je gori só na trnác, pred krála. Tam szi je dolipoklekno pred krála i z nyim vréd ta králeszka csi tüdi. Sztári kráo szo nyima pa na glavó polozsili szvoje trepetajócese roké i blagoszlovili szo nyidva. Tak szo pravili na zádnye: motika, lopata, pa te vélki zván vaj naj szamo razvézse.

Na, nasztonolo je te v tom vrtécsem grádi edno gosztüvanye. Toga szziromaskoga csloveka i domá bodócsi nyegovi dvanájszet szinóv szo escse i on dén dáli tá pripelati v zlátom, bársonszkom hintóvi. Nyega i nyegove sziné vsze goroblekli v goszpodszi gvant, v táksi, kak ga szamo herecegje noszijo. Gyurici szo pa escse i koróno polozsili na glavó. Cejliva dvá tjedna v nocsi i vu dné je trpelo gosztüvanye, gde szo escse tí plantavi kódisje plészali!

Gda je te to dva-tjedna trpécse gosztüvanye minolo, szta szi Gyurica pa zsená nyegova, naj malo szvejt poglédneta, v edno orehovo-lüscsanyo notri szela ino sze po Müri golpüsztila.

Vütro naj k vám prideta!

T e s z o k o l .

Kaukázuska legenda.

„Lüdjé preminijo. Cslovecsánstvo osztáne. Záto moremo v sztári knigaj iszkati, ka sze je veseraj pri nasz zgódilo, da naj tak známo, ka vütro pri nasz naprej príde!“

Zsivo je pred dúgim vrejmenom v Kaukázii eden mogócsi kráo, koga ocsno-megnjenje je zapóvid bila, koga csela-nategnjenje szmrt. Nyegov szmeh-láj lübézen, nyegove roké-dánye zsitek. Eden te nájvernejši nyegov szluga sze je zváo Lokisz. Batrivnoszt ino vdánoszt szo bilé nyegove lasztivnoszti, on je bio tanácsnik szvojega Ravnitela v szpráviscsaj, on ga je szprevájao po lovinj na elefante ino orozláne — ár szo te escse bile ete divjácsine v Kaukázii — ino vu bojne. Brezi konca zavüpanye je bio lón Lokisza, —

kráo nyemi je prejk dáó klúcse od kincsov szvoji ino pri nyegovom verosz-tüvanyí je só na pocsinék.

Tivárisje nyegoví szo sze szpitávali med szebom: Zakaj je vecs on od nász? Celó táksi je kak mi ovi drúgi. Ali bi nyegova szábla kamen mogla prejk vszejesti? Krugla z nyegove pükse tri neprijátele búje na ednök? Jeli vrág szedi na spúci nyegovoga mecsa? Jeli sze more szám cejlomi seregi neprijátelev próti posztaviti brezi toga, ka rane ne bi dóbo?

Lokisz, steromi szo eti csemérni gucsi k vüham prisli, je pravo k tim nájlagojosim: „Vi szí ne zmislíte, ka brezi vsze premísenoszti nepravico csiníte vasemi tivárisi!“

„Kakda?“ píta eden z med ovi drúgi.

„Vi pozábíte na tó, ka sze doszta zselej od onoga, steromi sze doszta dá. Csi z med vász vcsiní steri kákso falingo — de zveksinom szamo vkraj sztirani. Csi jasz vcsiním kaj próti mojoj dúzsnoszti, me zagvüšno gor obej-szijo. Tak je ta právda. Nájevksa kastiga na nájevksé prelomlenyé vernoszti. I jasz szam mrtelon cslovík, kak vszi ví, i jasz lehko previdim, pozábim te nájprednyeje regule:

„Ne daj sze po lejpi gucsaj tvojeja tivárisa zapelati!“

„Ne ovadí tvojo szkrivnoszt zsenzski!“

„Nájemno dejte ne drzsi za szvoje právo!“

„Ár dnész tó miszlimo, ka sze lehko vüpamo nasemi prijátelei, ino vütro te zse vó ovádi. Sto z vász ne pozna brbrajo zsenzsk? Ino tak i trétja zá-póvid sze tüdi szpuni. Jasz mám domá, v szvojoj hizsi ednoga zse nej celó máloga nájemnoga sziná; on sze je pri meni hráno, pri meni je bio gvan-tani, gor szkrmleni. Ali kázste nyemi szamo zláto . . .“

„Dobro gucsis ti,“ právi nyemi v gucs eden nyegov nevoscšenik, „ali tí sze níkaj ne mas za bojati!“

„Míszlíte vi?“ je odgóvoro Lokisz. „Prvlé kak nam szunce deszétkrát oszvejti spice bregóv, presztojím i jasz to sztrasno próbo, ino na mecs moj sze príszégnem naprej, ka te vidíli, da szam vam isztino gucsao!“

Zadovolní z szebom, szo razodisli neprijátelej Lokiszovi. Na drúgi dén je odpotüvao tüdi i kráo, naj bi v ednom dalésnyem táli országa eden poszeo opravo, ino prejk da Lokiszí szvoje kincse, med etimi tüdi ednoga szokola, steroga je jáko rad meo.

Te veren szluga szí je pa gor djáo, naj szvoje regule vöszproba.

„Zakaj szí tí tak zamisleni?“ pítala je Mirab, ta mláda zsená Lokiszova, edno jütro szvojeja mozsá, „zakaj glédas tak zsalosztnó pred szébe?“

„Ja, jasz szam zsaloszten, Mirab! Ali ne szmejím tí ovadíti, ka me tezsi. Tiho bidti tak nemrete vé zsenzské!“

„Szam právila zse gda szamo edno nepremíseno rejes mojim prijátelej-kinyam?“

„Lehko szí escse prílike nej mejla k coj!“

„Ali tó miszlis, ka ne vejím paziti na moj gucs?“

„Zakaj ne bí? Tí szí tüdi zsenzské!“

Mirab sze je vješla na erdecse vüsztnice szvoje ino dvej szkuzi szta zleteli z nyéni lejpi ócsi dol po rózsnotom líci nyénom.

Lokisz sze je z poszebním poglédom zgledávao na szvoje lejpo zseno ino právi:

„Ne boj csemerna; moja szkrivnoszt je telko, kak moj — zsitek!“

„Je tvoj zsitek nej vecs vrejden meni, kak moj?“

„Lepó ti zahválím za tó! Ali ti sze nedovejes lehko vöovádis!“

„Nej, nej, jasz obdrzsím tvojo szkrivnoszt, priszégnem ti na tó, tak bom pázilá na ono, kak na lepoto szvojo!“

„Táksemi obetanyi vecs ne bom duzse próti sztáó. Eszi poszlúsaj záto. Vcsera je eden potívajocsi mágosz prisao k meni. Ti znás, ka táksi lüdjé vsze znájo i vidijo. On mi je pravo: Lokisz, ti szí szrecsen cslovik. Vu vsem ti dobro ide; ali edna szreca ti esese fali, ka ne mas nikse decé, ino jasz znám, ka eto tvojeja ino tvoje lejpe zsené, Mirabinomi szrei velka zsaloszt!“

Mirab gor szkricsi: „Ah, kak je vgonó ete cslovik zselo moje düse. Ja, on je zaisztino te eden mágosz!“

„Jasz tüdi tak miszlim“, je pravo Lokisz, „ino poszlúsaj me, ka mi je dale pravo. Nyemi je zsmetno biló za náj ino dáó mi je edno vrásztvo, ka ednoga sziná dobíva na tó!“

„Ednoga sziná! Oh kincs moje düse! Pa te . . .?“

„Jasz morem ednoga mládoga, zdravoga szokola bujti, poszkübti, nyega szpecsti . . .“

„Ino jasz ga morem pojeszti!“

„Zavádila szí!“

„Jasz poznam ednoga táksega szokola“, je právila dale Mirab, „v králeszkój palacsi jeszte!“

„Na tiho, na tiho gúcsi, oh Mirab!“

„No — je tebi nej vola?“

„Zgódílo sze je zse, moja drága — szokol je zse bujti, poszkübleni, szpecseni —“

„Daj mi ga sze, ka ga pojejm!“

„Tam lezsi na diváni, v tvojem róbcí zaszükani. Ali nikomi niti edno rejcs nej od toga — ovacsi szam pogübleni!“

Mirab priszégne ino Lokisz odíde vö.

Mirab sze okóli zglédne, csi jo nisece ne bi vido, vzeme szokola vö z róbca ino szprávi sze k coj, ka bí ga potrosila. Te sztópi notri v hizso Benima, nyéna szesztra. Nej nyoj je mogócse biló zse toga csüdnovitoga fticsa pred notrisztópécsov szkriti, ino Benima pita:

„Ka szkrivas ti pred menov?“

„Nikaj, celó nikaj nej. Ka szí zse nóvoga csüla dnesz praviti v ednom, pa v drügóm meszti?“

„Od toga je zdaj nej gucs. Jasz szamo tó nóvo znám, ka ti nikaj szkrivas pred menov.“

„Nikaj nej, zagvüsno nikaj nej!“

„No, te mi pa pokázsi, ka je v tom róbcí . . .“

„Tó je edna sztrasna szkrivnoszt, Benima!“

„Te sze pa bojis, ka bi te jasz ovádila? Dobro, te ti pa tüdi ne povejm ka mi je moj mózs z szvoje zadnye póti domó prineszao.“

„Ne boj szrdita. Premiszli szí, ka na mojem jeziki zsvilenye mojega mozsá sztoji. Pa tak te ne bi velko pazko mogla meti?“

„Tiho boj te. Jasz bom tüdi tak csinila!“

„No, te ti pa szamo dvej rejcsi povejm: V tom róbcí szam jasz ed-

noga posebnoga szokola zakrila ino esi bom jejla z nyega, je pravo eden móder mágusz, te ednoga sziná dobim!“

„Za isztino?“

„Ja! Ja!“

„Oh lübléna moja, daj mi edno malo z nyega!“

„Za nikso cejno nej.“

„Szamo edno málo perót!“

„Nej, nej.“

„Mirab drága düsa moja, szamo edno bedrico eden málicski falájcsi-csek . . .“

Bemina je tak lepó proszila szvojo szesztro ino tak sze je zapriszégala na vsze kraje, dokecs nyoj je ta szlaba Mirab edno perót vkraj vrejzala.

„Káksa velka szreca je tó“, szkricsi ona gor, „jasz tüdi mati posztánem ino moje szesztrance Arkum pa Leila ta od nevoscsenósztí . . .“

„Isztina, moja drága, ali jasz te opominam, niti edno rejcs nej od szokola!“

„Kak szi tó mores miszliti?“

„Ár je tó králov szokol.“

„Tó szi je esce premiszliti sztrasno ino kak sze je zgódilo vsze tó?“

„Moj mózs de tak pravo, ka je szokol odleto ino tak, sze vüпам — vsze dobro posztáne.“

Obedvej zsenzski, premislavájócs na szreco, stera na nyedvi csáka potrosita osztánke szokola ino oditeta na rázno. Ali Bemina je povejdala tó na nyó zavüpano szkrivnoszt vcsaszi toj prvoj zsenzski, z sterov sze ie szrécsala.

Vécsér szo pa zse vszi lüdjé znali.

* * *

Kak sze je kráo nazápvno, je szvojega vernoga Lokisza dáó zvati ino pítáo ga je, med doszta drúgimí orszácskimí poszlámí, od szvójega lüblénoga szokola tüdi. Te Lokisz pred nogé szvojega Goszpóda szpádne ino z zsaloszt-nim glászom vadlúje, ka je te drágit ftics odleto ino ti kaukázuski orli szo ga zdaj zse more biti razcesejszali.

„Sztani gori!“ právi nyemi kráo, „tó je edna neszreca, steroj mo zse iszkalí pomáganye“.

Ali vécsér zacsüje gúcsa od Lokiszovi nevoscseníkov. Opíta Mirábo, stero je k szebi dáó prizvati, ino ona je nej mejla to batrivnoszt, ka bi szvojega mozsú zagovorila.

Kráó je szrdíti pösztáo, ár je tak szorjeni bio, ino gor szi dene, szvojega vernoga szlüzsbeníka, na példo drúgim moesno pokastigati. Pred szébe ga dá prizvati ino nyemi právi: „Dvajszeti lejt dugo szam vervao v tebi ino ti szi me zdaj zse tak dobro znoro. Sto zná, kelkokrát szi me prvlé zse tüdi na nósz vodo, napelao. Lazsi napelávanye düh szi ti. Pripravi sze k szmrí. Vütro bode tvój zádnyi dén“.

Ti prednyejsi od krála med szébe vzejejo Lokisza ino ga szprevájajo v temnico. Mirab nyim próti príde, jóese sze ino za odpüscsenye proszi.

„Ne razcesejsi tvój slájer“, právi nyoj Lokisz, „ne szkübi szi vó tvoje lejpe vlaszé. Bozsa ino krála vola sze naj szpuni. Ino ví, moji szlüzsbení tivárisjé, szedmo szi doli ino gúcsimo kaj“.

Ze tejm dôlpolozsi na trdo sztolico temnice dvá, z zlátom napunyeniva zsaklicsa ino právi: „Tó je moje nihánye; jasz sze od széga máo kincse ete zémle ne bom núcao vecs. Raztálam ga tak med onimi, stere jasz lúbim“.

Te sze narinejo vszi k nyemi, ino glédajo te z zlátom naszipani zsakle, kak da bi je pozsrejtí steli.

On pa szégne notri v zlát z punov prgíscsov ino naprávi z nyega vecs kúpov.

„Ete kúp bode mejla moja zsená, ár szam jasz lúbo nyó ino nyoj mám zahváliti nísterne blázse vóre na etom nevolnom szvejti. Ne bi záto pravica bilányó za toga volo od herbíja szpraviti, ka mi je glavó vzéla. Prvlé sze tá nihá zima ino leto, szunce ino mejszec, kak bi zsenzka szvojo natúro preobrnóla. Zsenzke bi vsze rade znale, brbrajo sze povszédi, rade dolvnásajo szvoje nájblicsnejse ino tak nevejo edno szkrivnoszt obrdzsati, kak eden nóvi gvant dugo sparati. — Te drúgi kúp sze moji szlúzsbeni tivárisov i pajdásov dosztája, kí szo moji prijátelje bilí; szpodobni szo oni prijátelom etoga szveje — zakaj bi mogli oni záto prázni od méne vkraj idti? Trétji kúp osztáne mojemi nájemnómí színi Muzimi — ino te strti onomi, steri me vütro z szítka v szmrt szprávi“.

Csesztíncje králeszkoga dvora, szlúzsbeni pajdásje Lokiszovi, sterim szo zláti — kúpi ocsi celó vkraj vzéli, szo nej znali ka bi vesinili.

„No?“ píta je Lokisz, „steri szí vütro tó delo z menov naprejzeme?“

Te k nyemi sztópi te mládi Muzim ino právi:

„Zakaj bi te mi tak niháli, steri nájblicse sztojimo k tebi. Zakaj bi lücki mogli vesiniti to dúznsnoszt, stero mi tüdi lehko oprávnó. Jasz te szám zagrlím vütro“.

„Tó szam csakao od tébe, szin edne kaese!“ szkricsí gor Lokisz. „Ka právite vszi na tó delo, tivárisje moji?“ je gúcsao dale z sztrnyenim glá-szom ino tá obrnyeni k okóli sztojécsím“, szo moje regule nej pravicsne bilé:

„Ne daj sze po lejpi gucsaj tvojeja tivárisa zapelati!“

„Ne ovadi tvoje szkrivno delo zsenzski!“

„Nájemno dejte ne drzsi za tvoja právo!“

„Vszi vidite zdaj, kak szo sze szpunile na meni, záto mojemi sztálisi ne bodite vecs nevoscséni ino jasz bodem zse k coj glédao od széga máo, kak bi mojemi goszpódi pá verno mogao szlúzšiti“.

„Kakda? Ino te bujtí szokol? Ali ti kráo odpüsztí?“ szo kricsali nísterní z med okóli sztojécsi.

„Moja drága Mirab“, je pravo Lokisz szvojoj zseni, „ti szí szamo ednoga celó prósztoza kokóta pojejla! Idi, ino povej králi, ka nyegov szokol zšivé, veszéli zšivé v ednoj hízsi králeszke palaese“.

Kráo szí je nigdár nej mogao odpüsztíti — ka je Lokiszí nej vervao. Lokisz je pa z szrcá odpüsztó szvojoj zseni, ár je lejpa bíla, ino lepota je szvetloszt ober tenze zsenzke; lepota zsenzke je szkoro nej telko, kak jákoszt ino modrószti.

Szamo edno sztoji ober nyé — dobróta szrcá.

Szreca ino Blagoszlov.

P r i p o v e s z t .

Szreca ino Blagoszlov szta sze zse dugo stükala med szebóv, ka steri bi znao vees dobroga vesiniti z lüsztvom. Ednök, kak bi sze pá stükala na konci ednoga várasa, próti nyima ide eden szíromaski eslovik. Ete szíromák eslovik je z toga zsivo od ednoga dnéva do drügoga, ka je z brezovoga sibja meklé pleo, notri je je neszao v váras, i tam je nyé ódao, kak je mogao. Právi te Blagoszlov:

— Glej, Szreca, etam ide eden szíromaski eslovik, zdaj ti pa pokázsem, ka ne de vees meklé vézao. — Kak je te k nyima prisao te szíromaski eslovik, Blagoszlov je vö vzéo z szvoje zsebke sztó rajnski ino nyemi etak právi:

— No ti szíromaski eslovik, eti ti dám sztó rajnski, zacsni kaj z nyimi. — Te szíromaski eslovik sze je lepó zahválo za pejneze, za tejm notri ide vu váras, kak nájhitrej odá meklé ino sze páscsi domó.

Zsena nyemi je nej bila domá ino pejneze, ár je nikse féle drüge skrinje nej meo, je notriszkrio v lado med zámecko ino je odisao v lóg po drva, naj bi mejla, pri kom bi obed kühala nyegova zsena.

Kak je odisao, pride nyemi domó zsena. Vö zagrábi z lade eden pizsker (lonec) zámecke, neszé jo k trzsci, odá jo ino szí za one pejneze eden máli pizskrics kukoricne mele küpi za zsgánike. Ali te szíromák eslovik, kak je domó prisao, szí je niti nej doliszéo, odbezsi v klejt, ka bi szí vö-zvéo pejneze z lade. Iscese je, iscese je, gor premejsa zámecko, ali pejnez ne nájde. Zové zseno: *zostala!*

— Hej, zszenská! sztó rajnski szam meo v zámecki eti v ladi, kama szí je djála? — Jáko sze zacsne szmejati na tó zszenska: Odnoro szí lehko ti? Cejlo tvoje pokolenye je nej melo nigdár sztó rajnski!

— Ali naj te tak, pa tak sztvori, — je preklinyao te szíromaski eslovik, — ali je melo, ali nej, nego jasz szam meo.

Povedao je zseni, ka nyemi je eden goszpodszi eslovik sztó rajnski dáo na konci várasa, i on je te pejneze v zámecko notri v lado djáo.

— No, csi szí tá djáo, — je právila zszenska, — te je tisztí sztó rajnskov pri trzsci. Rávno zdaj szam nyemi odála eden pizsker zámecke.

Bejzsala szta abadvá k trzsci ino szta nyemi právila, naj nyima nazáj dá ti sztó rajnski.

— Nóriva szta vüva? — pravo je trzsec. — Kak szta na szvejti dugo, szta escse nej vidla sztó rajnski. Poberta sze tü odnet, da sze vama ne bi kaj zgódilo.

Zóbszton je bila dobra rejcs, lagoja rejcs, trzsec je nej dáo nazáj ti sztó rajnski.

Túzsén je grátao te szíromaski eslovik, zsalszto sze je. Glej, glej ednök je meo szamo sztó rajnski ino nyé je tüdi na hitroma zgübo. Vö je odisao v lóg, napravo je eden zvézek mekéó, ino na drügi dén v gojndno je z nyimi v váras só. Blagoszlov ino Szreca szta zdaj tüdi tam sztalá na konci várasa, ino Szreca je zse z daleka szpoznala toga szíromaskoga esloveka.

— No, glédaj! — sze je drázsila z Blagoszlovom, — etam ide pá te szziromaski cslovik, prijáteo Blagoszlov. Vidis, vidis, nikaj nyemi je nej valálo tvoji sztó rajnski.

Csemeren je grátao Blagoszlov, i szkricsi na toga szziromaskoga csloveka:

— Szam ti nej zse pravo, ka te naj ne vidim vecs z meklami?

— Oh Goszpód moj, — právi te szziromaski cslovik, — naj ne do csemorni, ali nej szam meo szrecse z timi sztó rajnski.

— Csűjes! — ga je drázsila Szreca, — nej je meo szrecse.

— Dobro je, — právi pá Blagoszlov, — dám ti escse sztó rajnski, ali naj te te zse ne vidim vecs z meklami.

Zahválo je te szziromaski cslovik ti sztó rajnski. Niti je notri nej nezao te meklé, vu váras, doli je je vrgao na kraj ceszté ino bejzsao domó. Zsena nyemi je pá nej bila domá i pejneze je zdaj v eden z pepélom pun pizsker szkrio, zatejm je odisao v lóg po drva, ár je ednoga falácsieska nej meo domá. Dokecs je on v lógi bio, domó pride zsenzszka, ino sze zsalosztí v szebi: Moj Bóg, moj Bóg, ali dugo ne pride domó moj mózs, pa niti za edne zsgánike valón mele ne mam pri hizsi. Premisláva szí, ka bi denok escse lehko odála, ka bi za tiszte pejneze te melo kúpila. Na pamét nyój pride, ka má escse eden pizsker pepéla. Zgrábi záto te pizsker, bezsi z nyim k ledrari, ino ga odá. Gda je te szziromaski cslovik domó prisao z lóga, zsgánicje szo sze zse hladili na sztoli.

Ali te szziromaski cslovik szí je zdaj escse tūdi nej dol szeo k sztoli, só je, naj bi vő vzéo ti sztó rajnski z pepelnátoga pizskra.

No, ali lehko je só, niti glásza je nej biló pizskri.

— Hej zsena! — je kricsao ta szziromaski cslovik, — gde je pepéo?

— Na szrejdi na sztóli — je odgovorila csemerno zsenzszka, — csi pepéla ne bi biló, dnesz ne bi jela zsgánikov.

— Ka pa sztó rajnski, kama szí je djála?

— Csűjes tí, — právi zsenzszka, ne mej me vecs za nimacso.

— Ali naj te tak, pa tak vdári, tó je nej norija. Sztó rajnski szam notriszkrio v pepéo, niti ednoga krajcara je nej falilo z nyí.

— No, csi szí tá szkrio, te szamo bejzsiva k ledrari, ár szam nyemi odála te pepéo.

Bezsiita k ledrari, proszita nazáj ti sztó rajnski. Ali ledrari je tūdi nej trbelo vecs, popádne eden bot ino vősztira z szvoje hizse te neszrécsne.

Hej moj Bóg! malo sze je v gűbe nej metao te szziromaski cslovik od velke zsalosztí. Zdaj je pá zse meklé mogao vézati, csi od gláda ne bi prejdti steo. Vő je odisao zsalosztén v lóg, vézao je meklé med med szkuzami ino szí zgcusáva: Bole bi biló csi sze ne bi naródo na té szvejt, kak csi bom szploj tak neszrečen v mojem zsvilení.

Na drůgi dén je páli nezao meklé v váras. Blagoszlov pa Szreca szta zdaj tūdi tam sztalá na konci várasa.

— Ehe! glédaj szamo Blagoszlov prijáteo — drázsila ga je Szreca, — etam ide pá te szziromaski cslovik, meklé neszé na hrbti.

— No, Blagoszlovi je tūdi nej trbelo vecs. Jáko csemerno kricsi na toga szziromaskoga csloveka: — Ti grdi bozsnýák, ka szam ti pravo? kama szí djáo ti sztó rajnski?

— Oh drůgi, lűbléni moj goszpód, naj ne do csemerni na méne! — molo sze je te szziromaski cslovik — ali nemrem szí pomágti, csi ne mam szrecse.

— No tí szíromaski cslovik, — právila je te szreca, ne bodi zsalosztén, meo bos od széga máo szreco. Ne! dám ti eden krajcar, idi domó, pa ne mej drúgo szkrb.

Te szíromaski cslovik sze je zahválo na krajcari, za tejm je notri só v váras, ódao je meklé, kúpo je edno malo kukoriczne mele, ka naj z onov szvojo zseno pomíri, za tiszti krajcár pa, steroga je od Szrecese dóbo, je kúpo trí orehe.

Z tejm je próti dómi só. Kak ide, po póti, vídi kak sze tróje decé bije za níksi szveteo kamen. Píta to deco: — Za kaj sze pa bífete ví tú?

— Glédajte, sztric moj, — právi tó edno dejte, — jasz szam ovárao ob prvím ete szvetli kamen, pa mi ga nescseta sze dati.

— Nej je isztina, — právi to drúgo i to trétje dejte túdí, ár szam ga jasz ovárao ob prvím.

Tó nyím právi te te szíromaski cslovik: — No, alí ne bífte sze vecs za toga níkaj vrejdnoga volo, ne, dám vam vszákomi eden ori, sze mi dajte té kamen.

Deca szo veszéla grátala nad orehmi ino tá szo dalá te szvetli kamen tomi szíromaskomi csloveki.

Domó príde te szíromaski cslovik. Doli dene kamen na szto, ino kak vecsér kmica nasztáne, kamen tak szveteo gráta, ka sze je cejla hizsa szvejtila od nyega.

Rávno, kak bi szi gúcsati stela te szíromaski cslovik pa nyegova zsená, ka ka je tó za ednoga kamna, notri sztópi vu hizso eden goszpodín ino píta nyidva: — Od koga je tá velka szvetlost?

Právi te szíromaski cslovik: — Ja, od etoga kamna, proszím lepó.

— Znáte ka, moj cslovik, — právi te goszpodín, — dolkúpím od vász té kamen.

— Ka mi dájo za nyega?

— Dám vam edno korbülo szrebrni pejnez.

Premisláva szi v szebi te szíromaski cslovik, csi szo nyemí zse veszaszi na prvo rejes edno korbülo szrebrni pejnez obezsali, te je zagvüsnó vecs vrejden te kamen.

— Oh, za telko ga ne dám tá, — je pravo te szíromaski cslovik, — drágo blágo je tó.

— No dobro je, dám vam za nyega dvej korbüli szrebra.

— Nemrem ga tak dati, je pravo te szíromaski cslovik.

— Te vam pa trí korbüle szrebra dám za nyega.

Tak sze je napravo te te szíromaski cslovik, kak da bi szi jáko premislávaó, csi bi ga dáó tá, alí nej.

Píta szvojo zseno! — No zsená, ka miszlis? Tá ga dáva za trí korbüle szrebra?

— Jasz ne máram, — je právila zsenzka, — csi je tebi po vóli, dajva ga tá.

Te goszpodín je pa eden bogat trzsec bíó. Rávno je z szenya só domó z vnozúno pejnezmi. Vezaszi je doli dáó zmeríti z szvoji kól trí korbüle szrebrni pejnez ino odneszao je te szvetli kamen, steri je drági gyémánt bíó.

Na, zdaj je zse meo zadoszta pejnez te szíromaski cslovik, lehko szi je pomágaó. Kúpo szi je edno lejpo kmetíjo, júnce, konye. szvinyé. Prví vért je grátaó vu vészí. Ino od széga máo je nej zse meklé nöszo vecs v

váras, nego pšenico je dáó voziti. Escse je niti edno leto nej minólo, ka je sészt vozóv pšenice dáó pelati v váras. Pred vszáki vóz je sészt jüncov biló naprezensi. On szám sze je pa na ednom lejpom konyi neszao za kólami.

Blagoszlov pa szreca szta zdaj túdi tam sztalá na konci várasa. Právi te Szreca k Blagoszlovi: — Vidis tam ejnoga goszpodszkoga csleveka, Blagoszlov prijáteo?

— Vidim ga; kak ga ne bi vido!

— Poznas ga?

— Nej; kak bi ga poznao, csi szam ga escse nigdár nej vido.

— No vidis, pa je té te tvoj szíromaski meklárszki cslovik, — právila je Szreca. — Glédaj ga, kak sze je pomogao z mojega krajcara.

Blagoszlov erdécsi gráta ino je pravo: — Isztino más, Szreca moja drága, *blagoszlov brezi szreca ne valá doszta!*

Kak naj gnojímo z mesterszkim gnojom?

Csi vért ne ma zadoszta gnojá ali csi v pognojenoj zemli ne ma onoga póva, steroga bi po pravici mogao dobiti, csi nyemi trávnícje ne dávajo vecs zadoszta szená ali ótave: te dober vért z mesterszkim gnojom poprávi szvojo zemló, po sterom te — kak je tó zdaj zse vópszvedocseno — z ménsim sztroskom doszta véksi pów dobi v szilji ali v krmi, kak csi bi gnoj z stalé nücao.

Ka kak ino káksi mesterszki gnoj sze nüca pri ednom i pri drúgom póvi, tó na krátci naprejdám.

Gnojenyé pšenice.

Pšenico z *szuperfoszfátom* moremo gnojiti te, csi je zemla naprej z stalé gnoj dobíla.

Csi je pa nej, te *ammoniak-szuperfoszfát* moremo nücati pred szejanyom; tó i po szejanyi lehko vcsinímo, nego té ga notri moremo povlácsiti.

Z obedvá mesterszkiva gnojá od 150 do 200 kg. moremo potoriti na eden plüg zemlé tak, kak je szlabejsa ali mocsnejsa zemla.

Pšenica po ovszi. Da dvóje klásznato szilje raszté edno za ovim, tak mesterszki gnoj moremo nücati. Nücamo ga pa etak: zse naprej na szprotoletjte, gda ovesz szejamo, dámo zemli zadoszta *szuperfoszfáta*, na eden plüg 180 kg., pa po etom te ovesz ino pšenico lehko póvamo; ali po ovszi dámo szamo 100 kg. *szuperfoszfáta*, ino pšenici v *jeszén* rávno telko.

Z *chilisalétromon* bodócsse drúgo gnojenyé nam pšenica jáko zahváli. Potorimo jo na szprotoletje, na konci áprilisa, z 50—60 kg. *chilisalétromon* na eden plüg.

Gnojenyé zsita.

Zsito sze po klasznatom szilji, zvün mesterszkoga gnojá, noemre dobro póvati; ali je naj po pšenici, ali po *jecsméni* szejamo, mesterszki gnoj moremo nücati. Escse i te, csi bi zemla zadoszta mocsna bíla.

Zsito je med vszejmi klasznatimi rasztlinami najbole zahvalno proti szuperfoszfati.

Rávnics je tak moremo gnojiti, kak pšenico; dajmo nyemi pred szejajnyom ali po szejajni na eden plüg 120—150 kg. szuperfoszfata.

Kak pšenica, tak tüdi i zsito nam jáko nazáj plácsa, csi nyemi na sprotoletje 40—50 kg. drügoga gnojá dámo na eden plüg.

Csi bi pa zemla jáko bozsna bíla za zsito, te meszto szuperfoszfata na eden plüg okóli 150 kg. ammoniák-szuperfoszfata dajmo zsiti.

Gnojényi trávníkov.

Trávnícje, poprejk najbole potrebújejo foszforsav ino káli gnojenyé.

Na sprotoletje trávníkom kak v najbole rasztloplenejšem sztálsi moremo dati foszforsav, nájmre pa *káli-szuperfoszfát*. Na eden plüg ga 150—200 kg. núcamo tak, kak mocsnejse ali szlabejse scémo gnojiti:

Káli-szuperfoszfát tak moremo núcati, ka ete mesterszki gnoj rano na sprotoletje na trávník ednáko raztorimo ino z bránov preci notripovlácsimo.

Gnojenyé detelice.

Detelica nam tüdi zahváli foszforov gnoj, rávnics tak, kak i lucerna. Pri obedvej krmi te dobímo najvéksi pów, csi keszno v jeszén ali rano na sprotoletje na eden plüg 150—200 kg. *káli-szuperfoszfata* poterimo ino dobro notripovlácsimo.

Graoko ino grah rávnics tak moremo gnojiti.

*

Kak sze pa jecsmen, ovesz, kukorica, krumpicsje, tikvi, repa ino poprejk gorice morejó gnojiti i káksi mesterszki gnoj sze núca pri eti — od toga pá drügócs.

Krváva vús. (Vértetü.)

Krváva vús je jablanam i tüdi grúskam te najvéksi neprijáteo, záto ár od tó sztvári popádjeno drejvo, csi nyemi cslovecsa róka ne pomore, nej szamo vszigdár mentye ali celó vecs níkaj ne rodí, nego sze i tüdi vöposzehne.

Kak lehko krvávo vús szpoznamo? Krváva vús na jablani szamo na lejszi, tó je na sztebri, ino na vejkej pride naprej (na rejci escse i v zemli, na korenjej mládi grúsek) ino vszigdár szamo na ranyeni i z mládov szkorjov bodócsi oni mesztaj, stera szo od vetróvja i dezsgya obranyena, tó je na sztebra nej k vótri obrnyenoj sztráni ino na veja doli, próti zemli gledajócsi tála szójo te vüsi. Na ednákoj i zdravoj szkórji sztebra ino veja, tak tüdi na lizszi sze krváve vüsi sztálno ne drzsíjo.

Krváva vús ne pride naprej po ednom, nego na ednom meszti zaprva v málom, na dale pa jáko v velkom racsúni. Gde sze je na drejva rani ali na rane mládoj szkórji krváva vús dolpúsztila, tam te nyé, z nyihovoga tejlá

vórasztécsi fini, celo bejli pamuk pokriva. Te pamuk na szprotoletje, v mokrejsem leti nej szamo ka to cejlo rano pokrjuje na drejvi, nego z onoga i doli viszi: v szühom julius, augusztus mejszecaj je pa zse menye toga pamuka, ali na jeszén notri do zime pá jáko raszté. V zimi komaj nájdémo kaj pamuka na drevnoj rani, ali rana je módre fárbe.

Csi od etaksega vűsnoga szállása ete pamuk na ráhi dolvzememo, pod nyim te cejlo drevno rano, okóli kak je mláda szkórja, z vűsmi napunyeno lekho vídimo,

Krváva vűs, gda je sztarejsa, je do 1½ milimetrov mála, brezi peróti sztvar, od zgoraj je bejlo — pepelnáte fárbe, ino odzaja jo te bejli pamuk pokriva; csi te pamuk dol z nyé vzememo, vidli mo nyéno cejlo fárbo, stera je kmicsno barnasztla. Csi te krváve vűsi z nasim prsztom na rázno zmuzsgyimo ino je na bejli papér gor namázsemo, ona krpa de rávnic táksa, kak poszűsena krv; za toga volo i tó vűs za „krváva vűs“ zovémo.

Kak zsvé i kak sze pladi krváva vűs? Krváva vűs v ednom leti 10 do 15 plodov má i od etoga te tó szhája, ka sze na drejni ranaj tak frisko naplodi, ka te mláde zse nemajo vecs meszta med sztárimi, nego sze dale morejo odszeliti. Gda je pa cecciónica eti vűsi jáko fina i szlaba, záto sze té vandrajócese sztvari na drejva szamo oni tálaž lekho dolpűsztijo, gde esese drejvo nema trde i sztáre kózse, ino gde te tűdi i doszta mézge lekho nájdejo. Táksa meszta szo nóva ali sztarejse vrejzanye na drejvi i veji, ali pa ovacsi naprávlene rane, stere zse cejlijo, ino vszigidár nyihov najznotresnyi táo; na dale letosnye mláde vejke, nájbole pa te divje: ali dokécs sze na ranaj bodócese vűsi jáko frisko plodijo, do tecsász sze na mládi vejkaj bodócese po mali povnozsávajo; pri lísztji szedécese vűsi na táksi mládi vejkaj szo zaprva szamo 3—4. Szledi sze pa i ete tűdi povnozsijo ino pamuk vópűscsajo, pod sterim sze te kak plodijo dale, kak te sztáre.

Zakaj szo pogibelne krváve vűsi? Záto, ár ne dopűsztijo zarászti drevne rane; nóve rane naprávijo na mládi vejkaj v tak velkom racsúni, ka sze drejvo od dnéva do dnéva bole i bole szűsi, záto ka nyemi vűsi mézgo vócécajo. Táksa drejvo, csi rávno i kaj száda má, onoga, ár ga nemre dozoriti, prvlé delszpűszti, ino ár tűdi i nyéne vejke celó vő ne zrasztéjo, szkóz zime nájvecskrát vőzmrzne.

Kak sze moremo brániti próti krvávim vűsám?

Gde krváva vűs zse dugo kvár dela ino sze je na velko drejvo szprávilá gor, tam te — csi je drejvo vrejčno gorobdrzsati — onoga drejva koróno moremo ponoviti, (tó szamo od szprotoletja máo od juniusa zádnje dni lekho vcsinimo) ino na táksi nácsin, ka toga drejva vsze ménse vejke, na steri sze vűsi drzsijo, dolzrejzsemo ino vesaszí razsgémó, ti osztányeni vejk ino sztebra vszákó nóvo i sztáro rano pa, csi szo one vűsive ali rávno csiszte, ali z terpetinszkim oliom, ali z petrololov — emulzio v, ali z káksim stécs drűgim rasztlinszkim oliom dobro notri namázsemo, zatejm pa vsze rane ali z cepnimvószkom, ali pa z drűgim dobrim, trdo osztányenim mazalom na telko notri namázsemo, *ka vszáká najménsa rana celó ino szploj pokríta more bidti*, naj do nyé vűsi vecs tak ne prídejo. Potrejbno je, ka pri vejk dolzrejzanyi na zemló szpadajócese vűsi tűdi preprávimó tak, ka ono zemló naj precí globoko gorszkopamo, na stero je veje dolkapalo, vszegavejcs brezi

toga, ka bi korenjé vrazili. Ino da na zemló szpádnyeni vüsi eden táo jáko rad nazáj príde na sztebro, ino escse edno malo pod zemló na prvo korenjé okóli sztebra sze szprávi, záto je potrejbno, ka naj preprávlamo té táo vüsi tüdi, stero sze tak zgodí, ka zemló pri sztebri okóli malo gorszokopamo ino sztebro z korenjóom vréd z petrolove — emulzie 5—6 krátnov vodenovov gornapüscsenkov, dobro dolzaperémo. *Ali ne szmejmo pozábiti na tó nigdár, ka eto cejlo nase delo, szamo ednök oprávleno, nam za vszigdár ne de valálo: za toga volo je potrejbno, ka na etakse drejvo szploj moremo szkrb meti, i csi sze na nyem kákša mála vüsiiva — krpa pá vöpokázse (ka je szkoro tak, kak gvüšno,) ono krpo tak, kak szmo prvlé deláli, pa vcsaszi prepraviti moremo.*

Na preprávlánye krvávi — vüsi je prilicsen vszáki csasz leta, nájbole pa jeszén, zima ino nájbole szprotoletje, dokecs drejvo escse lísztja ne ma. Jáko vüsiivo ino zse sztáro drevje je nájbögse vcsaszi vövszejcsti ino zezsgati. Z drüge krajine prineseno drevje ali cepje sze pa dobro möre na szkrbi meti: csi sze vüsi vzemejo na pamet na etaksi, one vcsaszi moremo prepraviti.

Csi szmo preprávlánye vüsi na sterom drejvi zse ednök zacsnoli, tam te na ono drevje szploj szkrb moremo meti: csi sze znóva kázsejo vüsi, one te znóva zapraviti moremo. *Poprejk na tó moremo szkrb meti, ka naj po prvom zaprávlányi vüsi v 14-ti dnévaj escse po 2—3-krát, escse i vecskrát moremo te vüsi znóva i znóva zaprávlati, ár one szamo po etaksem szkrbnom i vecskrát ponovlenom deli lekho celó preprávimó.*

Kak naprávimó petrolovo-emulzio? V ednom litri mlácsne vodé 15 deka zsájfe szkühamo gor ino k etomi te dvá litra, edno malo szegretoga petrola k coj zmejsamo. Csi dobro emulzio scsémo napraviti, te tó zmejsanye z sprudnom dobro moremo razgoniti tak, ka de ono kak szmeteno gószto. Eto emulzio te pri sztarejsem drevji i vejkej po 5—6-krátnom, pri mládom drevji i veji pa po 15—16-krátnom vodenom gornapüscsenyi moremo nücati.

Kak naprávimó mrzlo tecsési cejpní vószk? 166 deka kolofóniuma (tó je vöpiüscsena borova szmola), 3 deka csarne kovaeske szmolé ino 6 deka lojá na ógnvi, ali nej ober plaména, vküpraztopímó ino z ognja dolvzcsni, med szplojním mejsanyom 7 deka preszejanoga pepéla ino 18 deka mocsnoga spiritusza denemo k coj. Csi bi szledí trdi zacсно gracsváti te cejpní vószk: vszigdár nyemi malo spiritusza k coj zmejsamo.

Kak naprávimó za gószance-keljé? V 50 deka repicsnom olji 10 deka szvinszke másztí raztopímó gor, ino eto tak dugo szegrejvamo, dokecs sze nam eden trétji táo z etoga vkraj ne szpári; csi eto zse gotovo mámo, te páli vu 10 deka terpentini moremo 10 deka kolofóniuma gorrasztopiti ino tó dyóje féle zmejsanico vküpzmejsati; csi de prevecs gószta, te jo znóva moremo gorszegreti ino malo repicsnoga olja k coj vlejáti, csi je pa prerejtka, te jo pa duzse moremo na ógnvi meti, ali nej ober ali kre plaména. Eto gószacsno-keljé te zse cejlo leto lekho nücamo tak, ka je pri sztarejsem drevji na 1 ali na 1½ meter visziko od zemlé, na 2—3 prszte na serci, okóli na sztebro na ténci gornamázsemo; csi sze po vrócsi tjednaj ali mejszecaj poszúsi, te te rinek pá znóva namázsemo. Pri mládom drevji pa prvlé z kusztoga papéra ali z kákse ponücane kózsze rinek moremo na sztebro privézáti i keljé na ete rinek namázsemo gori. Na etom keljej sze te vsze krváve-vüsi, gószance, mravle lepó zgrábijo i na nyem prejdejo, csi od zemlé po sztebri gori na drejvo scséjo prídti.

Blizsánya orszácska szenya i procsénya.

a) V nasoj okroglini.

Alsó-Lendva (Lendava), jan. 25., v szrednuposztni csetrefek, po riszálaj na drúgi pondelek, jul. 28., aug. 28., okt. 28., pred Bozsicsom v csetrefek.

Bagonya (Bogojina), máj. 19., szept. 4.

Battyánd (Püconci), máj. 28., jul. 10., szept. 10., nov. 10.

Battyánfalva (Rakicsan), márc. 26., pred riszálmi v tork, jul. 2., aug. 16., okt. 8.

Bellatinc (Beltinci), jan. 20., febr. 24., ápr. 25., jun. 27., jul. 15., nov. 5.

Csákány, febr. 25., máj. 2., jun. 8., aug. 6., szept. 8. ino 29., nov. 25.

Csáktornya (Csarkovec), febr. 3., na velki pondejek, jun. 30., aug. 3., okt. 13., nov. 25.

Csendlak (Tisina), febr. 25., jun. 5., szept. 9.

Cserencsóc (Cserencsovc), na dén Szv. Krizsa.

Csesztreg, jan. 19., máj. 16., aug. 25., okt. 31.

Deklezsin (Deklezsojve), jun. 18., aug. 21.

Dobra (Neuhaus), na prvi pondelek po Szv. Stevan králi ino po Vszejszvétcaj.

Dobronak (Dobroník), po tejlövom v pondelek, jul. 25.

Dráva-Vásárhely (Nedelisce), márc. 10., jun. 15., po Angelszkoj nedeli v pondelek, dec. 13.

Felső-Lendva (Grád), márc. 28., jun. 20., aug. 16., szept. 29., nov. 30.

Felső-Szölnök (Zgornyi Szanik), jan. 1., máj. 1., jun. 1.

Gyanafalva (Jennersdorf, Zsenávci), febr. 14., máj. 12., aug. 23., nov. 25.

Hidegkut (Cankava), po Cvetnoj- i Szv. Trojsztva-nedeli v pondelek, na dén Ruperta v szeptembri, nov. 11.

Hodos, márc. 10., jul. 5., aug. 19., okt. 4.

Korong (Króg), máj. 4.

Kottor (Kottoriba), márc. 9., jun. 27., szept. 30., nov. 30., po máj. 3-em v nedelo, po szept. 15-om v nedelo.

Körmend (Kermedin), febr. 2., márc. 12., ápr. 5., máj. 10., jun. 24., jul. 20., aug. 24., szept. 21., okt. 18., nov. 11., dec. 13.

Kőszeg (Güns), na dén pred Cvetnov nedelov, na dén pred riszálmi, pred Jakabovom, po Egidiusa dnévi, pred Orsolov, i v pondejek po 3. Advenszkoj nedeli.

Kuzma, na dén Vnéboidenya G. Letenye (Letina), febr. 24., jun. 2., jul. 29., aug. 25., okt. 6.

Lenti (Lentiba), febr. 22., ápr. 10., dec. 6.

Mártonhely (Martyánci), máj. 21., aug. 10., nov. 11.

Mura-Szerdahely (Szerdiscse), máj. 1., jun. 2., aug. 19., okt. 26.

Muraszombat (Szobota), pred Fasenkom v tork, dvá tjedna pred Vüzemszkim pondelek, na on pondelek, za eden mejszec po Vüzemszkom pendelki, jun. 24., aug. 24., okt. 15., dec. 6.

Nagy-Dolincz (Velki-Dolinci), jun. 16., dec. 6.

Nagy-Kanizsa, febr. 2., pred Vüzmom, pred Riszálmi, pred aug. 15., pred okt. 15., pred dec. 8. eden tjedna vszáki dén.

Német-Ujvár (Güssing), po dnévi Szvecsnice, na velki pondelek, po dnévi Tejlövoga, aug. 2., szept. 1., okt. 30., dec. 3.

Óri-Szent-Péter, febr. 28., márc. 21., máj. 18., jun. 20., aug. 1., nov. 4.

Pálmafa (Púzsofci), na dén Margejte.

Perlak, na Fasenk, po Riszálaj v tork, po Jakobovom v tork, na Mihalovo.

Péterhegy (Gornyi Petróvci),

jun. 4., jul. 4., szept. 8., okt. 28.

Rába-Szent-Márton, po Vüzmi na drúgi pondelek, aug. 10., nov. 28.

Rác-Kanizsa (Raszkr), po Vüzmi v szrejdo, máj. 16., jun. 24., aug. 10.

Stridó (Strigova), márc. 19., jul. 22., szept. 30., dec. 4.

Szent-Benedek, v pondelek pred Fasenkom, z pondejek po posztni Kvatraj, na velki pondejek, v pondejek po jeszénszki Kvatraj, v pondejek pred Bozsicsom.

Szent-Gothárd (Monoster), na vszáki ponejek po Csetvéri Kvatraj, na velki csetrefek, máj. 1., jul. 22., okt. 18.

Szent-Györgyvölgye, febr. 19., ápr. 12., jun. 8., aug. 10.

Szent-Ilona (Szv. Jeléna), máj. 22., szept. 22.

Szent-Sebestyén (Szv. Sebecsán), na dén Szebescsána, na prvo nedelo po Vüzmi.

Szombathely, pred fasenszkim torkom, pred Jürjavim, pred Tejlövom, pred málov-mesov, pred Andrásom vszáki tork i v szrejdo.

Tótlak (Szele), v nedelo po Szpnoj Mariji, v nedelo po Miklosovom.

Turnischa (Törniscse), po Vüzmi na drúgi pondejek, pred Riszálmi v csetrefek, na Antonovo, pred Velkovmesov v csetrefek, na dén po Máloj-mesi, csarnoga tjedna v csetrefek, okt. 4.

Zala-Egerszeg, febr. 14., po Cvetnoj nedeli ino po Túrjavom v pondejek, po Riszálaj v tork, jul. 22., szept. 9., okt. 28., nov. 30., dec. 28.

b) Na Horvatszkom.

Krapina, márc. 19., máj. 5. i 16., jun. 27., jul. 16., aug. 13., szept. 10. i 29., nov. 11., dec. 6.

Légrad, na Gregor pápa dén,

na Bartholomeusovo, aug. 14., na dën Lucije.
Ljubesica, jan. 17., febr. 27., na Józsefovo, po Vüzmi v tork, po Riszálaj na 5. dën, na dën Szprne-Marije, jul. 15., aug. 6. i 24., szept. 21., nov. 30.
Ludbreg, ápr. 30., jul. 16., szept. 8., dec. 21.
Toplice (póleg Varasdina), pred Matyasovim ino pred Józsefovím v pondelek, máj. 1. ino 15., v pondelek pred Cyrill i Methodom, v pondelek pred Zvisenyom Szv.

Krizsa, v pondelek pred Martinom.
Varasd (Varasdin), ápr. 24., jun. 24., jul. 25., nov. 5., dec. 21.

c) Na Stajerszkom.

Fehring, na Fasenszki pondelek, prvi tork po Laetári nedeli, v tork v krízsnom tjedni. dec. 21.
Fridau (Ormozs), na velki pétek, máj. 25., na prvi ponpelek po Jakobovom, szept. 21., nov. 11.

Fürstenfeld, na 3. posztno nedelo, v pondejlek po Rogáte, jun. 24., aug. 28., v pondejlek po Miklosovom.

Luttenberg (Lotmerk), vszáki kvátérni tork, v tork po vüzmi.

Pettau (Naptüj), ápr. 23., aug. 6., vsigdár tri dni po szpó-lom : nov. 25.

Radkersburg (Radgona), 14 dni pred Fasenszkím pondekóm, v tork po prvoj nedeli po Riszálaj, na Lovrencovo, nov. 15.

„HUNGÁRIA“

za mesterszki-gnoj

zsvepleno-kiszil'no ino za kémiszka-nappravlenjá drústvo
vu **Budapesti.**

Dolpolozsena summa 4,000.000 (milliónov) korón.

Preporácsamo nasim vértom, zdaj zse obsinszko
poznáni ino vszákefélé pów gvüsno naprejpomagajócsi

Szuperfoszfát

zváni mesterszki nas gnoj, steri je, za volo lehkoga
raztoplenjá szvojeja, do eti máo na najvéksi haszek
med vszejm mesterszkim gnojóm.

Z etoga mesterszkoga-gnojá, pod psenico, zsito
ino jecsmen na eden vogrszki-plüg (1200 □ klafta-
rov) 100 Kilogramov moremo vzéti, csi je zemla es-
cse zadoszta mocsna, csi bi pa zse jáko vöpotégnyena
bíla, te 150 Kilogramov na eden plüg.

Za nücanye regula.

Szuperfoszfát zváni mesterszki gnoj vszigdár te
moremo raztoriti, csi je zemla zse zádnyikrát gori-
zorána i naprejpovlácsena; te najprvlé notrizaszejamo
szilje, na ono pa taki szuperfoszfát, ino te obodvóje
z ednim notripovlácsimo. Z tem ednim delom szí tak
dvóji dober pów naprej preszkrbímo.

Jáko preporácsamo tüdi nasim prijátelom vértom,
na pridócese szprotoletje **Za trávnike Compozíció**
(vküpzmejsani gnoj, z sterim jáko doszta krme lehkó
privértivamo.

Vsze rendelüvanye

sze **MELIS i PINTÉR** goszpodi, kak fabrike

prejdnyim-agentom

v **SZOMBATHELY** more poszlati.

Kancellária je: Széll Kálmán utca, 7. sz.

Anekdóte.

Grobján.

Nótri sztópi veszníeski mózs v edno fájno trzstvo, gde szo krensésáke odávali. Po dúgom iszkanyí szi vözaberé ednoga, ino píta ka kosta. Odavajócsa goszpodicsina nyemí právi, ka dvá rajnska.

„Hm! nej je lagoje. Ali gde szo te lüknye z krsesáka? píta jo te mózs.

„Kákse lüknye?“ ga píta ta frájla.

„No tiszte, nad stere bi tiszti szomár *szvoje vüha vöporino*, steri bi za té krsesák dvá rajnska dáo.

V ostariji.

Vendég: Kelnar! je escse itak nej gotova ta jejsztvina, stero szam proszo?

Kelnar: Dehogy nej! zse je od vesera máo, szamo ka jo edno malo *szegreli* moremo.

Potrdjenyé.

Ocsa: Moj szin! ne zseni sze, ár je vszáki tiszti, ki sze ozseni szomár!

Mati: No sztári, kak spájszno gucsis, lehko szi sze ti nej ozseno?

Ocsa: No ja, da pa *rávnics záto* znám!

Pogibelen cslovik.

Ednoga cesztnika szo vövrgli z nyegove szlúzsbe. Gda je té glász zvedo, je etak szkrícsao gor:

„Za toga volo de escse doszta lüdi moglo mrejtí!“

Na eto szo ga zgrabili, naj bi sze vöovado, ka ka namejni.

„Pred dvajsztimi lejtmi — je pravo — szam doktorszki egzámen polo-zso dol, ino zdaj, gda szo mi mojo szlúzsbo vkraj vzéli szi pá moj *sztári szlúzs* morem naprejvzėti.

Csi je pa szám probao.

V ednoj vesznici, je za napájanye edno nóvo kopanyo dáo napraviti ritar, stera je notri v sztejno bila püscsena.

Med poglavármi szo nisterní tó pravili, ka je kopanya prévecs globoko v sztenó djána, ka mára nemre szvoje glavé notridjászti, pa píti.

Ednoga esküdta szo záto vöposzlali, steri tá pridócsi, zmejri, kak je sörka pa dúga, szvojo glavó za probe volo notripotiszne, ino nazájpridócsi tak právi ovim drüгим poglavárom, ka nad tiszto lüknyo escse to *nájvékse márse* lehko szvojo glavó notridene.

Betezsnik i patikárus.

Notri ide niki betezsnik v apotheko, ino sze tózsi, ka szi je zsalódec pokváro, pa vrászto proszi.

„Eti je — právi patikárus — 20 krájcarov kosta!“

„Jaj, da je drágo — právi te botezsnik — pa nej biló malo falejšega, káksega *ponücanoga* vrásztva.“

Rekrút v sóli.

Lajdänant: „Ka more szoldák nájprvlé csiniti, csi na szabadság scsé idti?“

Rekrút: „Nájprvlé more örmesteri *eden liter vína* plácsati.“

Eden busa k drúgomi.

„Jaj kuma! vej je pa teska, britka ta szmrt, da bi bár zse *moja zsená* pretrpeti mogla!“

Ednákiva szta.

Prvi suszterszki inas: Znás Franci, ka je rázlocska med nasim májsztrom i szomárom?

Drúgi suszterszki inas: Nej!

Májszter, (steri szo nad malo odprejte dvori csüli to na nyi gledócs nej jáko lejpo pitanye, na ednök szamo vöszkoesijo, ino za vüho popádnovsi inasa, na nyega kricsíjo): No zdaj, csi vö ne povejs, te . . .

Prvi suszterszki inas (javkajócsi): Jaj, goszpon májszter, *níkaj nej!*

Májszter (zadovolni): Dobro je, ka szí povedao, úr bi te ovacsi tak narzao, kak na dvóje dno bobén.

V csárdi.

Vendég: Goszpód! naj mi eden liter vína prineszéjo.

(Csárdás prineszé to víno, pa k coj eden kolek, (kolics).)

Vendég: Ka pa, za koj je pa té kolek?

Csárdás: Tö k coj vini ide, záto ka sze ví vszigidár szposzvádite na szlejdnye, pa nescsem, ka bi mi sztolce vküptrli, nego sze van *naprej poszkerbím za bote tüdi*.

Szkrovnoszt.

„Ka ti je sepetao kuma notri v vüho?“ pita szvojega mozsá zsená.

„Znás múcsati?“ pita jo nazáj mózs.

„Oh ja!“ je odgovorila zszenszka.

„*Jasz tüdi!*“ je pravo mózs.

Csisztócsa.

Officer: Ti szvinya, z zszépnim róbcom brises vö kupíce?

Szsluga: Proszim lepó, goszpon lajtnant, ve je z *mojim zszépnim róbcom* brisem!

Betyárszki spájusz.

Só je *desgy*, ka je vsze teklo. Robi szo vöglédali z tomnicnoga okna, med zseleznimi krizsi.

„Poberéte sze vkraj odnet!“ kricsi na nyé, vünej hodécsi sztrázsar.

„Zsao vam je, jeli, ka szmo mi *na szühom!*?“ nyemi právi nazáj eden gazember.

Isztina je.

„Nemre nacsí bidti, — je právila edna brbrava zszenszka szvojemi mozsévi, — nasa deklina je nej od méne *herbala*, nyéni grdi, nazájgucsécsi jezík.“
„Isztina je, — právi nyoj mózs — ár je *tvoj jezík escse na meszti.*“

Vő sze je zgúcsao.

Terjajócsi: „Tak? vıno znáte ví piti, ali tí pét rajnski mi dati, na tó nemate pejnež!“

Duzsník: „Dráží prijáteo, ví nemate pravice; isztina, ka jasz vıno píjém, ali ka bí je *plácsao*, tó mi nemrete na ócsi vresti.“

Kártasje.

„Kuma zse páli vsze adutte v rókaj májo; tak sze mi vídi, ka szo sze v níksoj *szvınszkoj planeti* mogli naroditi.“

Nej je pravo, ka bí ov vkradno.

Nikák je notrı obtózszo szvojega poznánca.

„Z tejm me je ogrizávao, ka szam ga okradno“, právi tomi szodci.

„Tó szam jasz nej pravo“, — sze je vőzgucsávao te poznánec. „Tak je bíló to delo, ke szam jasz moj bugyellárus zgúbo, pa mí ga je on iszkati pomágao. Bugyelláris szam nej mogao nájdıti. Te szam nyemi tak pravo, ka no pajdás! csi mí tí *nebí pomágaj iszkati*, te bí vszegavejcs mogao bugyellárus nájdıti.“

V díljek po vészı.

András vért: Nikaj sze naj ne bojıjo Számlın szószıd! . . . Ne vejo, ka sterı pesz laja, tısztı ne vjej?

Számlın: Jesz znám, ali csi te pesz zná?

Vő sze je ovado.

Vendég: Csüjejo me goszpód, ovi dén szo mí z toga nájbozsnejsega nyúvoga vına dálı za piti. Pó dnéva me je gláva bolejša od nyega.

Ostarjás: Pó dnéva? No, te szam vam nej z toga nájbozsnejsega dáo. Escse *bozsnejse* mám.

Ocsa ı szınek z pıpov.

Tı smrkıavi huncfut — sze deréjo ocsa na 10 lejt sztaroga, kadécsega szvojega szıná — denı dol to pıpo, ár tí ovacsı sınyek zaszüknem, Szi me vído, tí cafutas grdı, *v deszétom majem létı* kadıti?

Batrıvnoszt.

V menaszarıı, *goszpód*: „Sto de v eto tıgrısovo-klonyo notrı só, nyemi 1000 rajnski dám!“

Eden nazócsi bodócsi: Jasz bom só notri, goszpód, nego prvlé to bestio vö szplódájo tam odnet!

Vö sze je zgúcsao.

Velki veter je pihao. Czigan je repo kradno, ino rávnic te vlecse vö edno, kak je vért tá prisao.

„Ja, ka pa delas, cigán?“

„Oh Bóg mi vidi diso, ka sze *lovim, ár bi me ovacsi veter znao odneszti!*“

Zadomesztila je.

Ocsa: Ejnye Nanica, kak szí sze podszópila mami tó praviti, ka szo „lagoji“; vcsazi idi tá nazáj k nyim, popravi szvojo falingo, pa nyim povej, ka ti je zsao, ka szí právila.

Nanica: Mama! zsao mi je, *ka szí lagoja.*

Miszli kadécsaga csloveka.

„Gor szo podignoli cejno dohána, pa tobáka. Ne bi vecs szmeo kaditi. Pa escse tó tüdi szvedocsijo ti modri pizmoznánci, ka díim dohána kvarí csloveka rázum.“

„No hát, csi je tó tak, te bom escse bole mogao kaditi, naj menyé rázuma mám i hitrej pozábim, ka za tákse *drúge pejneze* pücsam z szébe té grdi díim.“

Lübézen gószta.

Tetica: Povej mi Maricsika, ob kelki te ví dnesz obid meli?

Maricsika: Tak szo mama pravili, ka te, gda *tetica odídejo* . . .

Miszeo.

Spájszno je tó! Idem pejneze proszit na pószodo, ino na ednom meszti mi tak právijo: ka mi ne dájo, ár me *ne poznajo*; na drúgom meszti sze pa z tejm gucsijo vö, ka mi nemrejo dati, ár me *zse poznajo*.

Dobro zselenyé.

Prví zsidov: Tó ti zselejím, ka celó dol zavértivaj . . .

Drúgí zsidov: Dobro je, naj zavertivám, nego te k tebi prídem kódivat ino ti zselejím, ka mi nidti *eden krajcar ne bí mogao dati*.

Rázlocsek.

Szabolica: Jaj, goszpon lajtinant, lagoje delo je ta szoldacsija! Moj szirmák Janesi je celó vküp-potrejti prisao domó tam odnet.

Lajtinant: Ali naj glédajo, dobra zszenszka, vej szam jasz, tüdi szoldák, pa sze i jasz morem mantrati.

Szabolica: Jaj, goszpon lajtinant, prí nyi je tó vsze inacsi! Ali moj szin *posteno mestrijo* má!

Opominanye!

odávali, vszákoga opominam! Szamo je moj balszam, z zelenim trzskim ino z obrámbov stemplnom „Thierry Balszam“ te právi,

Pred kúpilom drúgi falejsi ali nikaj nej vrejdni balszamo, steri bi sze za právoga

Szám csiszti **Thierry'ov-balszam.**

Od zdrávja-poglavrásztva zviziterani i na meszti niháni.

Oprávlanye glászkov pod trzstvo-poglavárszkov obrambov sztojí.

Jedino meszto, gde sze ete balszam dela i gde sze dobi, je od poglavársztva dopúscsena ino v trzstvo-poglavársztvo notri szpelana Balszamszka-Fabrika

Apothekara Thierry A.-a v Pregradi póleg Rohitsch-szlatine sztiúdenca.

Ete balszam sze lekho núca od znótra i od zvúna. On je 1. Edno nezapoadlivo dobro vrásztvo pri vszej betegaj plúcs ino prszí, zlehcsi násec i vóplúvanye, sztávi bolécsi kaseo, ino zvrácsi eese túdi sztáre tákse boleznosztí. 2. Pomága jáko pri zvuzgányi-sinyeka, zamuknyenosztí ino pri vszej betegaj sinyeka i. t. d. 3. Odzsené vszákó trésliko z koréna. 4. Zvrácsi na csiszstoma vsze betege jéter, zsalódea ino drób, nájbole pa krcs v zsalódcí, kólíko i trganye v tejlí. 5. Odtira bolecsino ino zvrácsi zlatnicó i hámorhoido. 6. Naprávi lehki sztolec ino zcsiszti krv, dróba, vzeme hipochondrio ino melancholio i szprávi appetitus ino ceranye. 7. Prevecs dobro vrácsi zobno bolecsino pri vótlí zobáj, vúsztne-prhnyene ino vsze zobne i vúsztne bolecsíne ino vlísa kucanye i szmrdécsó szapo od vúszt i zsalódea. 8. Je dobro vrásztvo próti glisztam, próti epilepszili ali vélkomi betegí. 9. Núca sze od zvúna kák csúdnovito vrásztvo za vsze rane, nóve i sztáre, kraszte, otejk, mehércseke, lisáj, lécsó, zazsgáne rane, zmrznenyene kotrige, szráp, sén ino vózmétávanye krví, gorszpókano kózo i. t. d. ino vtísa gláve bolecsino, súmle-

nye, trganye, protín, vúh bolecsine i t. d. vsze eto za núc-piszmo, stelo je k vszákomi glázski k coj djáno, na csiszto raztolmacsi. Je poprejk tak od znótra, tak od zvúna za nájbogse szpoznano domáce vrásztvo, stero je celó naturálszko, fál ino neskodlivo ino pri níksóv familíji, za influinze, cholere ino drúgi zgrablíví betegov volo, kak prvo pomáganye, ne bi faliti szmelo. Edna jedina proba vecc navcsi ino pokázse, kak eto na glász dávanye. Právi ino csiszti je ete balszam szamo te, csi je vszáki glázsek z poszrebranim kapszelnom zaprejti, na sterom je moje fabrike imé **Adolf Thierry, apotheka k „Angelí varúvácsi v Pregradi“** notri pritisnyena, ino csi je vszáki glázsek z odzgoraj povejdanim zelením stemplnom i za núcanye-popiszkom, steri rávno táksi stemplin má, notri povíti. **Za toga volo na dolpópszáni zelení stemplin pazíti trbej!** Steri moj právi balszam falicsno delajo, onoga pod mojim iménom trzsjí, naj bi z etaksím tálom lúdsztvo noríli, szo od méne póleg právde na eto delo gledócs sztojí, szigurnoj tozsbí podvrzseni ino kastigáni. Gde sze moj právi balszam ne trzsi, z one krajine sze balszam zraven od méne naj dá prineszti ino atressz moj je: **Angela-csuvára-Apotheka, Thierry A. v Pregradi, póleg Rohitsch szlatine-sztiúdenca.** Brezi vszega sztroska poslem na vszákó posto vu Ausztrii-vogrszkom országi 12 máli ali 6 duplisni gláskov za 4 koróne, v Bosoníjo ino v Hercegovino 12 máli ali 6 duplisni gláskov za 4 koróna 60 fillérov. Menye od 12 máli ali od 6 duplisni gláskov nemrem poszlati Posilam csi sze pejnizi naprej k meni poslejo ali csi sze oni, gda pákk príde, na posti dolplácsajo.

Thierry Adolf, Apothekar v Pregradi, póleg Rohitsch szlatine-sztiúdenca.

Vsza eta vrásztva sze práva dobíjo od Angela-csuvára-apotheke Thierry Adolfa v Pregradi póleg Rohitsch szlatine-sztiúdenca.

Schutzengel-Apotheka

des A. THIERRY in
PREGRADA

Mócs ino valánye

právoga Centifolie-Flastroma

(prvé za engliški Csüdnoviti-Flastrom zváni).

Z etim flastromom je edno 14 lejt sztaro esontnoprhnenye, stero je nisce nej mogao zvrácsiiti, cíló popunoma vözvrácseno, na nóvics pa edna 22 lejt sztara k raki szpodobna rana.

Engliški Csüdnovit-flastrom, edno za nájtezskejsje ino vó zréda velkoga valánye, escse tém sztarejsim bolecsinam esloveka tüdi pomagajócsje vráosztvo, steromi póleg valánye ino za vtísanye bolecsin nega pára, z nájvéksim szvojem táloom vu concentrácii erdécsje rózsje „rosa centifolia“ bodócsjem esüdnovitom naturálszkoga vráosztva-mócsi sztoji, zjedinyeno z drúgimi, rávno tó mócs imajócssemi dobro poznánimi vráosztvami.

Engliški Csüdnoviti-flastrom szej náca: pri ranyeni ceckaj nadavajócsi zszensk, esí szej v ceckaj mlejkó sztávi, esí oni za séna volo obrdnejo, pri vszeféle sztári ranaj, za tekócsje rané nóg ali esont, za kákcsje stécs drúge rané, za szolno reumo, za otecseno nóg, escse na esontno prhnócs: pri vdárjeni szmeknyeni-, szteljeni-, vrejzani-ino zmuzsnyeni ranaj; za vópotegnyene vszej sztranzski tálov z nasega tejsja, kak: glazsojne ino leszeni spíc, kaménesekov, sprija, trnja i t. d.; pri vszákom otecsenyi, zrászti, lisáji, kraszta, escse pri raki; pri csemérom nohéti, otecsenoszti, mehéraj, ranyeni nogáj, **zazsgáni ranaj kákcestécs forme**, pri zmrzsényi kotrigáj gorszprászkanoszti kózsje, sinyeka otecsenoszti, mozolaj, pri tecsáji vüh ino za kraszte pri deci i t. d.

Centifolie-flastrom esí je sztarejsi, bele valá te za szvoje mócsi volo!

Jáko je dobro, od etoga jedino právoga flastroma vszigidár domá pri hizsi kaj meti.

Menye od dvá tegelna nemremo odposzlati; odposzlánye szej lehkó zgodí esí szej naprejposlejo ali na postí dolplácsajó pejszezi. Kostata z postov, z píszmom i z pakuvanyom vréd 2 tegelna 3 koróné 40 fillérov.

Doszta zahválni píszem od nyegove mócsi vszáki lehki dobí.

Opomínám vszákoga, pri kúpili flastroma, naj vszefelé drúge nej za níte flastrome ne kúpi, ár je na vszákvim právom tegelni Stempln ino moja fabrika „Angela-varüvácsa Apotheka Thierry A.-a v Pregradi“ gorprítísznyena. — Kí moj právi flastrom k coj delajó ino falsajó do od mené za právde gledócs, stera stemplne bráni, szigurnó naszledüvani; ránic tak, kak trzsci táksi falsificátov.

Jedína fabrika: Angela-varüvácsa-apotheka Thierry A.-a vu Pregradi, póleg Rohitsch szlatine-sztüdenca.

Depó mám v nájvecsi apotekaj. — Gde depó-a nega, naj szej flastrom te od méné zrendelüje ino atresz szej písje: „Angela-varüvácsa-apotheki Thierry A.-a v Pregradi, póleg Rohitsch szlatine-sztüdencaí.

Numerum obrámbe-stemplnoga Regisztra za Ausztrio-Vogrszki országv je: 4524.

Vsza eta vráosztva szej práva dobíjjo od Angela-csuvára-apotheke Thierry Adolfa vu Pregradi póleg Rohitsch szlatine-sztüdenca.

Mirabile Pain-Expeller

szamo z zvünesnyim tálom za nüc.

Csüdnovito dobro pomága, esi sze notrizibile próti protini, trganyi v kotrigaj, sztároj i vugibanszkoj reumi, hrbtnoj i krizsecovoj boleznoszti, oszlabosztaj, vünesnyi presladjenyjaj, zvinjenosztaj, v kotrig otecesenosztaj ino zvuzsgányaj i t. d. tak, kak zvünesnye za mócs vrásztvo za vsze z velkoga dela i prigibanya zhajajócese odzgoraj povejdane bolecsine.

Právi je szamo z gorinapiszane firme ino stemplnom i z kapszelnom dolzaprejtí vü z fabrike. Menye od 2 glázska sze nemre odposzlati ino kostata na vszákó posto Ausztrie-Vogrszkoga országa ino Nemskoga drzsánya odposzleniva, pri naprej poszlani pejnezaj ali na posti vöplácsaniva 2 glázska 3 koróne 40 fillérov.

Angela-varüvácsa-apotheke Thierry A.-a v Pregradi, póleg Rohitsch szlatine-sztüdenca.

Práva engliška kózse-branyena pomáda

nema v szebi nikakse navarne ali prepovejdane tále, pomore frisko ino dobro próti vszejm boleznoszti kózse, bráni nyó od vszáke pogibelnoszti vrejmena ino trákov szunca. Vkrájszprávi z csüdnovitim tálom vsze neesisztóce obráza ino tejlá kózse, tak kak **prepelicaszttöcso, jéterne-krp, vimmerle i t. d.**, grbe ino pókanye kózse, osztre i erdéce roké gladke i cartaszte vesini ino dá po dúgom nücanyi obrázi mládo friskóceso ino cartlaszttöcso, cejloj kózi pa poprej kóznato i zdravo vövidenye. Vszáki vecsér, prvlé kak bi szpát sli, szi notri zribamo obráz ino on táo kózse, steroga za mládoga i lepsega sesémo vesiniti celó na ráhi, zavijemo szi roké z rokavicami notri ino nihámi tak pomádo szkóz nócs szvoje delo opravití. Vjütro sze z friskóv, mrzlov vodóv ino z ksksov dobrov zsájfov (najbógsa je moja *Borax-zsájfa*) dolioperémo.

Vszáki teglin more na pokrivali imé moje fabrike meti: **Angela-csuvára-apotheke Thierry A.-a v Pregradi.**

Eden teglin práve engliške Csüdnovite pomáde kosta 1 koróno 60 fillérov, edna Boraxzsájfa pa 80 fillérov.

☞ *Za posto ino za kisto extra 80 fillérov.* ☞ Dobí sze z právim engliškim obrnyenim receptom vréd vu

Angela-csuvári-apothaki v pregradi, póleg Rohitsch szlatine-sztüdenca.

Hämatinszke-Pastille (Kruglice)

po právom francuskom recepti z esisztoga Liebig-szkoga meszávövztéja, zdrüzsene z chemiskimi tálimi, szo to nájbógse vrásztvo próti blejdoszti, szíromaskóceso v krvi ino z eti zhajajócesi betegov. Ete napravíjo nazáj zadoszta krvi v tejlí ino napunjio ono. Pri vszákom znaményi szíromaskócese krvi ino blejdoszti, stera lehko po trüdnoszti ino kotrig szlaboszti, szrcá premocsnom bitíj, zsmetnom odihávanyi, zsalódea gori nej delanyi, po zsalódeom krcsi, mánci, po prevecs velkoj bolecsini gláve i t. d. od toga betegá vlovlenom betezsniki vesaszí szpoznamo, naj ne zamüdimó sze te próti etomi betegí posztaviti ino zrendelüvati ete Hämatinszke-Pastille, stere szo jedíno ino dobro valáno vrásztvo próti blejdoszti ino szíromastva krvi.

Ete Hämatinszke-Pasztille sze na vszákó rendeüvanye friske napravíjo vu **Angela-csuvára-apotheke Thierry A.-a v Pregradi, póleg Rohitsch szlatine-sztüdenca.**

Edna skatula kosta 3 koróne 40 fillérov, za posto ino pakovanye 80 fillérov vecs.

☞ Vszáka kastula more z podpiszkom narednika previdjena bidti. ☞

Zagorszki szyrup za prszi.

Edno jáko prijétno k szej vzéti vrásztvo kak za sztarejsze tak za deco próti krcsi, konyzko-mi i zadavajócssemi kasli, praznómi ino plúcc-nómi katarrusi, aleimi, bolecssemi vómetanyi, praznoj bolecsini, vtisávano ino oblehcene vrásztvo pri vezaj, esce i pri sztári boleznóxti praz ino plúce. — Ednoga pol glazaa kosta 1 koróno 20 fillérov, eden esji glaza 2 koróni 20 fillérov. — Po postí poslani, za kisto 80 fillérov vece. — Vazáki glaza more z kovine kapszi, z iménom moje firme notri pritisyeno imé meti. — Delani je ino odávani od **Angela-csuvára-apotheke Thyerry A.-a** v **Pregradi** pólég **Rohitsch szlatine-sztúdenca.**

Právi engliški Tannochnin, za rászt vlászov pomáda.

Sztávi vórkápánye vlászi, preráno prejdenye ino ezejroaszt vlászov, níkaj je nejj nevarna, ino od vazáke drúge pomáde je vece vréjána. Eden teglin kosta 2 koróni. Na postí poslana, za kisto 80 fillérov vece.

Vazáki teglin more na pokrivali mojo firmo notrixtienyeno meti „**Angela-csuvára-apotheke Thierry A.-a** v **Pregradi**, pólég **Rohitsch szlatine-sztúdenca.**

Práve engliske Cascara-Sagrada-krvcsisztcése-pillule.

Edna skatula 60 fillérov, 1 pák z 6-timi kastulami 3 koróno. Za posto ino za kistice 60 fillérov vece.

Jáko je preparácám za bógi sztolec, brezi vsze bolecsine.

Vazáka kastula more z mojim podpiszkom **A. THIERRY** pravidjena bidti.

Gde níksega depó-s moji vrásztv nega, sze zrávna od méné zrendelíjejo ino moj atressz je: **Angela-csuvára-apotheke Thierry Adolfa** v **Pregradi**, pólég **Rohitsch szlatine-sztúdenca.**

ZA TANÁCS.

Právi engliški Obsinszki za ték-i za szalódec práh

od apothekára **THIERRY A.-a** v **PREGRADI** pólég **Rohitsch szlatine-sztúdenca.**

Nájbógee domácee vrásztvo za szalódec mocnoszpozstavlenyé, za appetitus delanye, szalódec gorzdeláványe, za tejsa v mocnosom sztáisi drzsánye, ino próti vzemi sztávlányi v nasem csejvi, nájbole, pa ga preparácám próti velkoj sztozsti ino próti trdoj, masztnoj hráni i próti vskómi píli ali z eti zñajjósi betegmi. — Zcsiszti tídi i krv ino prezsené napravlanyé ali dale-rapresztránye vazej, od nejj dobro delanoga szalódea voidócsi betegov. — Z etoga práha sze edna ali dvej kávi szkivi-zslici vzemeta eden frtáo vóre po vszákójejsztvini z ednov kupicov vodé ali bógse je z dobrim vínóm ino na tó sze esce te edna kupico vodé ali vína szpijé. — Edna skatula kosta 2 koróni. — Za posto ino pákoványe 80 fillérov vece. — Vszáka skatula more z právim znaményom podpiszanya naredníka „**Thierry Adolf**“ previdjena bidti. — Gde etoga vószkazajócssega práha nega depóta, zrendelíje sze zráven od méné ino atressz moj je: **Thierry-a Angela-csuvára-apotheke** v **Pregradi**, pólég **Rohitsch szlatine-sztúdenca.**

Za zlatnícó práh, gvínsna pomócs, zvrácsi ino vkrajszprávi zlatnícó, (zlátó ka sto delati ne bi mogao. Vsze ovo drúge za núcánye-píszmo kázse, siero je k skatuli keoj djána. Vszáka kastula more moje imé meti. Edna kastula kosta brezi vszákoga drúgoga vódáványe 4 fl. Právi práh sze dobí szamo pri **Angela-csuvári-apotheke Thierry A.-a** v **Pregradi** pólég **Rohitsch szlatine-sztúdenca.**

Právi zagorszki za márho práh za konye, roglátó márho, birke ino za szvinyé, dobro vrácsi ino zdravo dela. 10 páklnov kosta z postov vréd 3 fl. 50 kr. Právi sze dobí szamo do **Angela-csuvára-apotheke Thierry Adolfa** v **Pregradi**, pólég **Rohitsch szlatine-sztúdenca.**

Vszá eta vrásztva sze práva dobijo od **Angela-csuvára-apotheke Thierry Adolfa** v **Pregradi** pólég **Rohitsch szlatine-sztúdenca.**

Kvapil doktora Pilule za zdrávje.

Zse 20 lejt v nüci.

Szamo sze pri apothekari Friedrich Jánosi vu Malaczki, póleg Marcha, lehko dobijo.

Cejna: Eden zvézek t tesztimi skatulami 1 frt 05 krov. Csi sze k etoj cejni 20 krov keoj dene ino sze pejzezi te k meni poslejo, te brezi sztroskov poslem nyé na stero stécs posto v cejloj monarchii.

Zahválna písma.

Jáko postúváni Goszpon Apothekar Friedrich János v Malaczki! Jasz nyí za odszloboditela mojega zsvilenya szpoznam ino vszékoga veszélja zsitka, ár szo mi nyihove za zdrávje pilule vu mojem teskom betégi tak dobro pomágale, ka szam nyim to najvékso hvála dúzsen; csi nyim nyihovo dobrotivnoszt glih nemrem nazájpovnróti: zahválen nyim osztánem z najvéksim tálom. Vzemejo naj záto mojo zahválnoszt gori z sterov osztánem do moje szmríti nyihov pokoren szluga. Csávos, 1898. okt. 12. Schulz Károly.

Postúváni Goszpon Apothekar! Dúzsen szam nyim na znánye dati, ka mi nyihove z Malaczke Karpatszke pilule zse 5 lejt gordrzsíjo zdrávje, za etoga volo jasz lehko vszákomi betezsníki nyihove pilule, kak nájbóse vrásztvo próti odszpodányim-zsmetnosztaj, preporácsam. Proszim nyih naj mi z ednim 3 zvézke po posti poslejo. Z najvéksim postúványom. Willenz, 1899. febr. 10. Hörmann Stevan, grofoszki vért.

Plemeniti Goszpon Apothekar vu Malaczki! Proszim nyih, naj bodo tak dobri meni eden zvézek z nyihovi híresni karpatszki pilul odposzlati, ár szo one meni kak nájbóse vrásztvo ino lehko nyé za pomócsi volo vszákomi preporácsam za toga volo, ka one escse próti najszarejsim bolecínaj pomócs dája. Z velkim postúványom. Vuceveci, 1899. apr. 10. Mohr J.

Postúváni Goszpód! Proszim nyih, naj mi z nyihovi glaszovitni Karpatszki Pilul

z Malaczke 2 zvézka poslejo, ár szo mi one v zsalódenoj bolecini i zsalódenom katarusi jáko pomágale, za toga volo nyé vszákomi zsalódeno bolecino imajócseni kak nájbole lehko preporácsam. Z postúványom. Süttő, 1899. jun. 13. Arily Ivan sloszar.

Plemeniti Goszpon Apothekar! Zse okóli 5 lejt nyihovim glaszovitnim Karpatszki-Pilulam z Malaczke lehko zahválim moje zdrávje, ino one szo mi na gordrzsánja mojega zdrávja zdaj zse nej szamo za haszek, nego i potrejbne tak, ka niti vecs brezi nyih nemrem biditi. Proszim, naj mi z nyih escse 2 zvézka poslejo. Z velkim postúványom, Budapest, 1899. apr. 29. Miklós Stevan csetnik pri posti.

Postúváni Goszpon Apothekar! Proszim nyih, naj mi 3 zvézke z nyihovi híresni zdrávja-pilul po posti poslejo. Z veszéljom nyim lehko na znánye dám, ka csi szam vu moji mládi lejtaj rávnic vecskrát betezsen bio, ali od tisztoga máo, kak nyihove karpatszke pilule núcám, szam kak nájbole zdrav. Jasz z mojav zsnóv vréd proszim Bogá, naj nyim dúga lejta zdrávje podeli, ka naj szám szíromaskim betezsnikom na duzse pomáhati morejo. Z velkim postúványom, G. Sz. Miklós, 1899. máj. 12. Szelei-Kiss János.

Plemeniti Goszpon Apothekar! Proszim nyih, naj mi z glaszovitni nyihovi Karpatszki Pilul z Malaczke eden zvézek po posti poslejo, stere mi tak jáko pomágajo. Jasz szam 63 lejt sztar, doszta szam betezsen bio, ali zdaj szam celó zdrav, kak nyihove híresne pilule núcám. Jedina moja zselá je tó, naj nyim Bóg nyihovo dobroto jezerokrát nazájpovnré z sterov szo na haszek cslovecsánsztvi. Z velkim postúványom, Ó-Hodos, 1899. jan. 6. Németh Boldizsár, vért.

Postúváni Goszpód! Proszim nyih, naj mi 3 zvézke z nyihovi glaszovitni zdrávja pilul poslejo, ár szo mi one na velko pomócs. Z postúványom, Kis-Harta, 1898. aug. 8. Draskovits Zsigmond, ref. farar.

Rum, szlivovivo, drozsgyeno i lezsalno zsganico,
nedelo vszefelé
Likvöre ino spirituálicsne pítvine,
tak tüdi

⊗ J E S Z I H ⊗

szi lekho vszáki domá v nájbögsem sztálisi, po mrzlo
i póti brezi apparátusov naprávi z prejmie doble-
nimi Essenci ino átheriskimi oljiami od

WATTERICH A.-a

Budapest, Dohány-utca 5.

Dobó z vínszki mehérov, vínszkoga essenza,
gelatine, odjeszinszkoga ino csízto delajó-
csega práha, pelinszkoga essenza ino naprav-
lenyá próti vszejm vínszki betegaj.

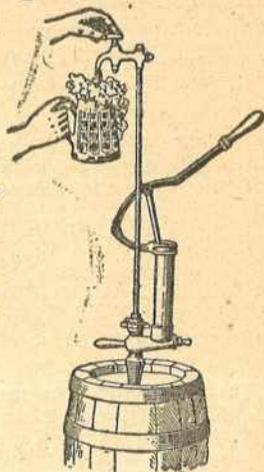
Za manipuleranye knige i couranti
zóbsztom.

HIMBERSZKI- INO CITRONSZISZAFT.

Carbolova kiszilina ino desinfekcionszki práh.

Méhki zaticje, z cína kapszlyne.

Vszeféle Apparátusje za delanye pitvin.

Der gestrenge Herr Gemahl

hat nichts dagegen, die Schönheitsmitteln vom Apotheker David aus Essek zu benützen. Gegen Sommersprossen und andere Flecken kostet meine Dr. Spitzer'sche Pomade 35 kr., 60 kr., 1·10 kr., bei älteren Gesichtsflecken meine wirksamere Pompadour-Pasta 1·50, 2·50 kr., Juvenil (zu 1 u. 2 fl.) 3 Tage damit eingeschmiert, sind die Mitesser wie weggebissen. Vor dem Einschmieren welche immer dieser 3 Mittel soll man sich mit der besondern Detergen-Seife (in Dosen mit Bajonettverschluss 50 kr., 1 fl., 1·50 kr.) waschen. Freude bereite ich den früh Ergrauten mit meinem gerade verjüngenden unschädlichen Haarfärbemittel Probefl. 1, 2 u. 4 fl.

Antegrin-Pulver. Bei Krankheiten der Hausthiere gebe man, ohne viel nachzudenken und herumzfragen, nur Antegrin, das Umstehen z. B. der Schweine zu verhüten. Erfahrungsgemäss ist für 100 Stück 10, 15 bis 20 Klgr., für 10 Stück 2 1/2 Klgr. nötig und kostet eine Gebe kaum 3 kr., womit grossem Schaden vorgebeugt wird, wenn man als Schutzmittel immer in Vorrath hält und auch während der Mast zeitweise davon füttert. Eine Rolle Antegrin zu 40 kr. genügt zur Rettung eines Ferkels, in einer Rolle um 1 fl. ist beiläufig so viel, wie in 3 Rollen zu 40 kr. 1 Klgr. kostet 2 fl. 2 1/2 Klgr. sende schon franco um 5·16 kr. 5 Kilo Postpaquet in einem gewogen, kostet statt 10 fl. 9·50 kr. Aber 10 Klgr. nur 17 fl. Über 10 Klgr. jedes Klgr. 1·60 kr. Zu bestellen pr Post- oder Bahn-Nachnahme nur bei

J. DÁVID Apotheker in Essek.

In Budapest bei J. v. Török, Apotheker, Király-utca 12. szám.

Erste Ungarische Glasfabriks-Actien-Gesellschaft.

Budapest,

V. Bez. Franz-Josephsplatz Nr. 8.

Wien.

I. Bez. Hofgarten-Gasse Nr. 1.

Fabrik: Herencsvölgy (Sohler Com.), welche mit der Glas-Garnitur-Lieferung für die Ofner königl. Burg betraut wurde. — Offerirt von diesem Muster:

	No. I.	No. II.	No. III.	No. IV.	No. V.
12 St. Wassergläser					
12 Stück Weinbecher					
12 St. Liqueurbecher					
12 Stück Bierbecher					
1 St. Bierkrug					
1 Stück Weinflasche					
1 St. Wasserflasche					
1 St. Liqueurflasche					
	Feines Cris- tall Glas, glatt	Detto mit matter Schattirung	Detto mit sechs matten Streichen	Detto mit „Olga“ Gravirung	Detto mit fei- ner Spitzen Gravirung
52 Stück Zusammen	fl. 6.50	fl. 7.50	fl. 7.50	fl. 10.50	fl. 12.50

Emballage wird nicht berechnet.

Unsere Fabrik verfertigt und liefert in sorgfältiger Emballage alle Sorten feine geschliffene, gepresste Glaswaren. — Preiscourante gratis und franco. —

Bei uns unbekanntem Bestellung gegen Baar oder Nachnahme.

ERSTE UNGARISCHE GLASFABRIKS-ACTIEN-GESELLSCHAFT.

Budapest, V. Bez. Franz-Josephsplatz No. 8.

„Katholischen Volks-Grzählungen.“

Zu beziehen von

A. Wellisch

Buchhandlung

in Szt-Gotthard.

- No. 1. Der heil. Antonius von Padua, 6 fr.
 " 2. Litanei vom heiligsten Herzen Jesu.
 " 3. Die christliche Feindesliebe.
 " 4. Der nimmersatte Gargos.
 " 5. Peter der Einsiedler oder der tüchtige Landmann.
 " 6. Das Vierte Gebot, oder wie mußte die Frau Sarkas büßen.
 " 7. Andreas der Schatzreiche, oder der Mensch denkt, Gott lenkt.
 " 8. Paul Vogler's Unschuld, oder Gott bestraft den falschen Eidschwur.
 " 9. Dießl Wühlhuber, oder Spiel nicht mit deinem Glück.
 " 10. Das Leben des heiligen Moysius.

Erscheint Wöchentlich ein neues Heft.

